

Bundel - Algemeen Bestuur van 3 oktober 2024

- 1 opening en mededelingen
Wethouder De Groot (gemeente Bunnik) en Wethouder Van der Schoor (gemeente Renswoude) zijn verhinderd
- 2 vaststellen verslag AB 7 juli 2024
[AB 2 - verslag AB 4 juli 2024.defcpt](#)
- 3 ingekomen en uitgegane post
- 3.a ingekomen post
geen
- 3.b uitgegane post
aanbieding vastgestelde eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028. als voorbeeld is de brief aan de gemeente Bunnik toegevoegd.
[BUN-Aanbiedingsbrief aan gemeenten iz vastgestelde begrotingen ODRU-INT20.1011-2236](#)
[Eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028 ODRU-INT20.1011-2252](#)
- 4 TER BESLUITVORMING
- 4.a vaststelling: (Ontwerp)Kadernota 2026 en uurtarief 2025
[AB 4a - NOTITIE AB \(Ontwerp\)Kadernota 2026 en uurtarief 2025.def](#)
[AB 4a - bijlage 1 \(ontwerp\) Kadernota 2026 en uurtarief 2025.def](#)
[AB 4a - bijlage 2 aanbiedingsbrief \(ontwerp\) Kadernota 2026 en uurtarief 2025.def](#)
- 4.b vaststelling: Update archiefbewerking
[AB 4b - Notitie update archiefbewerking.def](#)
[AB 4b - bijlage 1 Kosten per gemeente na schouw](#)
- 4.c vaststelling: Visie op NDC-taken
[AB 4c - NOTITIE algemeen bestuur - Visie NDC.def](#)
[AB 4c - bijlage Visie NDC 19082024](#)
- 4.d vaststelling: afspraken verdeling financiële bodemtaken
[AB 4d - NOTITIE algemeen bestuur bodemtaken.def](#)
[AB 4d - bijlage 1 Memorandum Stuurgroep financiën juni 2024 def](#)
- 4.e vaststelling: Vergaderschema ODRU 2025
[AB 4e - NOTITIE algemeen bestuur vergaderschema 2025.defcpt](#)
[AB 4e - bijlage Vergaderschema AB DB AC 2025 ODRU.defcpt](#)
- 5 TER BESPREKING
- 5.a bestuursrapportage en tweede prognose resultaat 2024
- 5.a.1 bespreking: bestuursrapportage januari t/m aug 2024
De burap t/m augustus is op 24 september nagezonden. Deze zal tijdens het AB worden besproken.
[AB 5a1 - Bestuursrapportage januari tot en met augustus 2024.def](#)
[AB 5a1 - Bestuursrapportage januari tot en met juli 2024.def](#)
- 5.a.2 bespreking: tweede prognose resultaat 2024
[AB 5a2 - NOTITIE algemeen bestuur - tweede prognose resultaat 2024.defcpt](#)
- 5.b stand van zaken gemeenten
mondellinge toelichting door directeur
- 5.c ter bespreking - gezamenlijke productontwikkeling Duurzaamheid
een korte presentatie verzorgt worden door Mirjam Mascini en Noortje Beuvery
- 6 TER INFORMATIE
- 6.a Jaarrapportage Functionaris Gegevensbescherming 2022 - 2023
[AB 6a - NOTITIE algemeen bestuur FG jaarrapportage 2022-2023.def](#)
[AB 6a - bijlage 1 jaarrapportage gegevensbescherming 2022 2023 1.0](#)
- 6.b Verbeterplan visitatierapport
[AB 6b - NOTITIE algemeen bestuur verbeterplan visitatierapport.def](#)
[AB 6b - bijlage 1 Visitatierapport ODRU definitief](#)
[AB 6b - bijlage 2 Verbeterplan visitatie](#)
- 6.c verslag Auditcommissie
verslag Auditcommissie is op 30 september nagezonden. de Auditcommissie komt bijeen op 23 september 2024

AB 6c - verslag Auditcommissie 23 september 2024.defcpt

- 6.d vragen en antwoorden financiële experts
*vragen- en antwoordenlijst financiële experts is op 27 september nagezonden
de financiële experts komen bijeen op 23 september 2024*

AB 6d - vraag en antwoorden financiële expertgroep.def

- 7 Rondvraag en afsluiting

VERSLAG algemeen bestuur d.d. 4 juli 2024

Omgevingsdienst regio Utrecht

aan Leden van het algemeen bestuur
kopie aan Leden van het Regievoerdersoverleg
opsteller M. Waleboer
kenmerk INT20.1011/XXX
doc.ref Verslag AB ODRU 4 juli 2024
aantal pag. 5

vergadering AB Omgevingsdienst regio Utrecht
vergaderdatum 4 juli 2024

Aanwezig

de heer S. (Sjors) Fröhlich		voorzitter
mevrouw H.S. (Hilde) de Groot	Bunnik	
de heer H. (Huib) Zevenhuizen	De Ronde Venen	
de heer B.C. (Bas) Lont	Oudewater	
de heer R. (Rob) Jonkers	Montfoort	
de heer H.H. (Henk) van der Schoor	Renswoude	
de heer B. (Bert) Fintelman	Rhenen	
de heer D. (Dick) Polman	Stichtse Vecht	
de heer R. (Rob) Jorg	Utrechtse Heuvelrug	
de heer C.M. (Marco) Verloop	Veenendaal	
de heer J. (Joop) van Montfoort	Vijfheerenlanden	
de heer J. (Jeroen) Brouwer	Wijk bij Duurstede	
de heer P.J. (Peter) Bekker	IJsselstein	
de heer W. (Wouter) Catsburg	Zeist	
de heer A. (Arnold) van Vuuren	ODRU	Directeur/Secretaris
mevrouw M. (Maarten) Waleboer	ODRU	Bestuurssecretaris a.i.
mevrouw A. (Annemarie) Huisman	ODRU	Controller

Verhinderd

de heer R. (Roy) Luca	Woerden
mevrouw A. (Anne Marie) 't Hart	De Bilt

1	opening en mededelingen De voorzitter heet allen welkom.
2	vaststellen verslag AB-vergadering 11 april 2024 Het <u>verslag</u> wordt vastgesteld De <u>actielijst</u> wordt aangepast: Actie 4 vindt plaats in het kader van één OD Actie 5 staat op de agenda Actie 6 brief is verstuurd
3	ingekomen en uitgegane post
3.a	ingekomen post De heer Van Vuuren geeft aan dat voor het proces om te komen tot één omgevingsdienst (OD) in Utrecht het Ministerie van I&M in een brief heeft aangegeven hiervoor maximaal 1 mln. euro beschikbaar te willen stellen. Dit signaal is positief te duiden en vormt de mogelijkheid om in het komende gesprek met het ministerie te kijken of het bedrag omhoog kan. De voorzitter geeft aan dat als onze fusie een best-case is, daar ook wel financiën tegenover kunnen staan.
3.b	uitgegane post geen opmerkingen
4	TER BESLUITVORMING
4.a	ter vaststelling: eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028
4.a.1	ter vaststelling: eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028 Portefeuillehouder Lont geeft aan dat de stijging voor 2025 meevalt. Namens de Auditcommissie geeft mevrouw De Groot aan dat er geen bijzonderheden te melden zijn. De heer Van Montfoort geeft aan dat de verlaging van inhuur niet in de zienswijze is opgenomen, maar wel een onderwerp is dat bij zijn raad speelt. Verder geeft hij aan dat de € 420.000 terecht niet als besispunt is opgenomen, omdat dit al bij de jaarstukken is besloten. De heer Jorg rectificeert: Onze zienswijze is in de raad van 8 juli als hamerstuk behandeld. Besluit: De eerste bijgestelde begroting 2024 wordt vastgesteld. De begroting 2025-2028 wordt vastgesteld. In dit kader werpt de voorzitter de vraag op hoe om te gaan met de kadernota 2026, omdat het AB van de RUD gaat besluiten dat zij geen formele kadernota richting de raden sturen vanwege de fusie. De heer Van Vuuren geeft aan dat kadernota een wettelijke verplichting is en dat we 1) de raden wel iets inhoudelijks in handen willen geven 2) anderzijds ook niet de indruk willen wekken dat de fusie niet speelt. Overigens is de RUD-kadernota altijd een meer inhoudelijke, beleidsrijke kadernota dan die van de ODRU. Mevrouw De Groot vraagt of het een optie is om een gezamenlijke ODRU/RUD-kadernota aan de raden te sturen. Een aantal leden geven aan om de basisprincipes

	<p>van de financiën gezamenlijk aan de raden te sturen of een algemeen deel te formuleren als uitgangspunten. De heer Van Vuuren geeft aan dat eerst de financieringssytematiek van de nieuwe OD duidelijk moet zijn. In het proces van de fusie is dat rijkelijk laat, omdat de wet voorschrijft dat die kadernota er al voor 30 april moet zijn.</p> <p>De heer Jorg merkt op dat er vanuit het gezichtspunt van de raden bedacht dient te worden wat voor informatie zij nodig hebben ten behoeve van hun P&C-documenten. Er is overeenstemming over dat er geen reguliere kadernota 2026 in september naar de gemeenten moet worden gestuurd. Wel moeten de gemeenten rond die tijd een brief krijgen met uitleg over het waarom daarvan en mogelijk met enig inzicht in het uurtarief 2026 van de ODRU indien er geen nieuwe OD zou zijn geweest. Dat wordt verder in het DB bekeken.</p>
4.a.2	ter informatie: ontvangen zienswijzen gemeenten op (ontwerp) begrotingen ODRU
4.b Besluit	<p>ter vaststelling PDC 2025</p> <p>De PDC wordt vastgesteld.</p> <p>De vraag wordt gesteld of er voor de CO₂-uitstoot als basistaak er voldoende dekking is als dat compleet uitgevoerd moet worden. Alleen uitvoeren als deze door het Rijk opgelegde taak gepaard gaat met bijkomende financiën. De vraag of er dekking voor is zal worden uitgezocht. In de volgende AB-vergadering wordt hierop teruggekomen.</p>
4.c Besluit	<p>ter vaststelling: Oplossing sluiting gebouw bezoekerscentrum de Boswerf te Zeist (NDC-locatie)</p> <p>De heer Van Vuuren schetst de situatie. Er is een acuut probleem omdat er asbest is aangetroffen in De Boswerf. Het asbest is ondertussen gesaneerd. Gelukkig is vastgesteld dat er geen blootstelling is geweest.</p> <p>Voordat de winter aanbreekt is er een tijdelijke oplossing nodig. Voorgesteld wordt tijdelijke units te plaatsen. Dit zal rond de €20k kosten. Voorgesteld wordt om in dit geval dat bedrag te verdelen onder de gemeenten die er gebruik van maken naar rato van hun deelneming. In de auditcommissie is besproken om het algemeen bestuur de verdeelsleutel te laten vaststellen en de uitvoering verder aan het dagelijks bestuur over te laten. Het DB gaat dan verder in gesprek met die gemeenten over de beste oplossing. Dit is een oplossing voor deze casus en geen algemene oplossing voor de toekomst.</p> <p>Het algemeen bestuur stemt in met dit voorstel: verdeelsleutel financiering naar rato van de in de nota weergegeven uren afname, keuze voor de inhoudelijke optie door de direct betrokken gemeenten op basis van scherper zicht op de kosten, waarna DB de uitvoering in gang kan zetten.</p>
4.d	<p>ter vaststelling: besparingskeuzes op inhoud - vaststellen randvoorwaarden en kennisnemen van besparingsmogelijkheden</p> <p>De heer Lont geeft aan dat dit een uitvloeisel is van een eerder verzoek van het algemeen bestuur. De opties onder 2. Besparingsmogelijkheden geven de aanpak aan. De vraag is of het algemeen bestuur met deze aanpak akkoord gaat. Efficiënt werken is niet verder uitgewerkt, omdat dat continu op de agenda van de ODRU staat. Minder regionale uren kan goedkoper uitpakken. Overigens kan dit ook omgedraaid worden: levert het meer regionaal samenwerken mogelijk ook besparingen voor individuele gemeenten op. Voor een keuze op inhoud zijn de voorbeelden bijgevoegd en bijvoorbeeld randvoorwaarde 4 (risicomodule),</p> <p>Mevrouw de Groot geeft aan dat het goed in beeld is gebracht. Zij vraagt om uitwerking van het meer regionaal samenwerken en het in beeld brengen van de bezuinigingen die de ODRU continu doet.</p> <p>De heer Bekker geeft aan dat de fusie geen besparing als insteek heeft, maar wel een mogelijkheid biedt om te besparen.</p>

Besluit	<p>Ook de heer Jorg ziet graag de besparing op de bedrijfsvoering van de ODRU inzichtelijk gemaakt. Ook op personele inhuur kan richting de fusie bespaard worden door bijvoorbeeld meer intern op te leiden of als uitgangspunt in de nieuwe organisatie te hanteren dat er 85% vast personeel dient te zijn.</p> <p>Volgens de heer Montfoort dient '≤ 15%' in randvoorwaarde 1 '≥ 15%' te zijn (gecheckt: het teken klopt MW)</p> <p>De Voorzitter concludeert dat het algemeen bestuur akkoord gaat met de voorgestelde aanpak, waarin de randvoorwaarden voldoende kaders geven en tegelijk flexibel genoeg zijn om ingevuld te kunnen worden. De verdere uitwerking van de besparingsmogelijkheden zal met de regievoerders inhoud moeten worden gegeven.</p>
5	TER BESPREKING
5.a	<p>ter bespreking: terugblik gezamenlijk AB RUD en ODRU 27 juni 2024</p> <p>De Voorzitter vat samen dat het een goede bijeenkomst was met ene goede sfeer. Er kwamen geen heikele punten naar voren. De gezamenlijk ambitie om te komen tot één omgevingsdienst werd duidelijk onderschreven.</p> <p>Het algemeen bestuur herkent dit beeld.</p> <p>De heer Bekker geeft nog aan dat het ravijnjaar er wel doorheen loopt, maar daar heeft iedereen mee te dealen.</p> <p>Mevrouw De Groot vraagt aandacht voor het goed bedienen van de ambtenaren zodat alle bestuurders goed geadviseerd kunnen worden.</p> <p>De heer Lont vraagt namens Woerden om een meerjarenrisicoanalyse. Hij geeft verder aan dat er goed geluisterd wordt naar elkaar en ook goed samengewerkt wordt.</p> <p>De heer Jorg merkt op dat het richtingsplan niet helemaal overeen kwam met de bestuurlijke consensus zoals die op de dia's van de presentatie stonden.</p> <p>De heer Polman vraagt meer aandacht voor eventuele risico's in dit proces.</p>
5.b	<p>stand van zaken invoering Omgevingswet</p> <p>De heer Van Vuuren meldt dat de instroom van nieuwe aanvragen op grond van de Omgevingswet nog steeds heel laag blijft. Mevrouw De Groot verwacht dat dat dit jaar nog wel zal aanhouden.</p>
5.c	<p>ter bespreking: bestuursrapportage tot en met mei 2024 en eerste prognose resultaat 2024</p>
5.c.1	<p>ter bespreking: bestuursrapportage tot en met mei 2024</p> <p>Dit agendapunt wordt samen met 5.c.2. besproken.</p> <p>Portefeuillehouder de heer Lont geeft aan dat de resultaten langzaamaan steeds beter worden en dat de prognose is dat het oorspronkelijk begrote incidenteel tekort grotendeels weggewerkt kan worden.</p> <p>De heer Van Vuuren geeft aan er alles aan te doen om in de zwarte cijfers te blijven. Kostenbesparingen binnen de ODRU zijn ook binnen het MT een blijvend aandachtspunt.</p>
5.c.2	<p>ter bespreking: eerste prognose resultaat 2024</p> <p>Zie onder 5.c.1.</p>
5.d	<p>ter bespreking: stand van zaken gemeenten</p> <p>De heer Van Vuuren geeft aan dat de gemeente Lopik waarschijnlijk haar bouwtaken per 2026 bij de ODRU wil onderbrengen. Het past binnen het staande beleid van de ODRU voor uitbreiding van deze taken, zolang het niet ten koste gaat van de bestaande dienstverlening.</p>

5.e	<p>ter bespreking: teruggave archiefdocumenten van ODRU-archief aan gemeenten</p> <p>De voorzitter geeft het proces weer en dat het met de archiefinspectie is afgestemd. De heer Bekker geeft aan dat hij intern nog geen antwoord op zijn vraag heeft ontvangen op de vraag om het archief te digitaliseren. Voordat een besluit over deze overdracht genomen wordt, wenst hij eerst op die andere vraag antwoord. De heer Van Vuuren merkt op dat het oud archief een papieren archief is dat eigendom is van de gemeenten. Na teruggave zal elke gemeente zelf de vraag moeten beantwoorden of het archief gedigitaliseerd dient te worden.</p> <p>Op de vraag van mevrouw De Groot wat wordt verstaan onder ‘bewerken’ antwoordt de heer Van Vuuren dat het gaat om het archief op orde te brengen en in goede staat voor de teruggave aan gemeenten.</p> <p>De heer Lont geeft aan dat dit een onderdeel is van “schoon over” in het kader van de fusie.</p> <p>De heer Van Vuuren geeft aan dat er schouwen plaatsvinden, waarna offerte worden uitgebracht. Dat gebeurt in de zomer. Daarna komt het voorstel terug in het algemeen bestuur ter besluitvorming.</p>
6	TER INFORMATIE
6.a	<p>ter kennisgeving: frictie- en desintegratiekosten van de (gedeeltelijke) uittreding van Montfoort (bouwtaken)</p> <p>Er zijn geen opmerkingen.</p>
6.b	<p>verslag Auditcommissie</p> <p>Er zijn geen opmerkingen.</p>
6.c	<p>vragen en antwoordenlijst financiële experts</p> <p>Er zijn geen opmerkingen.</p>
7	<p>rondvraag en sluiting</p> <p>Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. De voorzitter sluit rond 15.30 uur de vergadering met dank aan allen.</p>

Actielijst

	Vergadering d.d.	Onderwerp	Door wie	Wanneer af
3	14 dec 2023	afstemming grote GRen cycli en inhoud	dir	2024
7	4 juli 2024	Is er ter uitvoering van de basistaak verlaging CO2-uitstoot voldoende dekking van het Rijk?	dir	2024

Gemeente Bunnik
Aan de gemeenteraad,
ter attentie van het College van B&W
Postbus 5
3980 CA BUNNIK

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 – 0225000
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

Utrecht, 18 juli 2024

Ons kenmerk: INT20.1011-2236
Behandeld door: M. Waleboer

Onderwerp: vaststelling eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028

Geacht college,

Op 21 juni 2024 stuurde het dagelijks bestuur u een reactie op de ontvangen zienswijzen op de eerste (ontwerp) bijgestelde begroting 2024 en de (ontwerp) begroting 2025-2028. Het algemeen bestuur heeft in zijn vergadering van 4 juli 2024 zowel de bijgestelde begroting 2024 als de begroting 2025-2028 vastgesteld.

In de bijlage treft u aan de vastgestelde eerste bijgestelde begroting 2024 en de begroting 2025-2028. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer A.E. van Vuuren, directeur, via telefoonnummer 088 – 0220 50 00 of via het e-mailadres bestuurssecretariaat@odru.nl.

Met vriendelijke groet,

het algemeen bestuur Omgevingsdienst regio Utrecht,
namens deze

Sjors Fröhlich
voorzitter

bijlagen
c.c.

Eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028
Regievoerder(s)

Eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

Colofon

Titel: Eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028

Revisie 2 (n.a.v. vaststellen jaarstukken 2023)

Datum 24-05-2024

Aantal pagina's 31

Auteurs Omgevingsdienst regio Utrecht

Contactpersoon P&C

ODRU Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht

Copyright © Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	directeur 13 maart 2024
Ontwerp begrotingen vastgesteld voor aanbieding voor zienswijze door	dagelijks bestuur 21 maart 2024
besproken door	algemeen bestuur 11 april 2024
vastgesteld door	algemeen bestuur 4 juli 2024
Kenmerk	INT 20.1011-2252

Inhoudsopgave

0.	Samenvatting	4
1.	Inleiding	7
1.1	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)	7
1.2	Koers 2023-2027	8
1.3	Proces	8
1.4	Leeswijzer	8
DEEL 1 BELEIDSBEGROTING.....		9
2.	Programmaplan.....	10
2.1	Prioriteiten	10
2.2	Uitgangspunten.....	10
3.	Verplichte paragrafen	12
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
3.2	Financiering	14
3.3	Bedrijfsvoering	15
DEEL 2: FINANCIËLE BEGROTING		18
4.	Overzicht van baten en lasten 2024 – 2028 en toelichting	19
4.1	Staat van baten en lasten	19
4.2	Toelichting op de baten	20
4.3	Toelichting op de lasten	22
5.	Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 en toelichting.....	26
5.1	Balans	26
5.2	Waarderingsgrondslagen.....	26
5.3	Toelichting op de activa	26
5.4	Toelichting op de passiva	27
Bijlagen.....		29
Bijlage 1 – Overzicht van de baten en lasten per taakveld		29
Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente		30
Bijlage 3 – Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen ..		31

0. Samenvatting

Deze notitie bevat de eerste bijgestelde begroting 2024, de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. De kaders uit de door het algemeen bestuur (AB) vastgestelde notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' zijn in acht genomen.

De eerste bijgestelde begroting 2024, begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 hebben - zoals is voorgeschreven - een structureel sluitend saldo waarin alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële samenvatting	2024	2025	2026	2027	2028
Totale structurele baten	€18.419.500	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800
Totale structurele lasten	€18.419.500	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800
Structureel saldo van baten en lasten	-	-	-	-	-
Totale incidentele baten	€6.568.800	€6.553.900	-	-	-
Totale incidentele lasten	€6.458.600	€6.271.900	-	-	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	€110.200	€282.000	-	-	-
Toevoeging aan reserves	€419.800	€282.000	-	-	-
Onttrekking uit reserves	€27.600	-	-	-	-
Resultaat	€-282.000	-	-	-	-

Tabel 1: Financiële samenvatting

In de eerste bijgestelde begroting 2024 hebben we de wijzigingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2024 verwerkt. De vastgestelde begroting 2024 was gebaseerd op de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO) 2023 en de daaruit volgende structurele baten en lasten. De volgende ontwikkelingen hebben geleid tot wijzigingen van deze begroting voor wat betreft uren en/of omzet:

- reeds vastgestelde tarieven 2024 en 2025;
- verhoging van het aantal gegarandeerde uren in het DVO 2024;
- extra opdrachten gecontracteerd via het uitvoeringsprogramma (UVP) 2024 in het kader van tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en projecturen;
- raming aanvullende uren uit aanvullende opdrachten;
- raming inzet op en besteding van overige financiering vanuit Specifieke Uitkeringen (bijvoorbeeld SPUK Energie en SPUK IBP) en andere (provinciale) subsidies (bijvoorbeeld Provinciale vergoeding bodem).

In 2024 is een incidenteel resultaat van €-282K begroot dit wordt veroorzaakt door 'lasten bovenwettelijk verlof' die mogelijk ten gunste van de voorziening dienen te moeten worden gebracht.

De doorwerking van de structurele wijzigingen in de eerste bijgestelde begroting 2024 zijn meegenomen in de begroting 2025 en op basis van continue prijzen geëxtrapoleerd in de meerjarenraming 2026-2028. Daarnaast is, zoals aangekondigd in notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024', dit keer voor het eerst om een beter inzicht in het totale budget te verkrijgen een inschatting van het incidentele gedeelte meegenomen in de begroting 2025. De lasten zijn waar nodig aangepast aan de recente loon- en prijsontwikkelingen.

De ODRU is ervan doordrongen dat, naast een goede dienstverlening, efficiëntie en kostenbesparing van groot belang zijn. De ODRU streeft ernaar de lastenontwikkeling in samenspraak met de gemeenten zo laag mogelijk te houden. ODRU zet daarom verder in op het kosten onderzoek in de keten uit het driesporenbeleid dat de ODRU in 2021 is gestart en op het in samenspraak met gemeenten behalen van de '80/20 verhouding' van de verhouding DVO/UVP.

Hieronder volgt een beknopte toelichting op een aantal onderwerpen die financieel van belang is:

a. Grote uren en omzet

Net als in voorgaande jaren wordt voorzichtigheidshalve niet alle gecontracteerde uren meegenomen in de eerste bijgestelde begroting 2024. We gaan uit van een inschatting op basis van de realisatie in de afgelopen jaren en de gecontracteerde uren:

Uren en omzet	Realisatie 2023	Gecontracteerd 2024	1e Bijgestelde Begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025
Gegarandeerde uren (DVO)	151.379 uur	152.955 uur	152.955 uur	€17.742.800	€18.813.500
Tijdelijke uren	15.811 uur	11.279 uur	11.279 uur		
Tijdelijke Omgevingswet uren		10.345 uur	10.345 uur		
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	15.811 uur	21.624 uur	21.624 uur	€2.508.400	€2.659.800
Project uren	17.144 uur	19.672 uur	18.672 uur	€2.166.000	€2.296.600
Subtotaal (inclusief regionale uren)	184.334 uur	194.251 uur	193.251 uur	€22.417.200	€23.769.900
Balans uren	754 uur	3.149 uur	1.000 uur	€116.000	€123.000
Aanvullende uren	4.740 uur		4.500 uur	€579.400	€608.600
Provinciale vergoeding bodemtaken			4.916 uur	€570.300	€570.300
Totaal (exclusief SPUK uren)	189.828 uur	197.400 uur	203.667 uur	€23.682.900	€25.071.800

Tabel 2: Uren en omzet

b. Omgevingswet en Bodemtaken

De Omgevingswet (Ow) die per 1 januari 2024 is ingetreden, wordt in principe in 2024 en 2025 niet opgenomen in de gegarandeerde uren in het DVO. De extra uren worden in eerste instantie via tijdelijke uren Omgevingswet opgenomen in het UVP en in de begroting incidenteel verwerkt. Op die manier kunnen gemeenten en de ODRU ervaren wat daadwerkelijk de invloed is van de Ow op de structurele kosten. De ODRU adviseert gemeenten om het verwachte effect van de Ow te verwerken in het UVP 2025. De uren worden op nacalculatiebasis in rekening gebracht.

In december 2022 is landelijk de afspraak gemaakt dat het Rijk haar bijdrage voor apparaatskosten aan onder andere de provincie Utrecht tot en met 2030 continueert. Het voorstel is dat de provincie de door het Rijk beschikbaar gestelde apparaatskosten VTH Bodem voor de jaren 2024 en 2025 door zal zetten naar onder andere de ODRU. Dit betreft een incidentele (niet dekkende) financiering en is ten behoeve van de benodigde uren voor inhuur derden en wordt omgerekend tegen het standaard uurtarief voor de jaren 2024 en 2025.

c. Toegestane vaste formatie

De toegestane vaste formatie neemt van 144,80fte¹ met 3,65fte toe naar 148,45fte en is gerelateerd aan de omvang van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst (DVO). De uitbreiding van het DVO met 1.576 uur resulteert in een toename van 1,09fte. De resterende 2,56fte wordt veroorzaakt door afspraken die zijn gemaakt in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. In 2025 neemt de overhead formatie met 1fte toe conform notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

d. Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers (Omgevingswet)' is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten (inzet van personeel dat normaal gesproken declarabel inzetbaar is, inhuurkosten en andere kosten waaronder begrepen opleidingskosten die niet uit andere budgetten worden gedekt) met betrekking tot het themaplan (invoering van de) Omgevingswet. Het budget is in 2023 voor het grootste deel aangewend en het restant (per 31-12-2023 €24.200) zal in 2024 worden ingezet en afgerond.

De bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering' is bedoeld om onze uitstoot te reduceren door: duurzaam woon-werkvervoer, duurzaam of reductie van zakelijk verkeer en het stimuleren van thuiswerken. Binnen dit project onderzoeken en testen we verschillende maatregelen, zoals extra budget voor elektrische fietsen en aanschaffen van weersbestendige fietstassen/kleding, inzet van elektrische huurauto's voor zakelijk verkeer en het vergroten van het aandeel zakelijk verkeer met behulp van openbaar vervoer door

¹ Zie besluit AB 6 april 2023.

mogelijke aanpassing van de reiskostenregeling. In 2023 is budget besteed aan de uitvoering van activiteiten om intern te komen tot een CO₂ neutrale organisatie. Dit zal afgerond worden in 2024 (resterend saldo per 31-12-2023 €3.400).

e. Weerstandscapaciteit/ algemene reserve

Eind 2023 bedroeg de weerstandscapaciteit €1.091K (exclusief het resultaat over 2023 van €644K negatief). Begin 2024 hebben we de risico's herzien en bedraagt het restrisico €867K. Binnen het bestuur is afgesproken dat de ratio moet liggen tussen de 1,0 en de 1,4. Om de minimale ratio van 1,0 te halen, wordt in deze eerste bijgestelde begroting 2024 voorgesteld om een incidentele bijdrage aan de gemeenten te berekenen voor het totaalbedrag van €420K.

1. Inleiding

Het doel van de eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028 is om het bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht inzicht te geven in een nadere uitwerking van de financiële verwachtingen over de jaren 2024 – 2028 op basis van de uitgangspunten uit de door het algemeen bestuur op 14 december 2023 vastgestelde notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

1.1 Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU)

De ODRU is een gemeenschappelijke regeling van vijftien gemeenten in de provincie Utrecht. Los van landelijke ontwikkelingen hebben middelgrote en kleine Utrechtse gemeenten al eerder hun krachten gebundeld in twee milieudiensten, die in 2012 de ODRU vormden. Deze bundeling op het gebied van het omgevingsrecht leverde voor de gemeenten samen en voor elke gemeente afzonderlijk betere garanties voor:

- de kwaliteit en beleidsneutraliteit van de uitvoering;
- financiële schaalvoordelen;
- een vermindering van kwetsbaarheid.

Door deze 'shared service'-gedachte is de ODRU naast de VTH-taken² ook kenniscentrum voor milieu en duurzaamheid. Vanuit deze positie heeft de ODRU een breed palet aan adviserende en uitvoerende taken in huis. Denk aan onze centra voor natuur- en duurzaamheidscommunicatie en onze advisering bij ruimtelijke projecten en voor bodembeleid. Voor de gemeenten IJsselstein en De Ronde Venen voeren we ook bouwtaken³ uit.

De ODRU houdt toezicht op 15.000 actieve bedrijven. Hun risicoprofiel in de vijftien deelnemende gemeenten is relatief beperkt, omdat geen sprake is van zware industrie. Dus is het risico op grote incidenten (milieurampen)

laag. Aan de andere kant is het risico op voortdurend doorsijpelende milieuschade - met op langere termijn grote schade - veel meer aan de orde. Het naleefgedrag van de ondernemers is onvoldoende, van administratieve onvolkomenheden tot milieurisico's, waardoor hercontroles en handhaving nodig zijn. Grote risico's bespreken we met de betreffende gemeente. Om efficiënter toezicht te houden, met een zo groot mogelijk maatschappelijk effect, werken we inmiddels met programmatisch en risico gestuurd toezicht, naast keten- en gebiedstoezicht.

Onze gemeenten kennen een diversiteit aan bedrijven. Een beperkt aantal bedrijven valt onder de Brzo-inrichtingen⁴. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied verzorgt bij deze bedrijven de vergunningverlening, toezicht en handhaving. De provincie is bevoegd gezag voor de bouw- en milieuaspecten van een bepaalde categorie bedrijven. Een deel van de bijbehorende, uitvoerende bouwtaken wordt waarschijnlijk overgebracht van de gemeenten naar de Omgevingsdiensten RUD⁵ en ODRU. Grote verkeersstromen over weg en spoor zorgen voor een forse druk op de fysieke leefomgeving. De ODRU regisseert de uitvoering van projecten voor geluidssanering (c.q. gevelaanpassingen). Ook zijn we alert op ondermijning en de risico's daarvan.

² Vergunningverlening, toezicht en handhaving.

³ Onder deze taken verstaan wij het toetsen van omgevingsvergunningen aan alle onderdelen die nodig zijn: van welstand, bestemmingsplan/omgevingsplan tot constructieveiligheid. En het houden van toezicht op de naleving hiervan en waar nodig handhavend optreden.

⁴ Besluit risico zware ongevallen, waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen in bepaalde omvang.

⁵ Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht.

1.2 Koers 2023-2027

Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2023 de Koers voor de jaren 2023-2027 van de ODRU vastgesteld. Deze Koers geeft aan welke toegevoegde waarde van de ODRU gevraagd wordt en wat dat betekent voor de positionering, taken en instrumenten. Hieraan gekoppeld zijn ambities die de agenda voor de verdere ontwikkeling van de organisatie in de genoemde periode vormen.

In de Koers is beschreven met welke ontwikkelingen de ODRU en gemeenten te maken hebben en wat deze ontwikkelingen voor de ODRU betekenen. Zes rode draden zijn benoemd:

- 1) Het beroep op externe samenwerking wordt groter.
- 2) Met de RUD verkennen we de mogelijkheden van één Omgevingsdienst voor heel Utrecht.
- 3) Beoordelingen gebeuren binnen ruimere beleidskaders (Omgevingswet).
- 4) Investeren in specialismen (bijvoorbeeld externe veiligheid, grondwater, stikstof, afval als grondstof, (nieuwe) zeer zorgwekkende stoffen, gedragsbeïnvloeding en effectiviteit van het toezicht, publieke informatievoorziening).
- 5) Vragen komen bij de ODRU binnen via de Regievoerders van de gemeenten. De ontwikkelingen leiden ook tot een complexere opgave voor deze Regievoerders, individueel binnen de eigen gemeente en gezamenlijk als verbond van opdrachtgevers van de ODRU.
- 6) Vereenvoudigen van de bedrijfsvoering en moderniseren van het functiegebouw. Vanuit de maatschappelijke opgaven worden de eisen aan de ODRU - voor een deel van de taken – zwaarder. Dat moet doorwerken in de eisen die aan sommige functies gesteld worden en wij willen medewerkers meer ontwikkelmogelijkheden bieden om de kennis in de organisatie niet alleen te ontwikkelen, maar ook vast te houden.

1.3 Proces

De eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028 worden door de leden van het dagelijks bestuur (DB) van de ODRU als eerste besproken met als doel deze vast te stellen en beiden voor zienswijze voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Nadat de begroting in het DB is vastgesteld wordt deze door het DB naar zowel de raden van de deelnemende gemeenten als het algemeen bestuur (AB) verzonden. De raden kunnen binnen twaalf weken hun zienswijzen naar voren brengen bij het DB.

Het DB stelt de raden, voorafgaande aan het vaststellen van de begroting door het AB, schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt. Het DB zal de zienswijzen bij de begroting voegen ten behoeve van de definitieve vaststelling door het AB.

De planning voor de vaststelling van de eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028 is als volgt:

• (voorlopig) vaststellen ontwerp begroting door DB	21 maart 2024
• bespreken ontwerp begroting door AB	11 april 2024
• indienen zienswijze gemeenteraden (termijn 12 weken)	14 juni 2024 (uiterlijk retour)
• vaststellen begroting door AB	4 juli 2024

De begroting moet uiterlijk 14 dagen na vaststelling door het AB worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Utrecht.

1.4 Leeswijzer

In DEEL 1 BELEIDSBEGROTING worden in hoofdstuk 2 Programmaplan de prioriteiten beschreven en de uitgangspunten van de begroting. De voor ODRU van toepassing zijnde Verplichte paragrafen: weerstandvermogen en risicobeheersing, financiering en bedrijfsvoering zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

DEEL 2: FINANCIËLE BEGROTING bevat in hoofdstuk 4 de Overzicht van baten en lasten 2024 – 2028 en een toelichting daarop en in hoofdstuk 5 de Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 en een toelichting daarop.

DEEL 1 BELEIDSBEGROTING

2. Programmaplan

2.1 Prioriteiten

De ODRU kent één programma waarvoor het meerjarenplan is opgesteld in de Koers 2023- 2027 en waarin het algemeen bestuur heeft benoemd dat de agenda die hierin staat omvangrijk is en dat niet alles tegelijk kan. Afsproken is dat er per begrotingsjaar prioriteiten vastgesteld worden.

Samengevat verwachten we dat 2024 en 2025 in het teken zal staan van:

- 1) Het verder werken aan de implementatie van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen.
- 2) Het omgaan met de onzekerheden omtrent stikstof, woningbouwopgave en landbouwakkoord.
- 3) Het uniform werken in het kader van het nog vast te stellen mandaatbesluit.
- 4) Het verder werken aan de versterking van het VTH-stelsel.
- 5) Het realiseren van één robuuste omgevingsdienst voor heel Utrecht per 1 januari 2026, waarmee de besturen van de ODRU en de RUD Utrecht in het najaar van 2023 hebben ingestemd.
- 6) Personeel en organisatie: het vinden, boeien en binden van medewerkers - inclusief het meer in balans brengen van de verhouding vast en tijdelijk personeel – én het investeren in uniforme afspraken met onze gemeenten.
- 7) Bedrijfsvoering:
 - a) Het optimaliseren van de werkprocessen en de komende jaren een flinke stap maken in het data gestuurd werken.
 - b) De overhead brengen naar een niveau dat past bij de jaarlijkse omvang van de opdrachtenportefeuille.
 - c) Voldoen aan wetgeving op gebied van o.a. informatiebeveiliging, open overheid en archivering.

Van bovenstaande ontwikkelingen zijn de structurele effecten onder 6 en 7 vanaf 2024 meegenomen in het in het algemeen bestuur van 14 december bijgestelde uurtarief 2024 bij vaststelling van notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' waarin dat verder is uitgewerkt. De overige ontwikkelingen moeten worden gefinancierd vanuit de structurele begroting, bestemmingsreserve Koers Omgevingswet of via aanvullende opdrachten en via externe financiering (voor bijvoorbeeld de Provinciale vergoeding bodemtaken).

De in notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' beschreven richting en voorstellen zijn financieel verwerkt in deze begroting. Eventuele onzekerheden die nog bestaan en niet financieel konden worden vertaald, worden in deze begroting tekstueel toegelicht.

2.2 Uitgangspunten

Hieronder zijn de uitgangspunten opgenomen die als basis dienen voor het begrotingsjaar 2024 en 2025:

- a. De meerjarenbegroting 2024 en de structurele effecten nadien vastgesteld in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' vormen de basis waarin voor 2024 rekening wordt gehouden met een loon- of prijscorrectie van respectievelijk 3,50% en -0,90%.
- b. In de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' wordt uitgegaan van de huidige wijze van tariefberekening (gebaseerd op het structurele kostengedeelte van de begroting en de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten per 2023).
- c. De gemeentelijke bijdragen zijn gebaseerd op 152.955 gegarandeerde uren⁶ uit de dienstverleningsovereenkomsten 2024 met de eigenaar gemeenten en het in de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' vastgestelde standaard tarief voor 2024 van €116,00 per uur (inclusief eenmalige korting van €1 vanwege het temporiseren van het functiehuis) en voor 2025 van €123,00 per uur.
- d. De structurele begroting 2025 is gelijk aan de optelling van de structurele begroting 2024 en de structurele wijziging 2024. Vervolgens zijn de bedragen vermenigvuldigd met de loon- of prijscorrectie uit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' respectievelijk 4,70% en 4,10%.

⁶ Dit is inclusief de verhogingen van gemeenten: Oudewater 447 uur, Rhenen 674 uur en Wijk bij Duurstede 455 uur.

- e. Naast dat in de begroting 2025 wordt uitgegaan van de zekere omzet vanuit de dienstverlenings-overeenkomsten en de structurele kosten brengen wij - ten behoeve van een begroting die meer inzicht biedt - ook de incidentele omzet en kosten in beeld.
- f. De meerjarenbegroting vanaf 2026 is opgesteld in zogenaamde constante prijzen. Er is geen loon- of prijsaanpassing verwerkt voor de jaren na 2025.
- g. Conform de vereisten van het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) wordt de begroting ingedeeld naar de voorgeschreven taakvelden.
- h. Alle bedragen in de begroting zijn exclusief btw en de ODRU verricht géén activiteiten die vennootschapsbelasting (vpb) plichtig zijn.
- i. Met de hoge inflatie is in het uurtarief voor 2025, dat in december 2023 door het AB is vastgesteld rekening gehouden, of dat dekkend is moet in de loop van 2024 blijken. Mocht dit onverhoopt niet het geval zijn dan komt de ODRU met een voorstel voor aanpassing van het tarief.
- j. Voor de invoering van de Omgevingswet is in het algemeen bestuur afgesproken om de hiermee samenhangende uren als tijdelijke uren in het uitvoeringsprogramma (UVP) op te nemen.
- k. Verkenning van of eventueel samengaan met RUD Utrecht is niet meegenomen, omdat we daarvoor financiering van provincie en Rijk verwachten.
- l. Formatie wordt doorgerekend op basis van het maximum schaalniveau⁷.
- m. Inhuur wordt doorgerekend op basis van gemiddelde inhuurtarieven.
- n. In de kadernota 2024 is maximaal €2,04⁸ structureel in het tarief opgenomen voor de ontwikkeling van het functiehuis waarover medio 2024 pas definitief besloten wordt aan de hand van concrete uitwerking. Voor 2024 wordt een eenmalige korting van €1 op het standaard uurtarief vanwege het temporiseren van het functiehuis aan eigenaar gemeenten gegeven. Dit is als een incidentele verlaging verwerkt in de baten uit bijdragen eigenaar gemeenten UVP.
- o. Als de omvang van de weerstandscapaciteit en bestemmingsreserves het toelaat worden financiële resultaten achteraf verdeeld via het jaarrekeningresultaat over de eigenaar gemeenten.

⁷ Op basis van vastgestelde CAO 2024.

⁸ Prijspeil 2022.

3. Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), tenzij het betreffende onderdeel niet van toepassing is.

Bij de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) zijn de volgende onderdelen niet van toepassing:

- lokale heffingen;
- onderhoud van kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

De navolgende paragrafen zijn wel van toepassing bij de ODRU:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie paragraaf 3.1);
- financiering (zie paragraaf 3.2);
- bedrijfsvoering (zie paragraaf 3.3).

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODRU beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. In het algemeen bestuur van 14 december 2023 is de notitie 'Weerstandsvermogen en risicomanagement 2024' behandeld. Voor een nadere toelichting op dit onderwerp wordt verwezen naar dit document. Bij het opstellen van de jaarstukken en deze begroting zijn de risico's opnieuw hoog over bekeken en zijn de navolgende risico's herzien:

- 1) Het risico op een hoger verzuim is bijgesteld waarbij de inschatting is dat de mogelijke schade op een hoger verzuim toeneemt waardoor het restrisico uitkomt op €136K. In de berekening van december was er geen restrisico opgenomen.
- 2) Daarnaast is het risico op de berekening systematiek uurtarief herzien. In de notitie was hiervoor een restrisico opgenomen van €419K en dat risico is nu niet meer opgenomen omdat wijzigingen middels een nieuw berekend en vastgesteld uurtarief worden meegenomen in de bijgestelde begroting 2024.

Het totale restrisico daalt door deze actualisatie van €1.150K naar €867K.

3.1.1 Risicobeeld

Het algemene risicobeeld ligt op een lager niveau dan in 2023. Dit komt vooral door de hierboven beschreven risico 'berekening systematiek voor het uurtarief' dat niet meer opgenomen is als risico maar wordt meegenomen in de bijgestelde begroting 2024. Het grootste risico voor de ODRU is als er zich een ernstig beveiligingsincident zich voordoet waardoor de ICT omgeving niet beschikbaar is. Dit risico bedraagt €380.000 (is gestegen met €22.000 ten opzichte van 2022).

3.1.2 Advies over de weerstandscapaciteit

De huidige beschikbare weerstandscapaciteit (die gelijk is aan de algemene reserve in 2023) van €1.091K is voldoende om het restrisico van €867K te dekken. De ratio voor de waardering van het restrisico komt uit op 1,26⁹. Binnen het bestuur is afgesproken dat de ratio moet liggen tussen de 1,0 en de 1,4. Het huidige weerstandsvermogen is daarmee voldoende om eventuele restrisico's op te vangen.

3.1.3 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

Onderdeel	Stand per heden
Algemene reserve 2023	1.091.000
Restrisico 2024	867.000
Ratio weerstandsvermogen (algemene reserve / restrisico)	1,26
Waardering restrisico conform Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement	C (voldoende)

Tabel 3: Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

⁹ Zie paragraaf 3.1.3 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen.

3.1.4 Berekening van het restrisico

Risicomanagement		2023			
Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S *	Risico x € 1.000	Risico-klasse %	Restrisico x € 1.000
1. Hoger ziekteverzuim dan de norm	Sturing op het verzuimbeleid	S	181	75%	136
2. Personele frictiekosten (eigen risicodragerschap WW en WGA)	Strategisch personeelsbeleid, regeling 'generatiepact' en mobiliteitsbevordering en loopbaanbegeleiding	S	89	10%	9
3. Claims door asbestslachtoffers	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	300	10%	30
4. Berekeningsmethodiek uurtarief (loon- en prijsindexatie)	Het effect van loon of prijs stijging/daling opnemen in de begrotingswijziging en uitgaan van reële kostenstijging	S	0	75%	-
5. Onderbezetting op formatieplan	Strategisch personeelsbeleid en de arbeidsmarktstrategie.	S	225	75%	169
6. Ernstig datalek waarvoor Autoriteit Persoonsgegevens boete oplegt	Meldingsproces is op orde. Voldoende bewustzijn binnen de organisatie.	S	789	10%	79
7. Ernstig beveiligingsincident waardoor IT omgeving niet beschikbaar is	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen. Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	759	50%	380
8. Conjunctuurgevoelige vraag	Tijdige communicatie en afspraken met de klant maken. Terughoudend zijn met invullen van vacatures.	S	91	50%	46
9. Verandering van wettelijke milieunormen	Strategisch personeelsbeleid houdt rekening met een ruimere flexibele schil bij gevoelige taakgebieden	S	181	10%	18
Totaal berekend restrisico 2024					867

Tabel 4: Berekening restrisico

3.1.5 Financiële Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de staat van baten en lasten of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de ODRU. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de ODRU beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. De kengetallen zijn in de onderstaande tabel berekend en toegelicht en zijn afgeleid uit de Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 (zie hoofdstuk 5).

Kengetallen	Realisatie 2023	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	-3,63%	-4,61%	-6,63%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3,63%	-4,61%	-6,63%
Solvabiliteitsratio	8,20%	9,48%	12,87%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 5: Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODRU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote verbeterd in de loop van de jaren vanwege de bijdragen van eigenaar gemeenten aan de voorziening bovenwettelijk verlof.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat de ODRU geen verstrekte leningen heeft.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van De ODRU. De solvabiliteit verbeterd in de loop van de jaren vanwege de bijdragen van eigenaar gemeenten aan de voorziening bovenwettelijk verlot.

Grondexploitatie

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODRU geen grond exploiteert.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief of nihil percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Het percentage is vanaf 2023 0%, omdat de structurele baten dekkend zijn voor de structurele lasten.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODRU geen belastingen int.

3.2 Financiering

In 2017 is het treasury statuut door het algemeen bestuur vastgesteld. Hierin staat beschreven op welke wijze ODRU inhoud geeft aan treasury en financiering. ODRU beperkt de interne liquiditeitsrisico's door de treasury activiteiten te baseren op informatie waarmee een korte termijn liquiditeitsprognose opgesteld kan worden. Valutarisico's zijn bij ODRU uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

Bij ODRU is er in de liquiditeit sprake van een vast patroon voor wat betreft de inkomsten. Dit heeft te maken met de voorfacturatie per kwartaal. Jaarlijks maken we een liquiditeitsprognose. Deze maakt inzichtelijk wat de verwachte liquiditeitspositie in het jaar zal zijn. Bij ODRU is sprake van een strakke controle op de uitstaande vorderingen. Het betalingsgedrag van de eigenaar gemeenten is goed. Dit draagt eraan bij dat de liquiditeitspositie in orde is.

3.3 Bedrijfsvoering

Het MT en de afdelingen Bestuursbureau, Bedrijfsbureau en Planning & Control leveren de ondersteuning die nodig is voor de realisatie van de doelstellingen van de organisatie en die ten dienste staat van een optimale dienstverlening door de ODRU aan de eigenaar gemeenten, inwoners en bedrijven. Dit gebeurt op verschillende gebieden die in deze paragraaf nader worden toegelicht.

3.3.1 Duurzame Bedrijfsvoering

Het thema Duurzaamheid betreft natuurlijk ook onze eigen bedrijfsvoering. We hebben de ambitie om in 2030 CO₂ neutraal te zijn. De CO₂ footprint is de meetlat waarlangs we onze uitstoot leggen. Het eerste speerpunt ligt op het sterk verminderen van de uitstoot veroorzaakt door woon-werkverkeer en zakelijk verkeer en het eigen energiegebruik van de kantoorlocaties. In 2022 hebben we hiertoe ons eigen wagenpark elektrisch gemaakt, in 2023 zijn wij gestart met het meten van het woon-werkverkeer en hebben wij de mogelijkheden onderzocht om dit duurzamer te maken. In 2024 willen wij dit nader uitwerken. Het tweede speerpunt is het verduurzamen van onze inkoop. Bij aanbestedingen worden in 2024 altijd duurzaamheids-criteria gebruikt.

3.3.2 Huisvesting, facilitair en inkoop

In 2024 verlengen we ons huurcontract met de Provincie Utrecht en zijn we voornemens om te investeren in de inrichting van de gehuurde verdieping(en). Ook in 2024 zullen wij op basis van ons inkoopbeleid de benodigde (Europese) aanbestedingen uitvoeren. In 2024 verwachten we onder meer een (nieuw) contract met een arbodienst en een salarisverwerker af te sluiten.

De geraamde structurele huisvestingskosten voor 2024 bedragen €721K en voor 2025 €722K.

3.3.3 ICT

Bij de invoering van nieuwe applicaties is de afgelopen vijf jaar een forse bijdrage geleverd aan de digitale weerbaarheid van de ODRU. Voor 2024 is het doel ons volledig te kunnen conformeren aan de BIO (baseline informatiebeveiliging Overheid; basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen).

De geraamde structurele ICT kosten¹⁰ voor 2024 bedragen €1.472K en voor 2025 €1.532K.

3.3.4 Personeel

De toegestane vaste formatie voor de ODRU was 144,80fte (door AB vastgesteld op 6 april 2023) . Door de uitbreiding van het DVO is de vaste formatie in de uitvoering met 1,09fte toegenomen en in de tabel hieronder opgenomen. Hiervoor wordt geen extra overhead in de vaste formatie opgenomen. Daarnaast komt er, door de ruimte die is ontstaan door notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024', 2,56fte bij (zie verder paragraaf 4.3.1 Personeel). Door het algemeen bestuur is vastgesteld dat het percentage vaste overhead maximaal 25% mag bedragen. Naast de vaste formatie heeft de ODRU ook een flexibele schil.

In onderstaande tabel wordt de verhouding declarabele en overhead formatie weergegeven:

Type formatie	Totaal formatie ruimte per 2024	Aandeel in totaal
Declarabel	113,32fte	76%
Overhead	35,13fte	24%
Totaal	148,45fte	100%

Tabel 6: Verhouding declarabele en overhead formatie

In de begroting is rekening gehouden met de ODRU-norm van 5% voor arbeidsverzuim. Deze norm is ten opzichte van vorige jaren ongewijzigd gebleven. Ook voor het jaar 2024 streven we ernaar binnen deze norm te blijven.

De verwachting is dat ook in 2024 nog sprake is van een grote krapte op de arbeidsmarkt. De ODRU behoudt de ambitie om de toegestane vaste formatie zo volledig mogelijk in te vullen, maar verwacht dat dit in 2024 nog steeds lastig zal zijn voor de vakspecialistische functies. Dit zal extra bemoeilijkt worden door de

¹⁰ Dit zijn de ICT kosten in het kader van beheer en ondersteuning, hardware, infrastructuur en software.

toenemende uitstroom in verband met pensionering. Het werven van nieuwe medewerkers blijft daarom de komende jaren extra onder de aandacht van de ODRU. In 2024 nemen wij een recruiter in dienst en gaan we door met de uitbesteding van de werving en preselectie van vakspecialistische functies aan een extern gespecialiseerd wervingsbureau als achtervang. Verder voeren we een kwalitatieve en kwantitatieve strategische personeelsplanning uit, zodat we kunnen anticiperen op bijvoorbeeld hogere uitstroom van medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd bereiken.

De ODRU werkt sinds 2017 met streefcijfers in het kader van strategische personeelsplanning die ook in 2024 en 2025 worden nagestreefd. In onderstaande tabel wordt een overzicht van de kengetallen weergegeven. De nadruk ligt op het behalen van een bezettingsgraad van 100%. Daarnaast zetten we in op scholing en ontwikkeling van onze medewerkers, onder meer vanwege het voldoen aan de kwaliteitscriteria:

KPI	KPI + streefwaarde	Streefwaarde	Resultaat 2019	Resultaat 2020	Resultaat 2021	Resultaat 2022	Resultaat 2023
1.	Bezettingsgraad t.o.v. formatie	100%	86%	87%	89%	88%	86%
2.	Doorstroming naar andere functie	7,5%	6,2%	2,0%	1,4%	2,9%	2,9%
3.	Generatie index conform landelijk gemiddelde	1,1	1,9	1,6	1,6	2,4	1,8
4.	Aantal YP in dienst < 30 jaar	2 a 3	7	5	5	3	10
5.	Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd	70-75%	100%	65%	85%	85%	100%

Tabel 7: Kengetallen strategische personeelsplanning

ad KPI 1. Bezettingsgraad ten opzichte van de formatie van 100%

De toegestane vaste formatie is gebaseerd op de omvang van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de eigenaar gemeenten. De definitie voor de bezettingsgraad, is: 'De verhouding van de feitelijke bezetting in fte ten opzichte van de toegestane vaste formatie in fte (uitgedrukt in procenten)'. In 2023 kwamen wij uit op een bezettingsgraad van 86%. Deze ligt onder de streefwaarde van 100% waartoe het MT en het bestuur in 2020 hebben besloten. In 2024 en 2025 gaan wij door met de wervingsactiviteiten om de bezettingsgraad verder te verhogen.

ad KPI 2. Doorstroming naar andere functie 7,5% (interne mobiliteit)

De definitie voor de doorstroming is: 'De verhouding van het aantal medewerkers dat doorstroomt naar een andere functie binnen de organisatie ten opzichte van het totaal aantal medewerkers (uitgedrukt in procenten)'. Dit gaat om horizontale en verticale doorstroming (omhoog en omlaag binnen het functiehuis) en een formele wijziging van functie. Het vervullen van een tijdelijke rol (bijvoorbeeld projectleider) zonder bijbehorende functiewijziging geldt niet als doorstroming. In 2023 zijn net als in 2022 vier medewerkers intern doorgestroomd naar een andere functie. Dit komt neer op een mobiliteit van 2,9%. De KPI hebben wij daarmee niet gehaald in 2023.

ad KPI 3. Generatie-index conform landelijk gemiddelde: 1,1

De definitie is: 'De verhouding van het aantal 50- tot 60-jarigen in de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van het aantal 30- tot 40-jarigen'. Wanneer de verhouding in evenwicht is, is deze 1. Wanneer deze groter is dan 1, dan is het aantal 50- tot 60-jarigen in de meerderheid. In 2023 is onze generatie-index 1,8. Deze is hoger dan de streefwaarde van 1,1 en ook lager dan in 2022 (2,4). Tot en met 2021 waren er twee instrumenten om de leeftijdsopbouw te beïnvloeden: de Regeling generatiepact en het Young Professional programma (zie hieronder). De regeling generatiepact is in de CAO 2021 vervangen. De huidige zeven deelnemers mogen gebruik maken van de regeling tot hun pensioen.

ad KPI 4. Jaarlijks gemiddeld twee tot drie trainees/Young Professionals in dienst nemen

De definitie is: 'Aantal trainees of Young Professionals (jonger dan 30 jaar) in dienst op een functie, in vaste dienst of op basis van een tijdelijk contract'. In september 2020 zijn vijf Young Professionals aangenomen. Het Young Professionalsprogramma duurde tot en met februari 2022. Dit instrument is daarna niet verder doorgezet. Gezien de krappe arbeidsmarkt is er ingezet op extra wervingsactiviteiten waarmee in 2023 16 medewerkers zijn geworven. In 2024 en 2025 wordt hier verder op ingezet.

ad KPI 5. Aantal medewerkers dat een opleiding/cursus heeft gevolgd 70-75% (deskundigheid)

De definitie luidt: 'De verhouding tussen het aantal medewerkers dat een opleiding of cursus heeft gevolgd en het totaal aantal medewerkers (uitgedrukt in procenten)'. In 2022 volgde 100% van de medewerkers een cursus of opleiding. Alle medewerkers hebben in 2023 deelgenomen aan de training omgaan met ongewenst gedrag. Daarnaast zijn er nog veel andere opleidingen gevolgd.

DEEL 2: FINANCIËLE BEGROTING

4. Overzicht van baten en lasten 2024 – 2028 en toelichting

4.1 Staat van baten en lasten

In onderstaande tabellen is de staat van baten en lasten voor de jaren 2024 tot en met 2028 weergegeven.

Voor de toelichting wordt verwezen naar paragrafen 4.2 Toelichting op de baten en 4.3 Toelichting op de lasten.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2023	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3) (b)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5) (c)	Begroting 2026 (structureel)	Begroting 2027 (structureel)	Begroting 2028 (structureel)	2024 minus 2023 (b-a)	2025 minus 2024 (c-b)	
	(a)														
Baten															
Eigenaar gemeenten UVP	€19.158.500	€16.727.400	€1.168.400	€4.637.400	€5.805.800	€22.533.200	€18.813.500	€5.079.400	€23.892.900	€18.813.500	€18.813.500	€18.813.500	€3.374.700	€1.359.700	
Aanvullende opdrachten	€849.900	-	-	€579.400	€579.400	€579.400	-	€608.600	€608.600	-	-	-	€-270.500	€29.200	
Overige goederen en diensten	€457.200	€417.700	-	€845.400	€845.400	€1.263.100	€418.300	€570.300	€988.600	€418.300	€418.300	€418.300	€805.900	€-274.500	
Overige baten	€392.800	€106.000	-	€506.600	€506.600	€612.600	€106.000	€295.600	€401.600	€106.000	€106.000	€106.000	€219.800	€-211.000	
Totaal baten	€20.858.400	€17.251.100	€1.168.400	€6.568.800	€7.737.200	€24.988.300	€19.337.800	€6.553.900	€25.891.700	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€4.129.900	€903.400	
Lasten															
Personeel	€10.969.400	€13.433.200	€824.700	€-2.495.800	€-1.671.100	€11.762.100	€15.078.200	€-2.033.200	€13.045.000	€15.078.200	€15.078.200	€15.078.200	€792.700	€1.282.900	
Inhuur derden	€5.780.500	-	-	€8.307.400	€8.307.400	€8.307.400	-	€7.959.300	€7.959.300	-	-	-	€2.526.900	€-348.100	
Indirecte personele kosten	€1.519.900	€748.600	€180.400	€380.400	€560.800	€1.309.400	€959.300	€345.800	€1.305.100	€959.300	€959.300	€959.300	€-210.500	€-4.300	
Algemene kosten	€1.785.600	€1.728.500	€34.800	-	€34.800	€1.763.300	€1.829.800	-	€1.829.800	€1.829.800	€1.829.800	€1.829.800	€-22.300	€66.500	
Overige lasten	€1.478.200	€1.340.800	€128.500	€266.600	€395.100	€1.735.900	€1.470.500	-	€1.470.500	€1.470.500	€1.470.500	€1.470.500	€257.700	€-265.400	
Totaal lasten	€21.533.600	€17.251.100	€1.168.400	€6.458.600	€7.627.000	€24.878.100	€19.337.800	€6.271.900	€25.609.700	€19.337.800	€19.337.800	€19.337.800	€3.344.500	€731.600	
Saldo baten en lasten	€-675.200	-	-	€110.200	€110.200	€110.200	-	€282.000	€282.000	-	-	-	€785.400	€171.800	
Toevoeging aan reserves	€331.300	-	-	€419.800	€419.800	€419.800	-	€282.000	€282.000	-	-	-	€88.500	€-137.800	
Onttrekking uit reserves	€362.800	-	-	€27.600	€27.600	€27.600	-	-	-	-	-	-	€-335.200	€-27.600	
Resultaat	€-643.700	-	-	€-282.000	€-282.000	€-282.000	-	-	-	-	-	-	€361.700	€282.000	
		Eerste bijgestelde begroting 2024						Begroting 2025			Meerjarenraming 2026-2028			Afwijkingen	

Tabel 8: Staat van baten en lasten

Conclusies:

- Er is een structureel sluitende begroting voor de jaren 2024 tot en met 2028.
- In 2024 is een incidenteel resultaat van €-282K begroot dit wordt veroorzaakt door 'lasten bovenwettelijk verlof' die we verwachten in 2024 ten gunste van de voorziening te moeten brengen.
- In 2025 bedraagt het begrote incidenteel resultaat €0.

4.2 Toelichting op de baten

4.2.1 Eigenaar gemeenten UVP

Bij de berekening van de Eigenaar gemeenten UVP is uitgegaan van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO), de tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en projecturen uit de uitvoeringsprogramma's (UVP)¹¹. In onderstaande tabel wordt het aantal uur per jaar per contracttype weergegeven:

UVP contracturen	UVP 2023	UVP 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
Gegarandeerde uren (DVO)	151.379 uur	152.955 uur	152.955 uur	152.955 uur	152.955 uur	152.955 uur
Tijdelijke uren	9.963 uur	11.279 uur	11.279 uur			
Tijdelijke Omgevingswet uren	-	10.345 uur	10.345 uur			
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	9.963 uur	21.624 uur	21.624 uur			
Project uren	26.297 uur	19.672 uur	19.672 uur			
Totaal UVP uren	187.639 uur	194.251 uur	194.251 uur			

Tabel 9: Aantal uur per jaar per contracttype

Voor een nadere uitwerking per eigenaar gemeente wordt verwezen naar Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente.

Voor 2024:

- De gegarandeerde uren 2024 zijn ten opzichte van 2023 toegenomen met 1.576 uur¹². Dit leidt tot een structurele wijziging vanaf 2024.
- In Kadernota 2024 is maximaal €2,04¹³ structureel in het tarief opgenomen voor de ontwikkeling van het functiehuis waarover medio 2024 pas definitief besloten wordt aan de hand van concrete uitwerking.
- In notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' is opgenomen dat er een eenmalige korting aan eigenaar gemeenten wordt verstrekt op het structurele uurtarief van €117 met 1 euro in verband met het temporiseren van het functiehuis.
- De UVP uren worden dus gefactureerd tegen het standaard uurtarief van €116.
- Aangezien de financiële ruimte die het functiehuis inneemt structureel in het uurtarief is opgenomen, wordt in de begroting het totaal aantal gegarandeerde uren met het structurele uurtarief van €117 vermenigvuldigd. De eenmalige korting van €1 in verband met het temporiseren van het functiehuis is in 2024 incidenteel verwerkt.
- Daarnaast zijn de tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet) en de projecturen zoals gebruikelijk ook incidenteel verwerkt tegen het standaard uurtarief van €116.

¹¹ Zie toelichting Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente

¹² Dit betreft de verhogingen van gemeenten: Oudewater 447 uur, Rhenen 674 uur en Wijk bij Duurstede 455 uur.

¹³ Prijspeil 2022.

Eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028

Voor 2025:

- Wordt uitgegaan van de UVP uren 2024 tegen het standaard uurtarief 2025¹⁴ van €123.
- De tijdelijke Omgevingswet uren zijn nog niet opgenomen als gegarandeerde uren.

In onderstaande tabel wordt de baat Eigenaar gemeenten UVP nader toegelicht voor 2024 en 2025:

Eigenaar gemeenten UVP	UPV 2024	Structureel 2024	Incidenteel 2024	Totaal 2024	Structureel 2025	Incidenteel 2025	Totaal 2025
Gegarandeerde uren (DVO)	152.955 uur	€17.895.800	€-153.000	€17.742.800	€18.813.500	-	€18.813.500
Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	21.624 uur	-	€2.508.400	€2.508.400	-	€2.659.800	€2.659.800
Project uren	18.672 uur	-	€2.166.000	€2.166.000	-	€2.296.600	€2.296.600
Totaal UVP uren	193.251 uur	€17.895.800	€4.521.400	€22.417.200	€18.813.500	€4.956.400	€23.769.900

Tabel 10: Eigenaar gemeenten UVP in uren en in euro exclusief balans uren

De balansuren uit voorgaande jaren per 1-1-2024 zijn 3.189 uur. Net als in voorgaande jaren worden voorzichtigheidshalve niet alle gecontracteerde uren meegenomen in de bijgestelde begroting, maar gaan we uit van een inschatting op basis van de realisatie in de afgelopen jaren. In totaal houdt ODRU rekening met 193.251 declarabele UVP uren en 1.000 declarabele balansuren (Totaal 194.251 declarabele uren).

In de praktijk ontstaan verschillen tussen de in het uitvoeringsprogramma (UVP) geplande werkzaamheden en de door de gemeenten feitelijk verstrekte opdrachten, of kunnen opdrachten in overleg niet tot uitvoering komen. Rond de zomer wordt daarom in samenspraak met de gemeenten een prognose voor de planning voor de rest van het jaar gemaakt.

4.2.2 Aanvullende opdrachten

Gedurende het jaar worden zowel door eigenaar gemeenten als overige opdrachtgevers (zoals Provincie Utrecht, RUD Utrecht en Ministerie van I&W) aanvullende opdrachten verstrekt. Deze worden gefactureerd tegen het aanvullend uurtarief.

Voor 2024:

- Wordt incidenteel 4.500 aanvullende uren per jaar geraamd tegen het aanvullend uurtarief van €128,75.

Voor 2025:

- Wordt uitgegaan van 4.500 uur tegen het aanvullend uurtarief van €135,25.

In onderstaande tabel wordt dit weergegeven:

Aanvullende opdrachten	2024	2025
Aanvullende uren	4.500 uur	4.500 uur
Totaal aanvullende opdrachten	€579.400	€608.600

Tabel 11: Aanvullende opdrachten in uren en in euro

4.2.3 Overige goederen en diensten

Overige goederen en diensten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Apparaatskostenvergoeding bodemtaken	-	-	€570.300	€570.300	€570.300	-	€570.300	€570.300
SPUK Energie	€350.400	-	-	-	€350.400	€343.100	-	€343.100
SPUK IBP	-	-	€275.100	€275.100	€275.100	-	-	-
Overige	€67.300	-	-	€67.300	€67.300	€75.200	-	€75.200
Totaal overige goederen en diensten	€417.700	-	€845.400	€845.400	€1.263.100	€418.300	€570.300	€988.600

Tabel 12: Overige goederen en diensten

¹⁴ Zie notitie 'Kadernota 2025 inclusief aangepast uurtarief 2024'.

De navolgende overige financiering is van toepassing voor 2024 en 2025:

- Provinciale vergoeding bodemtaken:** Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan de VTH taken¹⁵ voor bodemsaneringen over van de provincie naar gemeenten. De taken worden eenvoudiger dan onder de huidige wetgeving maar een precieze inschatting van de kosten is er niet. Daarom is er in december 2022 landelijk de afspraak gemaakt dat het Rijk haar bijdrage voor apparaatskosten aan o.a. de provincie Utrecht tot en met 2030 continueert. Op landelijk niveau zal er een monitoring uitgevoerd gaan worden hoeveel budget gemeenten in de toekomst nodig hebben voor de nieuwe bodemtaken. In afwachting daarop is het voorstel dat de provincie de door het Rijk beschikbaar gestelde apparaatskosten VTH Bodem voor de jaren 2024 en 2025 door zal zetten naar o.a. de ODRU voor uitvoering van de gemeentelijke taken om een goede kwalitatieve uitvoering van de bodemtaken te kunnen garanderen. Dit betreft een incidentele financiering voor 2024 en 2025. De financiering is ten behoeve van de benodigde uren benodigd voor inhuur derden omgerekend tegen het standaard tarief voor 2024 van €116,00 per uur en voor 2025 van €123,00 per uur.
- SPUK Energie:** Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing (SPUK Energie) is structureel begroot, omdat het een regeling van 5 jaar betreft. De middelen worden onder andere gebruikt voor extra capaciteit toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht.
- SPUK IBP:** De ODRU heeft van het Rijk incidentele financiering ontvangen in het kader van de Regeling Specifieke Uitkering voor het Interbestuurlijk Programma VTH (hierna: SPUK IBP). Deze middelen worden ingezet voor een onderzoek naar een andere financieringssysteem, data gedreven werken en voor een impuls om te voldoen aan de wettelijk verplichte kwaliteitscriteria.
- Overige:** Structurele projectinkomsten op het gebied van Volksgezondheid en Milieu en inkomsten vanuit de diverse NDC-locaties.

4.2.4 Overige baten

Overige baten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Directe personele baten	€105.000	-	-	-	€105.000	€105.000	-	€105.000
Huisvestingsbaten	€1.000	-	-	-	€1.000	€1.000	-	€1.000
Bijdrage aanvulling algemene reserve	-	-	€419.700	€419.700	€419.700	-	€282.000	€282.000
Baten t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken	-	-	€86.900	€86.900	€86.900	-	€13.600	€13.600
Totaal overige baten	€106.000	-	€506.600	€506.600	€612.600	€106.000	€295.600	€401.600

Tabel 13: Overige baten

De navolgende overige baten worden geraamd voor 2024 en 2025:

- Directe personele baten** betreft structurele baten uit voornamelijk ziekte-uitkeringen en doorbelasting van interne personele kosten.
- Huisvestingsbaten** betreft structurele baten uit verhuur van NDC-locatie 'De Boswerf'.
- Bijdrage aanvulling algemene reserve** betreft incidentele bijdrage door eigenaar gemeenten ten gevolge van negatief resultaat uit het voorgaande jaar. Voor 2024 is een lagere bijdrage benodigd in verband met een ratio weerstandsvermogen van 1,26¹⁶ per 1-1-2024 waardoor een deel van het negatieve resultaat over 2023 gedekt kan worden uit die ruimte.
- Baten t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken** betreft incidentele baten ter dekking van de kosten zoals besloten in het algemeen bestuur¹⁷.

4.3 Toelichting op de lasten

4.3.1 Personeel

Deze post bestaat uit de salarislasten en sociale lasten van vast personeel.

Personeel	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotingswijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Personeel	€13.433.200	€824.700	€-2.495.800	€-1.671.100	€11.762.100	€15.078.200	€-2.033.200	€13.045.000
Totaal personeel	€13.433.200	€824.700	€-2.495.800	€-1.671.100	€11.762.100	€15.078.200	€-2.033.200	€13.045.000

Tabel 14: Personeel

Voor 2024:

- Voor de berekening is voor de prijzen uitgegaan van de eindschaal niveaus.

¹⁵ Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

¹⁶ Zie paragraaf 3.1.3 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen.

¹⁷ AB 7 april 2022: formele overdracht in verband met de gedeeltelijke uittreding gemeente Montfoort.

Eerste bijgestelde begroting 2024 en begroting 2025-2028

- Verder is voor de aantallen bij de berekening uitgegaan van de toegestane vaste formatie door het MT vastgesteld per 25 januari 2024¹⁸. Deze ligt hoger ten opzichte van de formatie per 31-12-2023 vanwege de ruimte die is ontstaan door notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. Vanuit de stijging van de gegarandeerde uren is de declarabele formatie opgehoogd. In onderstaande tabel wordt dit nader uitgewerkt:

Type formatie	Formatie ruimte per 31-12-2023	Wijziging t.g.v. Kadernota 2025 inclusief tariefsverhoging 2024	Toegestane vaste formatie ruimte per 25-01-2024*	Wijziging t.g.v. DVO 2024	Totaal formatie ruimte per 2024	Aandeel in totaal
Declarabel	112,23fte	-	112,23fte	1,09fte	113,32fte	76%
Overhead	32,57fte	2,56fte	35,13fte	-	35,13fte	24%
Totaal	144,80fte	2,56fte	147,36fte	1,09fte	148,45fte	100%

* DVO 2023 en 1.350 uur per declarabele FTE.

Tabel 15: Toegestane vaste formatie

- De overhead blijft met 24% binnen de door het algemeen bestuur gestelde norm van 25%.
- De bezetting per 25-1-2024 is niet 100%. Voor declarabel 88% (99,72fte) en voor overhead 72% (25,29fte). Dit leidt tot een incidentele wijziging in 2024, omdat hiervoor inhuur noodzakelijk is.
- Incidenteel betreft bovenformatief personeel in verband met declarabel en overhead personeel.

Voor 2025:

- Voor de berekening zijn de eindschaal niveaus verhoogd met de verwachte loonstijging¹⁹.
- Er is structureel extra ruimte voorzien van 1fte formatie in de overhead vanaf 2025. Daar is bij de vaststellen van het standaard uurtarief rekening mee gehouden vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'. Vandaar dat deze formatie direct in de structurele begroting 2025 is opgenomen en niet via een structurele wijziging²⁰. Dit blijft met 24% binnen de door het algemeen bestuur gestelde norm van 25%. Hiermee komt de toegestane vaste formatie uit op 149,45fte.
- Incidenteel betreft bovenformatief personeel in verband met declarabel en overhead personeel.

4.3.2 Inhuur derden

Inhuur derden	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Inhuur derden	-	-	€8.307.400	€8.307.400	€8.307.400	-	€7.959.300	€7.959.300
Totaal inhuur derden	-	-	€8.307.400	€8.307.400	€8.307.400	-	€7.959.300	€7.959.300

Tabel 16: Inhuur derden

Voor 2024:

- Er wordt incidenteel ingehuurd voor 2024 omdat de bezetting op de toegestane vaste formatie niet 100% is.
- Daarnaast wordt incidenteel ingehuurd voor het uitvoeren van de niet-gegarandeerde uren²¹.
- Voor de berekening wordt uitgegaan van de gewogen gemiddelde inhuurtarieven²².

Voor 2025:

- Er wordt incidenteel ingehuurd voor 2025 omdat de bezetting op de toegestane vaste formatie niet 100% is. Ten opzichte van 2024 is het aantal benodigde uren verminderd met 15%, omdat de verwachting is dat er meer bezet kan worden (circa 3,60fte²³).
- Er wordt incidenteel ingehuurd voor het uitvoeren van de niet-gegarandeerde uren²⁴.
- De niet-gegarandeerde uren zijn gelijkgesteld aan die van 2024.
- De gewogen gemiddelde inhuurtarieven zijn verhoogd met de looncorrectie²⁵.

¹⁸ Gebaseerd op de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 2023.

¹⁹ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 inclusief aangepast uurtarief 2024'.

²⁰ Anders zou dit leiden tot een positief resultaat in de kolom structurele begroting 2025.

²¹ Dus de tijdelijke uren, project uren, balans uren en aanvullende uren.

²² Peildatum 1 januari 2024.

²³ Uitgaande van het gemiddelde van het maximale schaalniveau van schaal 9 en 10.

²⁴ Dus de tijdelijke uren, project uren, balans uren en aanvullende uren.

²⁵ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

4.3.3 Indirecte personele kosten

Indirecte personele kosten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Indirecte personele kosten	€748.600	€180.400	€380.400	€560.800	€1.309.400	€959.300	€345.800	€1.305.100
Totaal indirecte personele kosten	€748.600	€180.400	€380.400	€560.800	€1.309.400	€959.300	€345.800	€1.305.100

Tabel 17: Indirecte personele kosten

Indirecte personele kosten bestaan uit onder andere uit: opleidingskosten, reiskosten woon- en werkverkeer, verzekering personeel, personeelsadministratie, OR kosten en dergelijke.

Voor 2024:

- De indirecte personele kosten zijn structureel verhoogd met €25K vanuit de algemene kosten. Dit betreft thuiswerk- en internetvergoedingen die logischerwijs onder deze post behoren.
- De leasekosten zijn structureel verhoogd met €3K vanwege prijsaanpassing.
- De overige structurele verhoging komt voort uit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' ad €152K.
- De incidentele verhoging betreft: lasten bovenwettelijk verlof ad €282K en overige kosten 98K.

Voor 2025:

- De bedragen zijn verhoogd met de prijscorrectie²⁶.
- De incidentele verhoging betreft: lasten bovenwettelijk verlof ad €282K en overige kosten 64K.

4.3.4 Algemene kosten

Algemene kosten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Algemene kosten	€1.728.500	€34.800	-	€34.800	€1.763.300	€1.829.800	-	€1.829.800
Totaal algemene kosten	€1.728.500	€34.800	-	€34.800	€1.763.300	€1.829.800	-	€1.829.800

Tabel 18: 19Algemene kosten

Onder deze post zijn onder andere de inkoop-, facilitaire-, ICT-, archief-, communicatiekosten en dergelijke verantwoord.

Voor 2024:

- Per saldo bedraagt de structurele verhoging €35K. Dit bestaat uit:
 - Een structurele verhoging vanuit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' ad €145K.
 - Een structurele verlaging van €25K ten gunste van de indirect personele kosten. Dit betreft thuiswerk- en internetvergoedingen die logischerwijs niet onder deze post behoren.
 - Een structurele verhoging van €13K ten laste van de overige lasten. Dit betreft het beheer van de NDC-locaties die logischerwijs onder deze post behoren.
 - Een structurele verlaging van €98K vanwege prijsaanpassingen en besparingen.

Voor 2025:

- De bedragen zijn verhoogd met de prijscorrectie²⁷.

4.3.5 Overige lasten

Overige lasten	Begroting 2024 (structureel) (1)	Structurele wijziging 2024 (2)	Incidentele wijziging 2024 (3)	1e begrotings-wijziging 2024 (2+3)	1e bijgestelde begroting 2024 (1+2+3)	Begroting 2025 (structureel) (4)	Begroting 2025 (incidenteel) (5)	Begroting 2025 (4+5)
Bestuurskosten	€89.900	€35.000	-	€35.000	€124.900	€125.900	-	€125.900
Huisvestingskosten	€733.400	€-12.400	-	€-12.400	€721.000	€722.500	-	€722.500
Kapitaallasten	€341.000	-	-	-	€341.000	€341.000	-	€341.000
Diversen	€313.500	-	€266.600	€266.600	€580.100	€313.500	-	€313.500
Taakstelling t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken	€-137.000	€105.900	-	€105.900	€-31.100	€-32.400	-	€-32.400
Totaal overige lasten	€1.340.800	€128.500	€266.600	€395.100	€1.735.900	€1.470.500	-	€1.470.500

Tabel 20: Overige lasten

Voor 2024:

- **Bestuurskosten** is structureel verhoogd met €35K vanwege contributie kennisnet.
- **Huisvestingskosten** betreft de kosten voor huur van het Provinciehuis en de NDC-locaties²⁸.
 - Een structurele verhoging vanuit de notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024' ad €5K.
 - Een structurele verlaging van €4K in verband met besparingen.

²⁶ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

²⁷ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

²⁸ Behoudens NDC-locatie 'De Boswerf' die in eigendom is van de ODRU.

- Een structurele verlaging van €13K ten gunste van de algemene kosten. Dit betreft het beheer van de NDC-locaties die logischerwijs niet onder deze post behoren.
- Voor de **Kapitaallasten** hanteert ODRU een constant structureel niveau. Conform de gehanteerde uitgangspunten blijven de investeringen binnen de 3% van de kosten.
- **Diversen** betreft:
 - Conform de voorschriften vanuit het BBV²⁹ is voor de post onvoorzien structureel een bedrag opgenomen van €5K.
 - Een deel van de begrote lasten voor SPUK Energie³⁰ is hier structureel begroot ad €309K.
 - Een deel van de begrote lasten voor SPUB IBP³¹ is hier incidenteel begroot ad €266K.
- **Taakstelling t.g.v. (gedeeltelijke) uittreding Montfoort voor de bouwtaken** betreft structurele kosten zoals besloten in het algemeen bestuur³². Bij de gedeeltelijke uittreding van de gemeente Montfoort voor de bouwtaken in het 2022 is afgesproken dat dit geen (financiële) gevolgen mag hebben voor de andere eigenaar gemeenten. Daarom heeft ODRU de begroting aangepast op de lagere baten waar mogelijk. Voor een restant van €137K heeft ODRU een taakstelling (=voorgenoemen bezuiniging) opgenomen in de begroting.
De taakstelling is vervolgens in 2024 verlaagd met €106K tot €31K doordat:
 - Per 31-12-2023 de betreffende overvallige medewerker uit dienst is getreden.
 - In 2023 een besparing op de huisvesting is gerealiseerd.

Voor 2025:

- De bedragen zijn behoudens de huisvestingskosten verhoogd met de prijscorrectie³³. Er wordt een prijsaanpassing verwacht in verband met een correctie op de energietarieven.

²⁹ Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

³⁰ Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing.

³¹ Regeling Specifieke Uitkering voor het Interbestuurlijk Programma VTH.

³² AB 7 april 2022: formele overdracht in verband met de gedeeltelijke uittreding gemeente Montfoort.

³³ Vanuit notitie 'Kadernota 2025 en uurtarief 2024'.

5. Uiteenzetting van de financiële positie 2024 – 2028 en toelichting

5.1 Balans

In onderstaande tabel is de balans voor de jaren 2024 tot en met 2028 weergegeven:

Balans	Balans 31-12-2023 (Realisatie)	Balans 31-12-2024 (na 1e BGW)	Balans 31-12-2025	Balans 31-12-2026	Balans 31-12-2027	Balans 31-12-2028
Vaste activa						
Materiele vaste activa	€333.200	€330.700	€330.700	€330.700	€330.700	€330.700
Vlottende activa						
Uitzetting rente looptijd < 1jaar	€5.670.200	€6.056.700	€6.620.700	€6.620.700	€6.620.700	€6.620.700
Liquide middelen	€253.500	€251.000	€251.000	€251.000	€251.000	€251.000
Overlopende activa	€106.900	€106.900	€106.900	€106.900	€106.900	€106.900
Totaal Activa	€6.363.800	€6.745.300	€7.309.300	€7.309.300	€7.309.300	€7.309.300
Vaste Passiva						
Eigen vermogen						
-Reserves	€1.118.600	€867.000	€867.000	€867.000	€867.000	€867.000
-Saldo rekening	€-643.800	€-282.000	-	-	-	-
Voorzieningen	€615.500	€897.500	€1.179.500	€1.179.500	€1.179.500	€1.179.500
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€1.589.800	€1.589.800	€1.589.800	€1.589.800	€1.589.800	€1.589.800
Overlopende passiva	€3.683.700	€3.673.000	€3.673.000	€3.673.000	€3.673.000	€3.673.000
Totaal Passiva	€6.363.800	€6.745.300	€7.309.300	€7.309.300	€7.309.300	€7.309.300

Tabel 21: Balans

5.2 Waarderingsgrondslagen

5.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Voor zover niet anders vermeldt zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen de nominale, c.q. inbreng waarde.

Investerings worden gewaardeerd tegen de werkelijke verkrijgingprijs, zijnde de aanschafwaarde exclusief btw en eventueel verminderd met ontvangen bijdragen van derden, verminderd met de daarop toegepaste afschrijvingen op basis van de te verwachten economische en/of technische levensduur en met inachtneming van de bepalingen uit de financiële verordening van de Omgevingsdienst, zoals vastgesteld door het algemeen bestuur d.d. 14 december 2023.

Op grond van het bovenstaande, en met inachtneming van de bepalingen zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten, worden de materiële vaste activa lineair afgeschreven in:

- 15 jaar : Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar : Verbouwingen; kantoormeubilair;
- 3 – 5 jaar : Software; automatiseringsapparatuur; telefooninstallaties.

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 5.000 worden niet afzonderlijk geactiveerd.

Activa worden voor 50% van de werkelijke jaarafschrijving afgeschreven in het jaar van aanschaf en/of technische/economische ingebruikname. Er wordt géén rekening gehouden met een restwaarde.

5.3 Toelichting op de activa

5.3.1 Vaste activa

De ODRU streeft naar een ideaalcomplex waarbij er een evenwicht bestaat tussen afschrijvingen en investeringen. Voor de komende jaren wordt gestreefd naar een investeringsbedrag per jaar van €340K.

5.3.2 Vlottende activa

De balanswaarde van vlottende activa zullen naar verwachting de komende jaren uitkomen op ruim €6,1 mio. Dit is hoger dan in voorgaande jaren vanwege de bijdragen van eigenaar gemeenten aan de voorziening bovenwettelijk verlof.

5.4 Toelichting op de passiva

5.4.1 Vaste passiva

Eigen vermogen bestaat uit de *reserves* en de *saldo rekening*³⁴.

Zoals in de paragraaf 3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing omschreven is het huidige weerstandsvermogen van ODRU voor 2024 binnen de vastgestelde bandbreedte van 1,0 en 1,4. In 2023 is een resultaat behaald van €-644K. Dit negatieve resultaat kan gedekt worden uit de algemene reserve. Om vervolgens de ratio weerstandsvermogen in 2024 op 1,0 te krijgen is een eenmalige bijdrage benodigd van de eigenaar gemeenten ad €420K. Het algemeen bestuur neemt hierover een besluit bij de behandeling van de jaarstukken 2023.

Het geraamde resultaat over 2024 bedraagt €-282K. Uitgaande dat het restrisico niet wijzigt zal in 2025 een eenmalige bijdrage van de eigenaar gemeenten benodigd zijn ter dekking van dit negatieve resultaat.

Bovenstaande is in onderstaande tabel samengevat:

Eigen vermogen	Saldo 31-12-2023 (a)	Resultaat- boekings 2023 (1)	Toevoeging 2024 (2)	Onttrekking 2024 (3)	Resultaat 2024 (4)	Saldo 31-12-2024 (a+1-2+3+4) (b)	Resultaat- boekings 2025 (5)	Toevoeging 2025 (6)	Onttrekking 2025 (7)	Saldo 31-12-2025 (b+5-6+7) (c)
Algemene reserve	€1.091.000	€-643.700	€419.700	-	-	€867.000	€-282.000	€282.000	-	€867.000
Bestemmingsreserve Uitvoering koers (Ow)	€24.200	-	-	€24.200	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Duurzame bedrijfsvoering	€3.400	-	-	€3.400	-	-	-	-	-	-
Saldo rekening	€-643.700	€643.700	-	-	€-282.000	€-282.000	€282.000	-	-	-
Totaal eigen vermogen	€474.900		€419.700	€27.600	€-282.000	€585.000		€282.000		€867.000

Tabel 22: Eigen vermogen

De bestemmingsreserve 'Uitvoering Koers (Omgevingswet)' is bedoeld ter dekking van een deel van de kosten (inzet van personeel dat normaal gesproken declarabel inzetbaar is, inhuurkosten en andere kosten waaronder begrepen opleidingskosten die niet uit andere budgetten worden gedekt) met betrekking tot het themaplan (invoering van de) Omgevingswet. Het budget is in 2023 voor het grootste deel aangewend en het restant zal in 2024 worden ingezet.

De bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering' is bedoeld om onze uitstoot te reduceren door: duurzaam woon-werkvervoer, duurzaam of reductie van zakelijk verkeer en het stimuleren van thuiswerken. Binnen dit project onderzoeken en testen we verschillende maatregelen, zoals extra budget voor elektrische fietsen en aanschaffen van weersbestendige fietstassen/kleding, inzet van elektrische huurauto's voor zakelijk verkeer en het vergroten van het aandeel zakelijk verkeer met behulp van openbaar vervoer door mogelijke aanpassing van de reiskostenregeling. In 2023 is budget besteed aan de uitvoering van activiteiten om intern te komen tot een CO₂ neutrale organisatie. Dit zal doorlopen in 2024.

Voorzieningen betreffen voorziening spaarverlof en de voorziening bovenwettelijk verlof die in 2023 ten laste van het resultaat is getroffen op voorschrift van commissie BBV.

De verwachting is dat voorziening spaarverlof in 2024 niet toeneemt en dat de voorziening bovenwettelijk verlof in 2024 incidenteel toeneemt met €282K tot €882K zoals weergegeven in onderstaande tabel:

Voorzieningen	Saldo 31-12-2023 (a)	Toevoeging 2024 (1)	Onttrekking 2024 (2)	Saldo 31-12-2024 (a+1-2) (b)	Toevoeging 2025 (3)	Onttrekking 2025 (4)	Saldo 31-12-2025 (b+3-4) (c)
Voorziening spaarverlof	€15.700	-	-	€15.700	-	-	€15.700
Voorziening bovenwettelijk verlof	€599.800	€355.700	€73.700	€881.800	€355.700	€73.700	€1.163.800
Totaal voorzieningen	€615.500	€355.700	€73.700	€897.500	€355.700	€73.700	€1.179.500

Tabel 23: Voorzieningen

Voor 2025 wordt op dit moment uitgegaan van eenzelfde stijging als in 2024, zodat de voorziening toeneemt tot €1.164K.

³⁴ Saldo rekening betreft het resultaat van het betreffende jaar.

5.4.2 Vlottende passiva

De verwachting is dat de komende jaren geen lening(en) nodig zijn voor de financiering van ODRU en dat er bij de vlottende passiva geen grote wijzigingen zullen plaatsvinden.

Bijlagen

Bijlage 1 – Overzicht van de baten en lasten per taakveld

Overzicht van Baten (per taakveld)	Begroting 2024	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€13.288.700	€19.523.300	€20.338.700
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€3.099.800	€4.056.000	€4.300.700
Taakveld 4.1 Openbaar onderwijs	€862.600	€902.300	€956.800
Taakveld 0.4 Overhead	-	€506.700	€295.500
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-	-	-
Taakveld 0.1 Bestuur	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totale Baten	€17.251.100	€24.988.300	€25.891.700

Overzicht van Lasten (per taakveld)	Begroting 2024	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€8.282.900	€13.707.700	€14.007.100
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€1.984.300	€3.010.100	€3.139.900
Taakveld 4.1 Openbaar onderwijs	€708.000	€759.600	€791.100
Taakveld 0.4 Overhead	€6.224.300	€7.349.100	€7.620.000
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	€5.800	€5.800	€5.800
Taakveld 0.1 Bestuur	€45.800	€45.800	€45.800
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totale Lasten	€17.251.100	€24.878.100	€25.609.700

Saldo baten en lasten	-	€110.200	€282.000
------------------------------	---	----------	----------

Overzicht van mutaties reserves	Begroting 2024	1e bijgestelde begroting 2024	Begroting 2025
Toevoeging aan reserves	-	€419.800	€282.000
Onttrekking uit reserves	-	€27.600	-
Resultaat	-	€-282.000	-

Tabel 24: Overzicht van baten lasten per taakveld

Uit het overzicht van baten en lasten per taakveld komt naar voren dat voor 2024 bijna 55% (€13,7mio) van de kosten, direct wordt besteed aan de uitvoering van taken van op het gebied van Milieubeheer. Daarnaast wordt bijna €3mio besteed aan Wonen en bouwen om de bouwtaken voor de gemeenten De Ronde Venen en IJsselstein mogelijk te maken. Tot slot wordt er ook nog voor een bedrag van €760K besteed aan Onderwijs bij onze NDC locaties. Onder de Overhead vallen niet alleen de personele lasten van overhead maar bijvoorbeeld ook huisvesting en ICT.

Bijlage 2 – Overzicht uren en bijdrage per eigenaar gemeente

Gemeente	Gegarandeerde uren	Tijdelijke uren	Tijdelijke Omgevingswet uren	Tijdelijke uren (inclusief Omgevingswet)	Project uren	UVP uren	Bijdragen 2024
Bunnik	4.359 uur	1.010 uur	475 uur	1.485 uur	2.370 uur	8.214 uur	€961.037
De Bilt	8.507 uur	770 uur	298 uur	1.068 uur	2.201 uur	11.776 uur	€1.377.791
De Ronde Venen	22.859 uur	2.437 uur	595 uur	3.032 uur	1.230 uur	27.121 uur	€3.173.156
IJsselstein	15.626 uur	449 uur	895 uur	1.344 uur	1.110 uur	18.080 uur	€2.115.359
Montfoort	5.553 uur	75 uur	754 uur	829 uur	520 uur	6.902 uur	€807.533
Oudewater	4.747 uur	874 uur	115 uur	989 uur	211 uur	5.947 uur	€695.798
Renswoude	3.310 uur	390 uur	140 uur	530 uur	337 uur	4.177 uur	€488.708
Rhenen	5.099 uur	423 uur	293 uur	716 uur	558 uur	6.373 uur	€745.640
Stichtse Vecht	15.923 uur	1.091 uur	1.434 uur	2.525 uur	2.062 uur	20.510 uur	€2.399.669
Utrechtse Heuvelrug	10.178 uur	1.015 uur	1.220 uur	2.235 uur	1.640 uur	14.053 uur	€1.644.200
Veenendaal	7.362 uur	754 uur	570 uur	1.324 uur	1.010 uur	9.696 uur	€1.134.431
Vijfheerenlanden	13.100 uur	664 uur	1.041 uur	1.705 uur	2.192 uur	16.997 uur	€1.988.648
Wijk bij Duurstede	5.171 uur	319 uur	510 uur	829 uur	375 uur	6.375 uur	€745.874
Woerden	13.679 uur	958 uur	845 uur	1.803 uur	660 uur	16.142 uur	€1.888.613
Zeist	17.482 uur	50 uur	1.160 uur	1.210 uur	3.196 uur	21.888 uur	€2.560.895
TOTAAL	152.955 uur	11.279 uur	10.345 uur	21.624 uur	19.672 uur	194.251 uur	€22.727.366

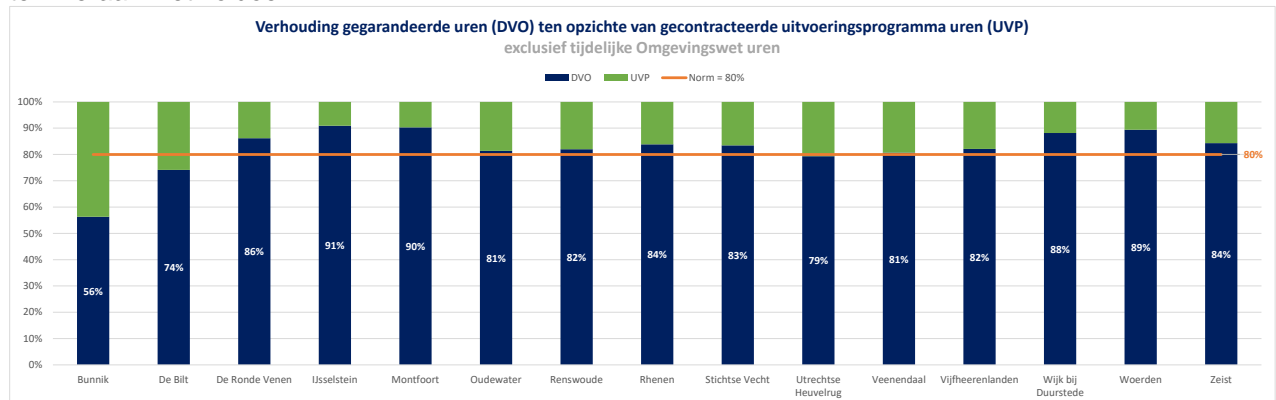
Tabel 25: Overzicht uren en bijdragen per eigenaar gemeente

Bovenstaande uren zijn gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en uitvoeringsprogramma's (UVP) 2024.

Wijzigingen ten opzichte van 2023:

- Gemeente Oudewater verhoging van de gegarandeerde uren met 447 uur;
- Gemeente Rhenen verhoging van de gegarandeerde uren met 674 uur;
- Gemeente Wijk bij Duurstede verhoging van de gegarandeerde uren met 455 uur.

De norm is dat de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten (DVO) 80% is van het aantal uren uit de uitvoeringsprogramma's (UVP). Uit onderstaande grafiek blijkt dat 3 van de 15 eigenaar gemeenten hieraan niet voldoen:

Figuur 2: Verhouding gegarandeerde uren (DVO) ten opzichte van gecontracteerde uitvoeringsprogramma uren (UVP)

Bijlage 3 – Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen

Gemeenten zijn conform het BBV³⁵ verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar betreffende gegevens zijn te vinden in deze begroting.

Informatie verbonden partijen	Balans 31-12-2023	Balans 31-12-2024	Balans 31-12-2025	Resultaat 1 ^e bijgestelde begroting 2024	Resultaat begroting 2025	informatie te vinden op pagina
Eigen vermogen	€474.800	€585.000	€867.000			26
Vreemd vermogen	€5.889.000	€6.160.300	€6.442.300			26
Resultaat				€-282.000	€0	19
Risicobeheersing						12
Financiële kengetallen						13
Inzicht in overhead en kosten						15, 29

Tabel 26: Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen

³⁵ Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4a - ter besluitvorming)

Aan	de leden van het algemeen bestuur
Van	het dagelijks bestuur
Opsteller	P&C
DB portefeuillehouder	B.C. Lont
Telefoon	088 – 022 50 00
Datum	16-09-2024
Onderwerp	(ontwerp)Kadernota 2026 en uurtarief 2025
t.b.v.	Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag.	2
Bijlagen	Bijlage 1 - (Ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025; Bijlage 2 - Aanbiedingsbrief (ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025.

Voorgesteld wordt om:

1. de (ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025 te bespreken;
2. in te stemmen met het gevraagde besluit;
3. de raden in de gelegenheid te stellen om een reactie te geven op de (ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025;
4. in te stemmen met de aanbiedingsbrief Kadernota 2026.

Gevraagd besluit

1. Het algemeen bestuur besluit om het door het algemeen bestuur reeds vastgestelde uurtarief 2025 (€123,00) te handhaven en heeft daarbij de risico's in overweging genomen. Het algemeen bestuur stemt in met het voorstel de risico's mee te nemen bij het opstellen van het document 'Weerstandsvermogen en risicomangement' (zie § 2.2 Kadernota).
2. Het algemeen bestuur stemt in met het voorleggen van de (ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025 aan de gemeenteraad van de ODRU-gemeenten door het dagelijks bestuur gebruikmakend van de bijgesloten aanbiedingsbrief.

Toelichting

Vanwege het feit dat Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en RUD Utrecht bezig zijn met de vorming van (één nieuwe) Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026 is de verwachting dat de ODRU als organisatie in 2026 ophoudt te bestaan. Dat stelt deze (ontwerp) Kadernota 2026 in een bijzonder daglicht. Normaal gesproken zou immers het *uurtarief voor 2026* via deze Kadernota worden vastgesteld (zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling ODRU). De formele besluitvorming over de fusie kent nog diverse stappen. Met de fusie in het vizier wordt het uurtarief voor 2026 afhankelijk van de besluiten die komende tijd worden genomen. In dit stadium wil de ODRU ook voor 2026 inzicht verschaffen aan de huidige eigenaren en opdrachtgevers over hoe de financiële kaders zich ontwikkelen indien er geen sprake zou zijn van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026.

In de vergadering van het algemeen bestuur op 14 december 2023 is afgesproken om het *uurtarief voor 2025* in de septembervergadering 2024 van het algemeen bestuur te herijken op de volgende vier punten:

- a. Effectuering van de aanpassing van het functiehuis, maximaal € 2,04;
- b. Loon-prijscompensatie, op basis van de doorrekening van het CPB (zomer 2024);
- c. Het effect van het voldoen aan de 80-20% regel door alle gemeenten;
- d. Het verwerken van de adviezen van de in te stellen werkgroep.

ad a en b)

Verwerking van de punten a en b ziet u in onderstaande tabel 1. De toelichting staat in hoofdstuk 2 van de Kadernota. Onderstaande tabel toont de berekening van het maximale tarief voor 2025 en 2026:

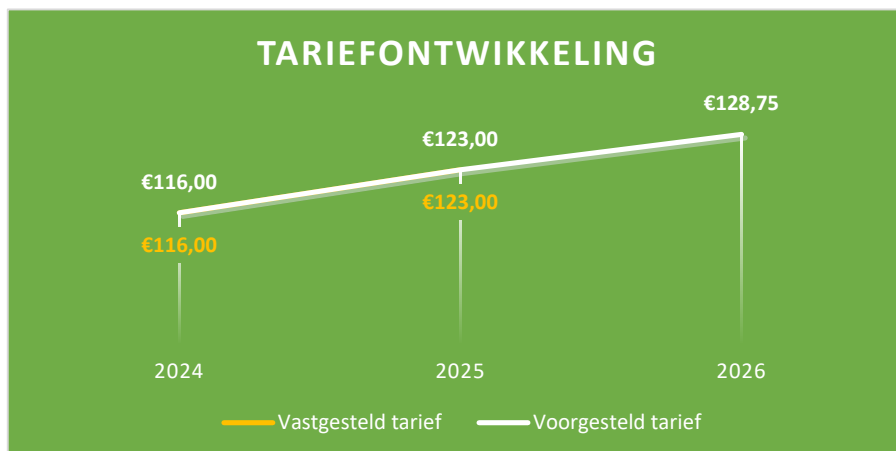
Voor- en nacalculatie	Tarief
Vastgesteld standaard tarief 2025*	€123,00
Structureel effect 2025*	-€1,00
Incidenteel effect 2025*	-€0,75
Subtotaal	€121,25
Gewogen loon-/prijscompensatie t/m 2025	1,49%
Herrekend standaard tarief 2025**	€123,00
Gewogen loon-/prijscompensatie 2026	4,58%
Standaard tarief 2026**	€128,75
Aanvullend tarief 2026**	€141,75

*Prijsniveau 2025 op basis van schatting kadernota 2025

**Afgerond op € 0,25

Tabel 1 'Berekening van het uurtarief'

De stijging van het tarief met €2,00 per uur vanwege de loon-/prijscompensatie tot en met 2025 wordt volledig gecompenseerd door de structurele en incidentele besparingen. Daarmee kan het eerder vastgestelde uurtarief voor 2025 worden gehandhaafd. Onderstaande figuur geeft de tariefontwikkeling in afgelopen jaren weer:

Figuur 1 'Ontwikkeling van het uurtarief'

ad c) – voldoen aan 80-20%-regel

Het is fijn om te constateren dat op dit moment nagenoeg alle gemeenten de 80-20% regel hebben gerealiseerd. Per 1-1-2025 zullen naar verwachting alle gemeenten voldoen aan de 80-20% regel en alle basistaken hebben overgedragen. Dit voorkomt extra kostenstijging.

Ad d) – adviezen werkgroep

Deze werkgroep zou de opdracht krijgen om te onderzoeken welke maatregelen aanvullend genomen kunnen worden in de keten door zowel de ODRU als door gemeenten om de kosten voor 2025 (en de jaren daarna) naar beneden bij te stellen. Vanwege de voorgenomen fusie is deze werkgroep niet ingesteld. In plaats daarvan is in het AB van juli 2024 een voorstel aangenomen over hoe de ODRU besparingsopties voor gemeenten in beeld zal brengen bij het proces voor de UVP s 2025 en 2026.

(Ontwerp)Kadernota 2026 en uurtarief 2025

OMGEVINGSDIENST REGIO UTRECHT

Colofon

Titel	(Ontwerp)Kadernota 2026 en uurtarief 2025
Revisie	0
Datum	4 oktober 2024
Aantal pagina's	9 (inclusief titelpagina)
Auteurs	Omgevingsdienst regio Utrecht
Contactpersoon	Planning & Control
ODRU	Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht
Copyright	© Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Planning & Control
beoordeeld door	managementteam 29 augustus 2024
beoordeeld door	directeur
besproken door	dagelijks bestuur 12 september 2024
besproken door	algemeen bestuur 3 oktober 2024
aangepast n.a.v.	ontvangen reacties
besproken door	dagelijks bestuur 28 november 2024
vastgesteld door	algemeen bestuur 19 december 2024

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1 Proces	5
1.2 Leeswijzer	5
2. Financiële ontwikkelingen.....	6
2.1 Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief	6
2.2 Ontwikkeling van de lasten en eventuele risico's.....	7
2.3 Berekening van de gewogen loon-/prijscompensatie.....	7
2.4 Gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst	8
2.5 Berekening van het uurtarief	8

Samenvatting

Vanwege het feit dat Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en RUD Utrecht bezig zijn met de vorming van (één nieuwe) Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026 is de verwachting dat de ODRU als organisatie in 2026 ophoudt te bestaan. Dat stelt deze (ontwerp)Kadernota 2026 in een bijzonder daglicht. Normaal gesproken zou immers het *uurtarief voor 2026* via deze Kadernota worden vastgesteld (zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ODRU).

De formele besluitvorming over de fusie kent nog diverse stappen, welke op het moment van dit schrijven nog niet doorlopen zijn. Zo zullen naar verwachting de algemeen besturen van de RUDU en de ODRU in oktober 2024 het plan voor uitvoering van fase twee van de routekaart vaststellen. Onderdeel daarvan is het opstellen van de (ontwerp-) begroting 2026 voor de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht, welke in de loop van 2025 voor zienswijze aan de gemeenteraden en Provinciale Staten wordt voorgelegd. Met de fusie in het vizier wordt het uurtarief voor 2026 afhankelijk van de besluiten die komende tijd worden genomen. In dit stadium wil de ODRU ook voor 2026 inzicht verschaffen aan de huidige eigenaren en opdrachtgevers over hoe de financiële kaders zich ontwikkelen indien er geen sprake zou zijn van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026. Daarom wordt deze (ontwerp)Kadernota u in beknopte vorm aangeboden waarbij de aandacht op het uurtarief ligt.

Verder wordt het reeds vastgestelde uurtarief 2025 op een aantal punten herijkt, t.w. effectuering van de aanpassing van het functiehuis, de meest recente inflatiecijfers en het effect van het voldoen aan 80-20% regel. Het saldo daarvan is dat het tarief gelijk blijft aan wat in de kadernota 2025 is vastgesteld, doordat externe prijsopdrijvende effecten kunnen worden opgevangen door interne besparingsmaatregelen.

De concept Macro Economische Verkenningcijfers (cMEV) van het CPB, die gepubliceerd zijn op 16 augustus 2024, geven aan dat de economische groei aantrekt. Aangezien de inflatie sterker is gestegen dan waar in de Kadernota 2025 mee is rekening gehouden, is er op het tarief voor 2025 een correctie (voor 2024 en 2025) voor de gewogen compensatie toegepast. De gewogen compensatie (voor 2024, 2025 en 2026) ten behoeve van het tarief voor 2026¹ is in totaal:

- Lonen 6,50%;
- Prijzen 4,80%;
- Loon-/prijscompensatie 6,07%.

Het aantal gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten 2024 bedraagt 152.955 uur.

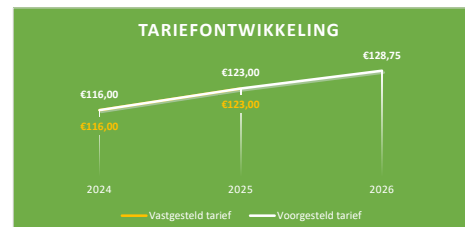
Als de ODRU vanaf 1-1-2026 nog zou bestaan, dan was het voorgestelde tarief voor 2026 €128,75². Voor aanvullende opdrachten is dit €141,75.

Het voorgestelde tarief voor 2025 is €123,00.

Dit is gelijk aan het in december 2023 vastgestelde tarief voor 2025.

Voor aanvullende opdrachten is dit €135,25.

De stijging van de totale bijdrage en/of het uurtarief kan door de gemeenten verminderd worden door het aantal gegarandeerde uren te verhogen door een deel van de tijdelijke uren van de afgelopen jaren als structureel te bestempelen en dus onder te brengen in de dienstverleningsovereenkomst (dus een verschuiving van incidentele uren naar structurele).

¹ Voor de berekening van de loon-/prijscompensatie wordt verwezen naar paragraaf 2.3.

² Voor de berekening van het tarief wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

1. Inleiding

Vanwege het feit dat Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en RUD Utrecht bezig zijn met de vorming van (één nieuwe) Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026 is de verwachting dat de ODRU als organisatie in 2026 ophoudt te bestaan. Dat stelt deze Kadernota 2026 in een bijzonder daglicht.

De formele besluitvorming over de fusie kent nog diverse stappen, welke op het moment van dit schrijven nog niet doorlopen zijn. Zo zullen naar verwachting de algemeen besturen van de RUDU en de ODRU in oktober 2024 het plan voor uitvoering van fase twee van de routekaart vaststellen. Onderdeel daarvan is het bepalen van de financieringssystematiek en het opstellen van de (ontwerp)Begroting 2026 voor de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht, welke voor zienswijze in de loop van 2025 aan de gemeenteraden en Provinciale Staten wordt voorgelegd. Derhalve is het uurtarief voor 2026 – dat normaal gesproken via deze Kadernota zou worden vastgesteld – nog afhankelijk van een aantal besluiten die komende tijd zullen worden genomen.

In dit stadium wil de ODRU ook voor 2026 inzicht verschaffen aan de huidige eigenaren en opdrachtgevers over hoe de financiële kaders zich zouden ontwikkelen indien er geen sprake zou zijn geweest van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026. Daarom wordt deze (ontwerp)Kadernota u in beknopte vorm aangeboden, waarbij de aandacht op het uurtarief ligt. Een schets van de meest relevante ontwikkelingen, die u gewend bent van ons te krijgen, ontbreekt in deze (ontwerp)Kadernota. Dat komt terug in de begrotingsstukken 2026 voor de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht. In deze Kadernota wordt, zoals met het bestuur afgesproken, ook het uurtarief 2025 tegen het licht gehouden.

1.1 Proces

De leden van het algemeen bestuur (AB) stellen de Kadernota 2026 en het uurtarief van 2025 vast. Uiterlijk acht weken voor de voorgenomen datum van vaststelling wordt de (ontwerp)Kadernota toegezonden aan de raden. Deze raden kunnen binnen acht weken bij het dagelijks bestuur (DB) daarop reageren. Het DB voegt de ingebrachte reacties bij de Kadernota 2026 ten behoeve van de definitieve vaststelling van het uurtarief door het AB. Voor 2026 dient dit proces uitsluitend om gemeenten enig houvast te geven voor hun begrotingsproces voor 2026. Financieel kader en begroting voor de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht volgen pas in de loop van 2025.

De planning voor de vaststelling van de Kadernota 2026 en uurtarief 2025 is als volgt:

- Ontwerp wordt besproken door AB op 3 oktober 2024;
- Reactie termijn gemeenteraden (8 weken) op 29 november 2024 (uiterlijk retour)
- Definitief besluit door het AB op 19 december 2024.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 komt het volgende aan de orde:

- Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief en de meerjarenbegroting;
- Ontwikkeling van de structurele kosten (effectuering van de aanpassing van het functiehuis);
- Loon-prijscompensatie, op basis van de doorrekening van het CPB (zomer 2024);
- Het effect van het voldoen aan de 80-20% regel door alle gemeenten uiterlijk per 1 juli 2024;
- Berekening uurtarieven 2025 en 2026.

2. Financiële ontwikkelingen

Het uurtarief wordt jaarlijks op basis van het structurele gedeelte van de begroting berekend:

begrote toegestane vaste formatie plus structurele overige kosten (bron: meerjarenbegroting)
huidige gegarandeerde (G-) uren (bron: DVO) plus vaste contracten

De financiële bijdrage (p maal q) van de eigenaar gemeenten wordt bepaald door:

- het uurtarief (p);
- het aantal uren (q).

Het aantal uur wordt uiterlijk 1 december 2025 vastgesteld door de gemeente in het uitvoeringsprogramma (UVP). Voor eventuele aanvullende opdrachten geldt een tariefopslag van 10%.

Op het uurtarief hebben de volgende drie factoren een mogelijk effect:

- a. Loon- en prijsontwikkelingen (index opgave CPB).
- b. De ontwikkeling van de structurele lasten³: deze kunnen het gevolg zijn van ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, de interne bedrijfsvoering en de maatschappelijke eisen die aan Omgevingsdiensten worden gesteld.
- c. Aantal gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomsten van de eigenaar gemeenten. Wanneer het aantal door gemeenten gegarandeerde uren stijgt, dan kan het uurtarief dalen (afhankelijk van de oorzaak van stijging: bijvoorbeeld een verschuiving van incidentele naar structurele uren of door een toename van extra werk).

Het eerste effect hebben wij geen invloed op. De andere twee kunnen wij gezamenlijk - ODRU en eigenaar-gemeenten – beïnvloeden.

Het uurtarief dient tenminste de structurele lasten te dekken. Er wordt naar gestreefd om de structurele lasten zo laag mogelijk te houden door heldere afspraken en een efficiënte bedrijfsvoering.

2.1 Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief

Hieronder zijn de uitgangspunten opgenomen:

- a. De meerjarenbegroting 2025-2028 en de structurele effecten nadien vastgesteld vormen de basis.
- b. Bij de berekening van het tarief 2025 en 2026 wordt uitgegaan van de huidige wijze van tariefberekening (gebaseerd op het structurele kostengedeelte van de begroting en de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst per 2024).
- c. Formatie wordt doorgerekend op basis van het maximum schaalniveau.
- d. Gewogen loon/ prijscompensatie berekening die sinds jaar en dag wordt gehanteerd.
- e. In de kadernota 2024 is €2,04⁴ structureel in het tarief opgenomen voor de ontwikkeling van het functiehuis waarover medio 2024 pas definitief besloten wordt aan de hand van concrete uitwerking.
- f. Voor de invoering van de Omgevingswet is afgesproken om de hiermee samenhangende uren als tijdelijke uren in 2025 op te nemen. Effect op de uren voor 2026 is niet meegenomen.
- g. Verkenning van of eventueel samengaan met RUD Utrecht is niet meegenomen, omdat we daarvoor financiering van provincie en Rijk verwachten.
- h. Als de omvang van de weerstandscapaciteit en bestemmingsreserves het toelaat worden financiële resultaten achteraf verdeeld via het jaarrekeningresultaat over de eigenaren.

³ Kan ook effect hebben op het aantal uren en/of het incidentele gedeelte van de begroting.

⁴ Prijspeil 2022.

2.2 Ontwikkeling van de lasten en eventuele risico's

Onderstaand de onderbouwing van de lasten 2025:

Effect *	Structureel	Incidenteel
Verzwarend functiehuis	-€141.900	-
Uitstellen vacature vaste formatie	-	-€131.000
Totaal	-€141.900	-€131.000

*Prijsniveau 2025 op basis van schatting kadernota 2025

Tabel 1: Onderbouwing van de ontwikkeling van de lasten

Verzwarend functiehuis

Het algemeen bestuur heeft bij het vaststellen van de Kadernota 2024 in december 2022 het uurtarief voor 2024 met €2,04⁵ verhoogd ten behoeve van de verzwarend van het functiehuis. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt en de tijd die nodig is om het functiehuis aan te passen, is in december 2023 bij het vaststellen van de Kadernota 2025 en het aangepaste uurtarief voor 2024 een eenmalige korting gegeven aan gemeenten op het uurtarief van €1,00. Ook is afgesproken dat het effect van de verzwarend van het functiehuis bij het herijken van het tarief voor 2025 in het algemeen bestuur inzichtelijk zou worden gemaakt en eventueel zou leiden tot een aanpassing van het tarief. In de vergadering van het MT van 15 augustus 2024 is besloten dat een deel van de stelpost 'Verzwarend functiehuis' niet meer benodigd is. In tabel 1 is dit structurele effect opgenomen.

Uitstellen vacature vaste formatie

De vacature die ontstaan is door het vertrek van het afdelingshoofd Beleid & Vergunningen per 1 augustus 2024, wordt ingevuld door het afdelingshoofd Bestuursbureau. De vacature die hierdoor ontstaan is voor het afdelingshoofd Bestuursbureau wordt - in het kader van besparingen in verband met begroot negatief resultaat 2024 - niet ingevuld en de taken zijn toebedeeld aan de directeur en het afdelingshoofd Bedrijfsbureau. De directeur heeft besloten om deze vacature ook in 2025 niet te vervullen. In tabel 1 is dit incidentele effect opgenomen.

Eventuele risico's

Op dit moment worden globaal de navolgende risico's onderkend die een effect hebben op de lasten:

1. Nieuwe CAO onderhandelingen starten in het najaar van 2024. Dit heeft een eventueel structureel effect op de lasten;
2. Financiering vanuit Rijk en Provincie voor uitvoering van de routekaart naar 1 Omgevingsdienst Utrecht is nog niet geheel rond. Mogelijk geeft dat een incidenteel effect op de lasten;
3. Eventuele extra of minder dotatie voorziening bovenwettelijk verlot dan eerder begroot. Dit heeft een incidenteel effect op de lasten.

De bovenstaande risico's worden (eventueel) meegenomen bij het opstellen van het document 'Weerstandvermogen en Risicomanagement' dit najaar.

2.3 Berekening van de gewogen loon-/prijscompensatie

Onderstaand het overzicht van de loon- en prijscorrectie over de jaren heen om te komen tot de te hanteren gewogen loon-/prijscompensatie voor het tarief van 2026:

	2024			2025			Tarief		2026			Tarief
	Lonen	Prijzen	Gewogen	Lonen	Prijzen	Gewogen	2025	Lonen	Prijzen	Gewogen	2026	
Schatting kadernota				4,70%	3,20%	4,41%		4,70%	4,10%	4,58%		
Voorlopige nacalculatie	6,50%	3,80%	6,03%	4,70%	4,10%	4,57%						
Werkelijke nacalculatie	8,30%	3,60%	7,35%									
Loon correctie	1,80%			0,00%			1,80%	4,70%			4,70%	
Prijs correctie		-0,20%			0,90%		0,70%		4,10%		4,10%	
Gewogen loon-/prijscompensatie			1,32%			0,17%	1,49%			4,58%	4,58%	

Tabel 2: Overzicht van de loon- en prijscorrectie per jaar om te komen tot de gewogen loon-/prijscompensatie

⁵ Prijspeil 2022

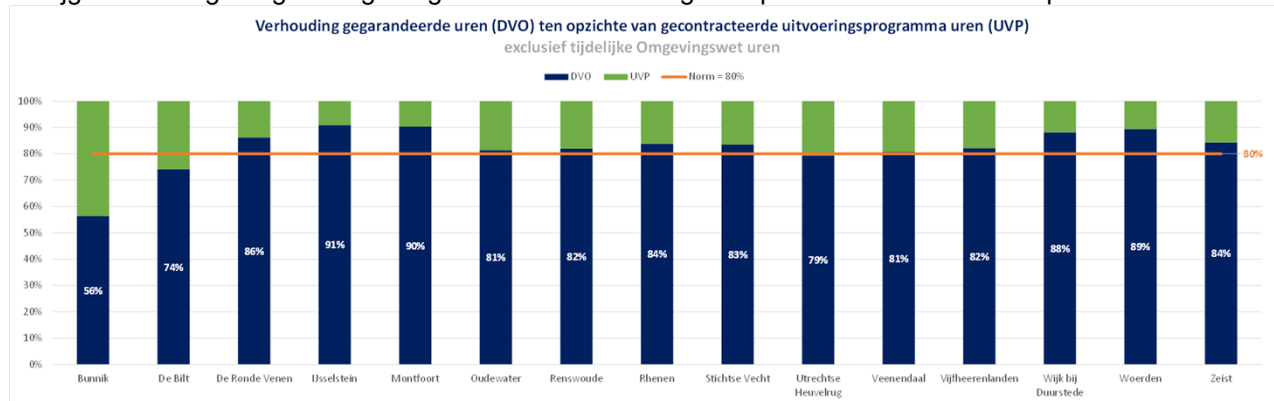
2.4 Gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst

De stijging van het uurtarief (paragraaf 2.5) kan verminderd worden door het aantal gegarandeerde uren te verhogen door een deel van de tijdelijke uren van de afgelopen jaren als structureel te bestempelen en dus onder te brengen in de dienstverleningsovereenkomst.

Dienstverleningsovereenkomst (DVO)	Aantal uur 2024
Gegarandeerde uren uit DVO	152.955 uur

Tabel 3: Overzicht van de gegarandeerde uren uit de dienstverleningsovereenkomst

Aangezien het aantal DVO uren per 1 juli 2024 gelijk is aan het aantal DVO uren bij het vaststellen van 1^e bijgestelde begroting en begroting 2025-2028 is er nu geen sprake van een extra besparend effect.

Figuur 1: Verhouding gegarandeerde uren ten opzichte van gecontracteerde uren in het uitvoeringsprogramma

2.5 Berekening van het uurtarief

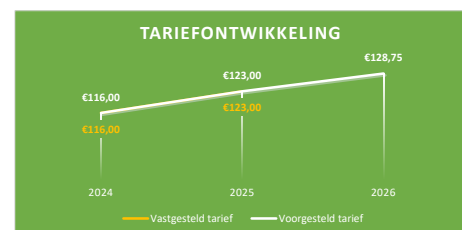
Onderstaand het overzicht van de berekening van het tarief voor 2025 en 2026.

Voor- en nacalculatie	Tarief
Vastgesteld standaard tarief 2025*	€123,00
Structureel effect 2025*	-€1,00
Incidenteel effect 2025*	-€0,75
Subtotaal	€121,25
Gewogen loon-/prijscompensatie t/m 2025	1,49%
Herkend standaard tarief 2025**	€123,00
Gewogen loon-/prijscompensatie 2026	4,58%
Standaard tarief 2026**	€128,75
Aanvullend tarief 2026**	€141,75

*Prijsniveau 2025 op basis van schatting kadernota 2025

**Afgerond op € 0,25

Tabel 4: Overzicht van de berekening van het tarief

Figuur 2: Ontwikkeling van het uurtarief

Gemeente <Naam Gemeente>
Aan de gemeenteraad,
ter attentie van het College van B&W
<adres>
<postcode + woonplaats>

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 13101
3507 LC Utrecht

088 – 0225000
info@odru.nl
www.odru.nl

kvk 55523544
btw NL85 1750 126 B01
iban NL35 BNGH 0285 1555 71

Utrecht, 4 oktober 2024

Uw kenmerk: -
Ons kenmerk: «ons_kenmerk»
Behandeld door: A.E. van Vuuren

Onderwerp: Mogelijkheid tot reageren op (ontwerp) Kadernota 2026 (incl. uurtarief 2025) in bijzondere omstandigheid

Geacht college,

Bijgaand ontvangt u de (ontwerp) Kadernota 2026 (incl. uurtarief 2025) om u de gelegenheid te bieden uw reactie kenbaar te maken .

Dit jaar staat de (ontwerp) Kadernota in een heel ander daglicht dan voorgaande jaren. We verwachten dat de algemeen besturen van de ODRU en de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUDU) besluiten om verder te gaan met de vorming van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026. Daarmee houdt de ODRU op te bestaan in de loop van 2026.

Inzicht in de ontwikkeling van de financiële kaders

In het traject naar de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht zijn een kaderbrief en begroting voorzien die in de loop van 2025 aan de deelnemers zal worden voorgelegd. We realiseren ons dat dit laat is voor uw eigen begrotingsproces en daarom kiezen we ervoor om bijgaande (ontwerp) Kadernota aan u voor te leggen zodat wij u in deze vorm inzicht kunnen geven in de ontwikkeling van de financiële kaders.

Bij het opstellen van deze (ontwerp) Kadernota 2026 hebben we eveneens gekeken of het vastgestelde tarief voor 2025 toereikend is. Dit blijkt het geval te zijn, doordat kostenstijging door externe factoren (inflatie) wordt opgevangen door interne besparingsmaatregelen.

Gelegenheid tot het geven van een reactie: (ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025

Het algemeen bestuur van de ODRU heeft in zijn vergadering van 3 oktober 2024 ingestemd met het aanbieden van de (ontwerp) Kadernota 2026 tezamen met het uurtarief 2025 aan onze deelnemers, inclusief het bijzondere karakter daarvan vanwege het samengaan van de twee Utrechtse omgevingsdiensten. Met deze Kadernota geeft het algemeen bestuur de gemeenten een leidraad mee t.b.v. het opstellen van hun eigen begroting. De financieringssysteem en de begroting 2026 van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht

worden naar verwachting in het voorjaar van 2025 opgesteld en voor de zomer aan u voorgelegd voor uw zienswijze.

Het standaardtarief voor 2025 voor de eigenaar gemeenten blijft € 123,-. Het standaardtarief voor 2026 (dat dus theoretisch is) komt uit op € 128,75.

In de Kadernota kunt u meer gespecificeerd teruglezen hoe de tariefsopbouw tot stand is gekomen en welke impact dit kan hebben op uw gemeente. Voor een goed begrip wijzen wij erop dat de ODRU werkt met een integraal uurtarief, waaruit alle kosten worden gedekt.

Kostenbesparing

Het algemeen bestuur is zich ervan bewust dat gemeenten voor stevige financiële opgaven staan. De ODRU bespaart zoveel mogelijk kosten door efficiency maatregelen. Mogelijk zijn voor uw gemeente ook kostenbesparingen noodzakelijk, die alleen kunnen worden gerealiseerd door te snijden in de omvang van de producten en diensten die door de gemeente van de ODRU worden gevraagd in 2025 en in 2026. In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2024 is hier een werkwijze voor afgesproken. De kern daarvan is dat dit bezien wordt in het kader van het jaarlijkse proces van een gemeente samen met de ODRU om tot het uitvoeringsprogramma voor het volgende jaar te komen.

U kunt uw reactie uiterlijk 29 november 2024 indienen

U kunt uw reactie kenbaar te maken op zowel de (ontwerp) Kadernota 2026 als het voorstel van het algemeen bestuur om het tarief voor 2025 niet te wijzigen.

Alle tijdig ontvangen reacties worden voorgelegd aan het algemeen bestuur op 19 december 2024. Indien wij binnen deze termijn van acht weken geen reactie hebben ontvangen, gaan wij ervan uit dat u geen opmerkingen heeft bij de (ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025 .

Reactie per mail aan het dagelijks bestuur

Uw reactie kunt u per email richten aan het dagelijks bestuur ter attentie van de bestuurssecretaris, mevr. B.J.N. Behrens-Benne, via het mailadres bestuurssecretariaat@odru.nl.

Na definitieve vaststelling van het algemene bestuur ontvangt u kadernota 2026 van ons.

Tot slot

Tot slot geven wij u nog informatie over Open Huis ODRU en de route naar één omgevingsdienst voor heel Utrecht:

- [Open Huis ODRU](#)

De ODRU werkt met en voor gemeenten aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving. We vinden het belangrijk om op toegankelijke wijze te laten zien hoe we dat doen voor de gemeenten, inwoners en bedrijven. Onder de noemer 'Open Huis ODRU' attenderen we u daarom graag op de volgende zaken:

- Volg ons op LinkedIn. Dit is, samen met onze website, ons platform waarop we verhalen delen over het werk van onze collega's. <https://www.linkedin.com/company/2933467/admin/feed/posts/> of u zoekt in LinkedIn op Omgevingsdienst regio Utrecht.
- Als raadslid nodigen we u uit om mee te gaan op een inspectiebezoek met één van onze toezichthouders. Als u dit wilt, kunt u uw interesse kenbaar maken door een email te sturen naar openhuis@odru.nl met daarin uw contactgegevens. Wij nemen contact met u op om een geschikt moment af te spreken. We vinden het leuk om achteraf te horen hoe u dit bezoek heeft ervaren. Alle informatie over Open Huis ODRU leest u terug op www.odru.nl/open-huis.

- Route naar één omgevingsdienst voor heel Utrecht
Op onze website hebben wij een pagina voor u, als direct betrokkene bij de vorming van de nieuwe omgevingsdienst, alle informatie overzichtelijk bij elkaar gezet: <https://www.odru.nl/odru-rud-routekaart>.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur Omgevingsdienst regio Utrecht,

namens deze,

Sjors Fröhlich
Voorzitter

bijlage (Ontwerp) Kadernota 2026 en uurtarief 2025

cc. Regievoerders

NOTITIE algemeen bestuur

agendapunt 4d - ter besluitvorming

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	Informatiebeheer ODRU
DB portefeuillehouder	Sjors Frohlich
telefoon	088 – 022 50 00
datum	3 september 2024
onderwerp	Update op de noodzakelijke bewerking van papieren archieven in beheer bij de ODRU
t.b.v.	Vergadering d.d.
aantal pag.	3
bijlage	kosten per gemeente na schouwing

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur stemt in met de teruggave van de papieren archieven van de gemeenten en gaat akkoord met het verstrekken van de opdracht aan de ODRU om:

1. de werkzaamheden voor de teruggave van de papieren archieven aan de gemeenten aan te besteden.
2. tijdens de uitvoering van de teruggave van de papieren archieven maandelijks op de kosten ontwikkeling te monitoren en tijdig bij de gemeenten te signaleren wanneer deze af zou wijken van de verwachting

samenvatting

In de vorige vergadering van 4 juli 2024 over het bewerken van het archief was nog niet duidelijk wat de mogelijke kosten zouden worden per gemeente. Inmiddels is beter duidelijk wat het project gaat kosten voor de deelnemende gemeenten. Met deze kosten is geen rekening gehouden in de ODRU begroting.

De eerste grove raming lijkt een redelijke inschatting te zijn geweest. De eerste offerte is binnen, net als een goed onderbouwde schatting (ingeschat op basis van de schouw en vergelijkbaar project bij andere Omgevingsdienst). De kosten worden nu geraamd tussen € 400.000,- en € 650.000,-. Deze kosten zijn inclusief het archief van de ODRU en uitgaande van deze marges is in de bijlage het bedrag per gemeente in kaart gebracht. De kosten zijn gebaseerd op het volledige archief, exclusief BTW, en op basis van nacalculatie. De kosten voor het vervoer van de archieven naar de eigenaren zit hier *niet* bij inbegrepen.

In het archief zitten ook de dossiers van de ODRU en dossiers met onbekende eigenaar nog tussen. Er zijn nog drie praktische punten die nader uitgezocht moeten worden. Dat zijn:

1. Verwerking van dossiers waarvan niet duidelijk is wie de eigenaar is;
2. Verwerking van de ODRU dossiers;
3. Kosten voor het vervoer en opslag naar de gemeenten / Regionaal Historische Centra (zit niet in de offertes).

Gezien de kosten, zal er aanbesteed moeten worden als het project doorgang zal vinden. De raming is zo goed onderbouwd als nu mogelijk is. Maar de praktijk kan hiervan afwijken. Daarom zal de ODRU goed monitoren tijdens de uitvoering, zodat gemeenten tijdig eventuele besluiten kunnen nemen om de kosten te beheersen.

toelichting

Inleiding

Gemeenten hebben wettelijk de verplichting om zorg te dragen voor een goede archivering. De Omgevingsdienst heeft ongeveer 1 kilometer aan papieren archieven van de gemeenten in beheer daterend van begin 20e eeuw tot en met ongeveer 2014 (externe opslag bij Oasis te Almere). Het grootste deel daarvan is door rechtsvoorgangers van de ODRU in beheer overgenomen van gemeenten ter gebruik bij de uitvoering van de milieutaken. Deze archieven hebben maatschappelijk belang. Voor de uitvoering van de wettelijke taken van de gemeenten door de ODRU zijn ze niet meer nodig en kunnen ze worden teruggegeven aan de (archiefdiensten van) de aangesloten gemeenten. Alvorens het materiaal te kunnen overbrengen naar een archiefdienst moet het worden bewerkt. Dit heeft als doel om het in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen (toelichting verderop).

De vraag is nog hoe deze bewerking het beste kan worden ingericht. Uit oogpunt van het maatschappelijk belang van (openbare) milieu-informatie, kwaliteit en kostenbesparing ligt een gezamenlijke aanbesteding vanuit de ODRU voor de hand.

Ten behoeve van deze gezamenlijke aanbesteding is er vanuit de archiefdiensten / archiefinspecties van de ODRU en de gemeenten een archiefbewerkingplan opgesteld. In dit plan zijn de (output)eisen die horen bij de bewerking opgesomd.

Overwegingen

Niets doen is geen optie als we aan de Archiefwet willen voldoen. Het materiaal moet hoe dan ook worden bewerkt alvorens het bij de archiefdienst beschikbaar kan worden gesteld.

Alternatief is om alle papieren archieven in de huidige staat aan gemeenten of archiefdiensten terug over te dragen. Dan moet de noodzakelijke bewerking in 5 (archiefdiensten) a 16 (ODRU & 15 aangesloten gemeenten) afzonderlijke aanbestedingen gerealiseerd worden. Dat is veel meer werk, heeft minder schaalvoordeel en gezien de huidige focus op digitalisering ontbreekt het bij de meeste gemeenten inmiddels aan specifieke kennis over papieren archieven en haar bewerking - wat niet bevorderlijk is voor de kwaliteit. Aannemelijk is dat aparte aanbestedingen een stuk duurder is.

Al met al is gegeven het maatschappelijk belang van (openbare) milieu-informatie en met oog op kwaliteit en kostenbesparing, een gezamenlijke aanbesteding de beste optie. Bovendien levert het ook een goede opmaat richting de eveneens (en om dezelfde redenen) noodzakelijke bewerking van de overwegend digitale archieven in beheer bij de ODRU van zowel gemeenten als de omgevingsdienst zelf. Gezien de voorgenomen fusie is dit het goede moment om schoon schip te maken.

Financiën

De financiële kosten worden uiteengezet in de bijlage. Dit zijn extra kosten, welke niet zijn opgenomen in de begroting van de ODRU. Deze moeten op een nader te bepalen wijze worden verrekend met de gemeenten, met als grondslag voor de verdeling de omvang van het archief per deelnemer. Een relatief beperkt deel komt ten laste van de ODRU zelf; dit kan worden opgevangen in de lopende begrotingen.

In het overzicht staat het aantal dozen vermeld, zowel totaal als per instantie. De prijs van offerte van partij 1 en de inschatting van partij 2 staan vermeld en zijn excl. BTW. De prijzen geven de mogelijke prijs aan als er alleen wordt gekeken naar de archieven van de gemeenten. Dit is wel een indicatief beeld, omdat er gebruik is gemaakt van een 'makkelijke' verdeelsleutel door de prijs per dossier van het gehele archief te pakken. Het 1 op 1 overzetten van de prijs per doos is puur bedoeld voor de beeldvorming en hoeft niet de uiteindelijke rekenmethode / prijs te zijn.

Logischerwijs kan de prijs nog veranderen: er worden minder dozen verwerkt dan aangegeven; het archief kan weerbarstiger blijken en voor extra werk en dus kosten zorgen. Daarom is er ook door partijen gekozen om op basis van nacalculatie een prijsindicatie te geven.

De opgegeven prijzen van de twee partijen die we daarom gevraagd hebben lopen flink uiteen. Dat komt doordat ze beiden een eigen steekproef hebben gedaan om te zien wat ze zouden aantreffen. Bij de ene partij gaf die steekproef een gunstiger beeld dan bij de andere partij. We verwachten dat de kosten in werkelijkheid hiertussen zullen liggen.

Juridisch

Voldoen aan de Archiefwet.

Communicatie

N.v.t.

Zonder ODRU en lege dossiers

Instantie	Gemeente- archiefdoo's	Standaard archiefdoo's	Eindtotaal dozen	Percentage p gemeente	Partij 1	Partij 2	INDICATIE Prijs per doos x totaal p gem		
							Partij 1	Partij 2	
BUNNIK	195	1	196	3,15	€	12.564,91 €	20.469,15	€ 10.078,32	€ 16.416,96
DE BILT	641	1	642	10,31	€	41.156,49 €	67.046,92	€ 33.011,64	€ 53.773,92
DE RONDE VENEN	925	1	926	14,88	€	59.362,79 €	96.706,30	€ 47.614,92	€ 77.561,76
MONTFOORT	319	1	320	5,14	€	20.514,14 €	33.419,02	€ 16.454,40	€ 26.803,20
OUDEWATER	275		275	4,42	€	17.629,34 €	28.719,47	€ 14.140,50	€ 23.034,00
STICHTSE VECHT	1.150	2	1.152	18,51	€	73.850,90 €	120.308,48	€ 59.235,84	€ 96.491,52
UTRECHTSE HEUVELRUG	665		665	10,68	€	42.630,94 €	69.448,91	€ 34.194,30	€ 55.700,40
VIJFHEERENLANDEN	276		276	4,43	€	17.693,44 €	28.823,91	€ 14.191,92	€ 23.117,76
WIJK BIJ DUURSTEDEN	158		158	2,54	€	10.128,86 €	16.500,64	€ 8.124,36	€ 13.234,08
WOERDEN	998	1	999	16,05	€	64.042,58 €	104.330,01	€ 51.368,58	€ 83.676,24
ZEIST	614	1	615	9,88	€	39.425,61 €	64.227,19	€ 31.623,30	€ 51.512,40
Totaal	6216	8	6224	100	€	399.000,00 €	650.000,00	€ 320.038,08	
Partij 1									
Totaal prijs / totaal dozen	€	51,42							
Partij 2									
Totaal prijs / totaal dozen	€	83,76							

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4a - ter vaststelling)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	afdelingshoofd Beleid & Vergunningen/Clustercoördinator Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie
DB portefeuillehouder	W. Catsburg
telefoon	088 – 022 50 00
datum	30 augustus 2024
onderwerp	Visie Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie
t.b.v.	Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag.	1
bijlage	Visie Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur stelt de Visie Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie (NDC) vast.

samenvatting

De visie van Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie (NDC) wordt gekoppeld aan de missie en koers van de ODRU. Wat doet NDC en op welke wijze voert NDC dit uit. De meerwaarde van NDC voor zowel gemeentes als ODRU wordt beschreven. Ook met het oog op de toekomst (lokale, provinciale en landelijke ontwikkelingen én de fusie) is het belangrijk hier duidelijkheid over te hebben.

toelichting

Inleiding

Om het werk goed uit te kunnen voeren is het belangrijk dat vast ligt wat NDC doet, hoe dit gedaan wordt en waarom dit gedaan wordt. NDC is een onderdeel van de ODRU en draagt bij aan het behalen van de missie van de ODRU: een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving in onze vijftien gemeenten.. Ook in het licht van de fusie is het belangrijk dat dit vastgelegd is.

Financiën

De werkzaamheden van NDC zijn gedekt uit de UVP-afspraken.

Juridisch

Het werk van NDC valt onder de menutaken van de ODRU. Deze taken zijn maatwerk voor een individuele gemeente..

Communicatie

De visie is besproken in het Regievoerdersoverleg van 29 augustus jl. De visie zal zowel intern als extern (op de website) gepubliceerd worden.

Visie Natuur- en DuurzaamheidsCommunicatie (NDC)

1.	NDC is onderdeel van ODRU	3
1.1	Missie en koers ODRU	3
1.2	NDC	3
	Visie NDC (Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie)	3
	Vier locaties.....	3
	Pijlers NDC	5
	Doelgroepen van NDC.....	6
	Rollen van NDC.....	7
1.3	NDC bij ODRU	7
2.	NDC en gemeentelijk beleid	10
	Groen en biodiversiteit	10
	Klimaatadaptatie en water.....	11
	Voedsel en gezondheid.....	12
	Circulaire economie.....	14
	Energietransitie.....	15
3.	TOEKOMST	16

1. NDC is onderdeel van ODRU

Natuur- en DuurzaamheidsCommunicatie (NDC) is onderdeel van ODRU. De visie van NDC draagt bij aan het behalen van de missie van de ODRU. De missie van de ODRU is daarmee ook de missie van NDC

1.1 Missie en koers ODRU

De missie van de ODRU is een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving in onze vijftien gemeenten. Onze kernwaarden zijn:

- dichtbij
- samen
- deskundig
- objectief
- anticiperend
- maatschappelijk bewust.

De ODRU stelde in 2023 de Koers vast. In de Koers beschrijven we o.a. de missie, visie, meerwaarde en taken van de ODRU. De Koers geeft aan welke toegevoegde waarde van de ODRU wordt gevraagd. In de Koers lees je ook over de ambities die belangrijk zijn voor de verdere ontwikkeling van de organisatie. Het werk van NDC valt onder de menutaken van de ODRU. Onder menutaken verstaan we maatwerk dat een individuele gemeente afneemt. De gemeente kiest of ze deze taken afneemt.

1.2 NDC

Visie NDC (Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie)

We zetten ons samen met gemeenten, inwoners en maatschappelijke partners in voor een duurzame en gezonde groene leefomgeving voor nu en in de toekomst. We stimuleren inwoners van jong tot oud zorgzaam om te gaan met zichzelf en hun leefomgeving. Met educatie, natuurgerichte recreatie en communicatieve participatie inspireren we hen tot het maken van duurzame keuzes en hiernaar te handelen. Zo dragen we bij aan de missie van de ODRU.

We ondersteunen gemeenten door handen en voeten te geven aan gemeentelijk beleid. We leren kinderen een duurzame basishouding aan en inspireren volwassenen tot een duurzame leefstijl. Centraal hierin staat het handelingsperspectief en de funfactor: we zorgen dat mensen met een goed gevoel weggaan. Ze weten hoe zij zelf kunnen bijdragen met duurzaam gedrag en duurzame keuzes.

Vier locaties

We werken vanuit vier locaties:

- NME-Centrum De Woudreus (De Ronde Venen)
- MEC Maarssen (Stichtse Vecht)
- NME-Centrum InBredius (Woerden)
- De Boswerf (Zeist).

Elke locatie beschikt over een binnenruimte en een aantrekkelijke buitenruimte. Binnen is een kantoorruimte voor medewerkers aanwezig en ruimte voor educatieve activiteiten. Maatschappelijke organisaties bieden we een plek om te vergaderen en workshops of cursussen te geven. De buitenruimte is een laagdrempelige plek die uitnodigt tot ontdekken en natuurbeleving. De binnen- en buitenruimte zijn zo ingericht dat bezoekers inspiratie en kennis opdoen om hun eigen leefstijl te verduurzamen.

Personeel

Op elke locatie werken in ieder geval een vaste locatietoecoördinator en een medewerker voor de dagelijkse aansturing en werkzaamheden. Daar waar nodig en passend binnen de opdracht vullen we aan met een adviseur of medewerker met een specifieke opdracht/taak. We werken op elke locatie met maatschappelijke partners en met vrijwilligers ter ondersteuning van de uitvoering van de activiteiten.

Sterk merk

De centra zijn lokaal geworteld en een sterk 'merk'. In de meer dan 30 jaar dat de locaties bestaan, zijn al meerdere generaties als kind op de locaties geweest en later als (jong)volwassene teruggekomen. Hierdoor zijn we een continue factor, laagdrempelig en nabij. Door in te spelen op de actualiteit zorgen we ook voor vernieuwing. De centra bieden de mogelijkheid voor alle inwoners om op laagdrempelige wijze te leren van, spelen in, omgaan met en geïnspireerd raken door de natuur. Wij zijn goed op de hoogte van de 'couleur locale'. De centra zijn ook een sociale ontmoetingsplek waar iedereen welkom is. Meedoen aan activiteiten is meestal gratis of tegen een kleine vergoeding.

Samenwerkingen

De NDC-locaties hebben een duurzaam inkoopbeleid en de locaties bieden ondersteuning aan anderen om dit ook te doen. Een voorbeeld hiervan is om samenwerkingen met lokale- en seizoensgebonden voedselproducenten te stimuleren. We zijn zo veel mogelijk circulair georganiseerd waarbij het van belang is dat verbeteringen geen losse projecten zijn, maar permanente bronnen van inspiratie.

Stichting

Aan elke locatie is een stichting verbonden. De rol van deze stichtingen verschilt van een beheerstichting voor het pand tot een stichting met als doel aanvullende fondsen voor de werkzaamheden te verwerven.

Pijlers NDC

Naast de vier gemeenten met een eigen locatie werken we ook in opdracht van andere eigenaar-gemeenten van de ODRU. Voor de gemeenten met een centrum voeren we taken uit op drie pijlers. Deze pijlers zijn educatie, natuurgerichte recreatie en communicatieve participatie. Voor de overige gemeenten voeren we in de meeste gevallen het basispakket educatie uit, soms aangevuld met het pluspakket of communicatieve participatie. Zo voeren we vanuit een continue basis maatwerk en projecten uit die aansluiten bij actuele ontwikkelingen.

Educatie

De wettelijk vastgestelde kerndoelen voor het onderwijs zijn de grondslag voor onze educatie.

Wij bieden het primair onderwijs praktische ondersteuning in de vorm van een basispakket. Dit pakket bestaat uit leskisten, natuurpakketten, excursies en buitenlessen. Dit draagt bij aan het ontwikkelen van begrip voor de natuur, de processen die daarin plaatsvinden en de relatie daarvan tot het eigen leven. Maatwerk aan scholen en gemeenten bieden we via het pluspakket, bijvoorbeeld advisering en lokale projecten.

Natuurgerichte recreatie

Recreëren in de eigen leefomgeving levert een belangrijke bijdrage aan de waardering van de zorg voor deze leefomgeving. Dit draagt ook bij aan de fysieke en mentale gezondheid van inwoners.

Op onze vier centra bieden wij recreatieve natuuractiviteiten met educatieve inslag aan voor alle inwoners. De beleving is belangrijk: leren door te ervaren en te doen. In de buurt van elke locatie is ook een natuurlijke speelplek.

Communicatieve participatie

Gemeenten staan voor de opgave om inwoners betrokken te krijgen bij beleid en zo hun beleidsdoelen te halen. Wij ondersteunen gemeenten en andere opdrachtgevers bij het handen en voeten geven aan hun beleid op het gebied van Klimaatadaptatie en Biodiversiteit, Circulaire samenleving en andere duurzaamheidsvraagstukken.

Hierdoor zijn inwoners gemotiveerd om een bijdrage te leveren. Onze locaties zijn hierbij een inspiratieplek. Daarnaast ondersteunen we communicatiecampagnes van gemeenten en faciliteren we participatietrajecten. We werken hierbij samen met lokale maatschappelijke partners.

Doelgroepen van NDC

NDC richt zich op meerdere doelgroepen.

Binnen de pijler Educatie ligt de focus op scholen voor primair en in mindere mate op het voortgezet onderwijs. Binnen Natuurgerichte Recreatie zijn inwoners van alle leeftijden de doelgroep. Voor de pijler Participatie zijn natuur- en milieuorganisaties, vrijwilligers en inwoners (wijkgericht, themagericht, gemeentebreed) de doelgroepen. Met wijkgericht vragen we in een specifieke wijk aandacht voor iets dat daar speelt. Denk hierbij aan het neerzetten en gebruiken van een wormenhotel of het maken van egelhuisjes. Themagericht bieden we workshops aan op gebied van biodiversiteit of een ander thema. En gemeentebreed ondersteunen en faciliteren we bijvoorbeeld inwoners om zwerfafval gezamenlijk op te ruimen.

Vrijwilligers ondersteunen het werk van NDC op meerdere manieren. Vaak verbinden zij zich voor langere tijd aan hun vrijwilligerswerk. Soms werken ze mee aan kortlopende of themagerichte projecten. Ze zijn allemaal op een bepaalde manier op zoek naar zingeving en vinden dit bij ons. Zo vervullen we met de NDC-locaties dus ook een sociaal-maatschappelijke functie.

Zij zijn van onschatbare waarde door de verschillende werkzaamheden die ze uitvoeren.

Denk aan:

- gastvrouw/heer zijn;
- terrein en pand onderhouden;
- leskisten nakijken;
- educatief materiaal voorbereiden;
- excursies begeleiden;
- buitenlessen geven;
- verbonden zijn aan de ondersteunende stichtingen;
- activiteiten begeleiden en nog veel meer.

Samen zorgen zij ervoor dat de ingekochte uren meer dan verdubbeld worden en voor maatschappelijke verankering.

Rollen van NDC

Als medewerkers beschikken we over een breed scala aan rollen, die per dag, zelfs per uur kunnen verschillen. De doorsnee NDC-er bestaat niet. Wat ons kenmerkt is een flexibele, oplossingsgerichte, enthousiasmerende werkhouding. Onze rol kan zijn:

- leverancier
- uitvoerder
- verbinder
- vertaler van het gemeentelijk beleid
- ondersteuner
- aanjager
- adviseur zowel naar collega's zowel binnen het cluster NDC als ODRU-breed
- adviseur naar de gemeente en scholen
- coach bijvoorbeeld richting onze vrijwilligers
- en inspirator.

Binnen de gemeente onderhouden we contact met verschillende beleidsterreinen die aansluiten op ons werk, zoals groen, openbare ruimte, sociaal domein etc.

Verbinding en samenwerking met NDC

NDC geeft invulling aan activiteiten van andere organisaties en andersom. Door verbinding wordt het aanbod verbreed en worden competenties efficiënt benut. Mooie voorbeelden hiervan zijn de samenwerking met lokale, regionale en landelijke organisaties. Denk daarbij aan:

- Stichting Stadslandbouw Zeist
- Duurzame Vecht
- Energieke Rondeveners
- Landgoed Bredius
- Kringloopwinkels
- IVN
- GDO (Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling)
- Boerderij in de kijker
- GGD
- Kunstenhuis/KunstCentraal
- Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, etc.

1.3 NDC bij ODRU

Als uitvoeringsdienst op het gebied van milieu- en duurzaamheid heeft de ODRU verschillende expertisegebieden in huis, waaronder natuur- en duurzaamheidscommunicatie (NDC). Vanuit de 'shared service'-gedachte heeft een aantal gemeenten haar taken op het gebied van NDC bij de ODRU ondergebracht. Dit biedt meerdere voordelen.

Bereik van NDC

In 2023 bereikte NDC met al haar activiteiten 31.749 leerlingen primair onderwijs en een paar honderd leerlingen voortgezet onderwijs. Bijna 20.000 bezoekers kwamen langs bij de 4 locaties.

Daarnaast bereikten we een paar duizend inwoners met workshops, lezingen, bewonersacties en andere activiteiten.

De lokale betrokkenheid van maatschappelijke organisaties (verbinding én netwerk) is groot. We zijn laagdrempelige vergaderlocaties, niet alleen voor lokale maatschappelijk organisaties maar ook voor ODRU zelf. Daarnaast zijn we vaak een re-integratieplek voor collega's. We bieden ook stageplekken, zowel voor beroepsopleidingen (mbo, hbo, universiteit) als voor maatschappelijke stages.

De klanttevredenheid over het werk van NDC is groot. Dit blijkt bijvoorbeeld uit onze eigen evaluaties van het aanbod voor het onderwijs. De producten scoren hierbij ruim voldoende tot goed.

Maar ook onze bezoekers zijn zeer tevreden, zoals bijvoorbeeld blijkt uit facebook en Google-reviews. De locaties scoren daarbij tussen de 4,3 en 4,6 (van de 5) sterren.

Een greep uit de reviews:

- Ontzettend leuke en leerzame ervaring voor kinderen!!
- De beste plek voor kinderen om wekelijkse buitenontwikkeling te maken! Ik ben iedereen in MEC erg dankbaar! Aanrader!
- Zo mooi en leerzaam. Het NME zorgt voor veel plezier bij kinderen.
- De regenton is aangesloten op de goot en past in het project "Duurzaamheid". Ga kijken met de kinderen en/of de klas. Er is veel te zien, te doen en te beleven!!!
- Heerlijke plaats om te genieten van het bos en de natuur. Er is voor jong en oud van alles te zien en te leren. Heerlijk (modder)speeltuin voor de kinderen waar nog weken over nagepraat wordt. Voor de groten een fijn terras met eenvoudige maar prima faciliteiten.
- We kwamen hier vroeger al toen ik nog een klein jochie was en nu komen we er zelf met de kinderen.
- Leuk educatief natuur centrum aan de rand van Zeist. Verschillende tuinen aangelegd met uitleg.
- Fantastische inspirerende en multifunctionele ruimte tbv natuur, milieu educatie en verduurzaming. Ik kom er graag. Erg leuk ingericht, zo ook met het plantenasiel "plant voor plant" op zolder. Educatieve, inspirerende, alsmede laagdrempelige, maar vol met klein geluk "gevulde" plek die ik graag bezoek.
- Zeer divers aanbod om bezig te zijn met de natuur, is voor iedereen leuk en leerzaam!! Geweldig wat er te ontdekken is, zowel buiten als binnen, voor kinderen en volwassenen.
- Leuke plek, altijd goed georganiseerde uitjes. Voor school maar ook voor buiten schooltijd. Gaan met de tijd mee.

Meerwaarde

De meerwaarde van NDC is het leveren van kwalitatief hoogwaardige producten doordat we specialisme, gezamenlijke ervaring en kennis inzetten. Door deze gezamenlijke productontwikkeling en - inkoop kunnen we een scherpe prijs leveren. Als onderdeel van de ODRU zijn we een betrouwbare partij en is de continuïteit gewaarborgd. Door de inzet van ons netwerk en onze communicatiekanalen zijn we goed lokaal geworteld. Zeker daar waar een centrum is, maar ook in de andere gemeenten. Dit doen we met hulp van nieuwsbrieven, sociale media maar ook live gesprekken op locatie. We zijn goed in staat om lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk beleid een praktische vertaalslag te geven. Het onderbrengen van NDC bij de ODRU biedt ook het voordeel van

een relatief kleine overhead en goed geregelde facilitaire voorzieningen. Denk aan ICT, drukwerk en inkoop van kantoorartikelen.

Daarnaast worden de locaties vaak het visitekaartje van de ODRU genoemd door onze lokale zichtbaarheid. NDC levert zo een positieve associatie voor de ODRU. Meerdere (nieuwe) collega's nemen ook een kijkje bij een van de centra voordat ze bij de ODRU solliciteren.

Duurzaamheid in de praktijk wordt zichtbaar bij de NDC's. Zo zijn op verschillende locaties klimaatadaptieve toepassingen te zien, zoals het klimaatpaviljoen en de klimaatadaptieve tuin. Is er sinds maart 2024 een Recyclebar en faciliteren we op 2 locaties een plantenasiel. Meer voorbeelden komen aan bod in hoofdstuk 2. NDC en gemeentelijk beleid.

In 2023 startten onze natuur- en duurzaamheidscentra met een gezamenlijk thema: biodiversiteit. We laten kinderen en volwassenen op een laagdrempelige manier kennis maken met de grote soorten rijkdom in onze gemeenten. We vertellen waarom het belangrijk is om de biodiversiteit te beschermen en we geven informatie en praktische tips over hoe je daaraan kunt bijdragen, zowel thuis als op school.

Per seizoen komen er andere soorten langs: in de lente besteden we aandacht aan de planten, in de zomer gaat het over bijen en vlinders, in het najaar gaan we in op het belang van bodemdieren en in de winter besteden we aandacht aan de vogels. Elke locatie organiseert elk seizoen ook een inspirerende activiteitenmiddag voor gezinnen met kinderen.

Bij elke soort hoort een seizoenkaart. Deze kaart nodigt kinderen en volwassenen uit om de vijf afgebeelde planten of dieren in hun omgeving te gaan zoeken. Op de achterkant van de kaart staan praktische tips om de biodiversiteit in de eigen omgeving te verbeteren.

Om meer te weten te komen over samenhangen in de natuur introduceren we voor inwoners de bioduo's op onze sociale media: een kort verhaal over de relatie tussen twee soorten. Elke keer staat een ander duo centraal, bijvoorbeeld hommeltje en krokus, lieveheersbeestje en bladluizen, merel en regenworm.

Elke school kreeg het boek 'Soortenschat, de kindercanon van de natuur'. Met dit boek inspireren we leerkrachten en leerlingen om nog meer te weten te komen over de biodiversiteit in Nederland. Bijvoorbeeld door de soorten die de leerlingen tegenkomen rond de school en op weg naar huis te verzamelen in de soortenschatkamer: een wandplaat waarop je alle gevonden soorten verzamelt.

2. NDC en gemeentelijk beleid

Gemeenten hebben beleid op het gebied van natuur en duurzaamheid. Gemeentelijk beleid op het gebied van duurzaamheid is in dit visiedocument opgesplitst in de volgende thema's:

- Groen en biodiversiteit;
- Klimaatadaptatie en water;
- Voedsel en gezondheid;
- Circulaire economie;
- Energietransitie.

Hoewel het beleid per gemeente kan verschillen vervult NDC een rol in veel van de thema's. Dit past ook bij de duurzaamheidsthema's van de ODRU zelf:

- Energietransitie;
- Warmtetransitie;
- Circulaire samenleving;
- Klimaatadaptatie en Biodiversiteit.

Hieronder leggen we per thema uit wat we nu doen. Dit kan per gemeente verschillen en is afhankelijk van de opdracht die we hebben. Ook benoemen we welke rollen we hebben en welke ambitie we nog hebben.

Groen en biodiversiteit

Wat doen we nu?

NDC vervult een ondersteunende en faciliterende rol bij initiatieven zoals NK Tegelwippen en Steenbreek. Daarnaast bieden we educatieve activiteiten aan in het kader van biodiversiteit. Bij de ontwikkeling van groene schoolpleinen voorzien we scholen van kennis en advies. Naast een bijdrage aan de biodiversiteit steken we bij een groen schoolplein en groene schoolomgeving in op de positieve (gezondheids-)effecten op de ontwikkeling van kinderen, zowel fysiek als mentaal. Leren en spelen in de natuur bevordert creativiteit en concentratie, is rustgevend en vermindert stress.

Stimuleren van bewoners

Gemeenten willen graag dat bewoners stukken groen in de gemeente zelf beheren. Het bevordert de aanpak van eenzaamheid en samenwerking in de buurt. Het draagt ook bij aan biodiversiteit en groen. NDC is aanjager en faciliteert in kennis en ervaring voor bewonersgroepen bij een gezamenlijke aanpak voor groen en biodiversiteit in natuur en stad. Individuele bewoners kunnen voor kennis en inspiratie bij de centra terecht om de biodiversiteit in hun eigen tuin te verbeteren. Vaak gebeurt dit in combinatie met het klimaatbestendig maken van de tuin.

We zorgen voor verbinding tussen particuliere natuurbeheerders, zoals landgoederen, met de maatschappij en onderwijs. We treden op als verbinder op het gebied van groenparticipatie van de gemeenten. Hier dragen we bij aan netwerkvorming, kennisdeling en samenwerking vanuit de gedachte dat een responsieve overheid de samenleving ondersteunt met hetgeen waar de samenleving om vraagt. NDC is daarbij de schakel tussen beleid en praktijk.

De Boswerf organiseerde samen met de gemeente Zeist, het WNF en Waarneming.nl in juni 2024 een Bioblitz onder de naam: Heel Zeist Telt Mee. We motiveren inwoners om soorten planten en dieren te registreren en samen de biodiversiteit in kaart te brengen. Wij laten bezoekers bewuster kijken naar hun omgeving, De gemeente Zeist heeft belang bij het in kaart brengen van de biodiversiteit en het WNF wil graag meer lokaal betrokken zijn. Een samenwerking waarbij we elkaar echt versterken.

Welke rol hebben we?

Bovenstaand voorbeeld laat zien dat we de rol als motivator, aanjager en lokale verbinder inzetten.

Welke ambitie hebben we?

We zijn er nog lang niet. We hebben ambitie om een netwerk op te zetten van groenambassadeurs. Ook willen we begeleider zijn in het proces voor ontwikkeling, beheer en gebruik van groene schoolpleinen.

Klimaatadaptatie en water

Wat doen we nu?

De vier locaties hebben een voorbeeldfunctie en dienen als inspiratiebron voor inwoners en scholen. Bezoekers doen aan de hand van concrete voorbeelden inspiratie op. Ze krijgen advies over het inrichten en vergroenen van hun eigen tuin, gevels en daken om water- en hitteoverlast te beperken en voorkomen. We werken hierbij samen met (buurt)coaches duurzaamheid op gebied van energie, klimaat, afval en biodiversiteit. Ook zijn we adviseur voor klimaatadaptatie waarbij we zorgen voor netwerkvorming, kennisdeling en samenwerking.

Bij De Woudreus zijn in mei 2024 zes vrijwillige tuincoaches gestart, een initiatief dat samen met de Energieke Rondeveners is opgezet. Zij beantwoorden alle tuin vragen van inwoners over het vergroenen en klimaatbestendig inrichten van hun tuin. Daarnaast kunnen inwoners een lezingen- en workshop programma volgen over klimaatbestendige tuinen.

Welke rol hebben we?

Wij geven uitvoering aan beleid door onze rol als initiatiefnemer, organisator, aanjager, verbinder en inspirator.

Welke ambitie hebben we?

Er moet nog veel gebeuren als het gaat om klimaatadaptatie. We hebben de ambitie om onze verbindende rol verder uit te bouwen en onze locaties nog meer in te zetten als inspiratieplek.

Voedsel en gezondheid

Wat doen we nu?

NDC zet bij het thema gezondheid met name in op de positieve effecten van natuur net als bij het thema Groen en Biodiversiteit. De mentale en algemene gezondheidsvoordelen van natuur worden tegenwoordig breed onderkend. NDC vervult hierdoor een verbindende factor tussen groen en het sociaal domein.

Op het gebied van voedsel adviseert NDC scholen over moestuinieren bij school en bieden we boerderijlessen aan. We leren kinderen waar ons voedsel vandaan komt. NDC werkt samen met partners als Boerderij in de Kijker, GGD (Gezonde School adviseurs), Jong Leren Eten en de Alliantie Schooltuinen.

Op excursies, schoolreisjes, kinderfeestjes en tijdens reguliere bezoeken worden de bezoekers, jong en oud, geïnspireerd tot het maken van gezondere keuzes. Zo is ons aanbod biologisch en deels plantaardig. Op onze centra bieden we mogelijkheden voor re-integratie vanwege het positieve effect op de mentale gezondheid.

We stimuleren onze bezoekers om zo veel mogelijk naar buiten te gaan. Met onze locaties en activiteiten stimuleren we dat de samenleving mee doet aan gezonde activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn het organiseren van buitenlessen voor kinderen, schoolmoestuiniert, workshops wildplukken en inspiratiesessies voedselbossen.

In 2022 hebben we gezamenlijk het project Gi-ga-groene Avonturen georganiseerd waarbij avontuurlijk spelen in het groen centraal staat. Bij deze activiteit doen kinderen waar ze zich toe aangetrokken voelen. Ze komen meestal vanzelf tot een spannend, uitdagend en avontuurlijk spel. De opwinding, spanning en trots die kinderen ervaren tijdens het ontdekken en opzoeken van hun grenzen, maakt dat kinderen avontuurlijk spelen heel leuk vinden. Naast een variant waarbij scholen naar (de speelplekken bij) onze locaties komen, bieden we ook een variant aan waarbij het eigen schoolplein centraal staat.

Onze meerwaarde is dat de natuur niet het decor vormt bij het buitenspelen (zoals bij voetbal, buitengym e.d.) maar dat de natuur onderdeel is van het spel (door in bomen te klimmen, hutten te bouwen, met water te knoeien, in bosjes te speuren). Daardoor ontstaat een echte connectie met de natuur en de eigen leefomgeving.

Dit project blijkt een enorm succes. Zowel leerkrachten, als ouders en kinderen zijn zo enthousiast over dit project dat wij het als jaarlijkse activiteit aanbieden.

Opmerkingen van leerkrachten over dit project: *'Gi-ga-groen is het leukste dat we dit schooljaar hebben gedaan!' 'Ik heb de activiteit echt als grensverleggend ervaren... Ik wist niet dat kinderen hier zo enorm van kunnen genieten.'*

Welke rol hebben we?

De rol van makelaar en verbinder past ons goed bij dit thema. Wij weten verschillende partijen die

zich bezighouden met gezonde voeding, bewegen en gezonde jeugd aan elkaar te koppelen. Bijvoorbeeld door het faciliteren en organiseren van een voedselcafé.

Welke ambitie hebben we?

Binnen dit thema is de ervaring dat de ruimte en initiatieven hierin sterk afhankelijk zijn van het perspectief van en de betrokkenheid van de gemeenteambtenaar. Het is dan ook de ambitie van NDC om een meer geïntegreerde aanpak binnen dit thema te borgen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waar gezondheid expliciet als doel wordt aangehaald, kan NDC een grotere rol spelen.

Circulaire economie

Wat doen we nu?

NDC richt zich zowel op het ontstaan als het voorkomen en opruimen van (zwerf)afval. Op scholen zetten we hierop in met het programma 'Afval, begin van iets nieuws' en het 'adoptieprogramma zwerfafval in de schoolomgeving'. We faciliteren en coördineren netwerken van zwerfafvalambassadeurs en faciliteren opschoondagen van inwoners. Op onze locaties laten we bezoekers zien hoe de circulaire economie eruit kan zien in het dagelijks leven: we werken aan afvalpreventie op de locaties en communiceren naar inwoners over het nut en de noodzaak van afvalscheiding en preventie.

De Recyclebar, gemaakt van een derdehands bakfiets, is een mobiele plek waar je overbodige materialen kunt inleveren die buiten ons reguliere afval scheidings-traject vallen. Het zijn stuk voor stuk spullen die zeer gemakkelijk een prachtige nieuwe bestemming kunnen krijgen. Zo draag je bij aan het voorkomen van onnodige verspilling, een circulaire samenleving én maak je anderen blij.

De Recyclebar bevat twaalf bakken die gevuld kunnen worden met verschillende producten. Deze producten vinden door samenwerking, creativiteit en recycling weer een nieuwe bestemming. De Recyclebar is gemaakt naar aanleiding van een voorbeeld in Woerden.

Welke rol hebben we?

Bij dit bovenstaande voorbeeld, komt onze rol als inspirator en verbinder het best tot zijn recht. Op onze locaties hebben we een voorbeeldfunctie en bieden we zichtbare inspiratie.

Welke ambitie hebben we?

We willen onze voorbeeldfunctie verder uitbouwen en werken aan de bewustwording van inwoners richting 'zero waste': refuse, reduce, reuse, recycle en rot.

Energietransitie

Wat doen we nu?

Binnen het thema energietransitie vormen de NDC-locaties zoveel mogelijk een permanente en zichtbare inspiratiebron voor energiebesparingsopties zoals een warmtepomp en isolatie. NDC biedt inwoners en bezoekers (ook als intermediair) informatie en handelingsperspectief middels communicatie. Zo zijn op enkele locaties energiecoaches aanwezig. Bezoekers kunnen hulp van zo'n coach krijgen om energiebesparende maatregelen te nemen.

We organiseren bewonersavonden over duurzame daken. Leveranciers van sedumdaken, zonnepanelen, de gemeente en ODRU (o.a. ecologie) geven concrete tips hoe je je dak kunt verduurzamen. Ze vertellen wat de voordelen hiervan zijn (isolatie, hittereductie, betere energieopwekking, bescherming/langer meegaan van je dak, meer biodiversiteit, groen gevoel) en welke subsidies je hiervoor kunt aanvragen. Om te stimuleren gelijk aan de slag te gaan, krijgen bewoners bijvoorbeeld een sedumplant mee.

Welke rol hebben we?

Bij dit bovenstaande voorbeeld zetten we onze rollen van aanjager, promotor en facilitator in.

Welke ambitie hebben we?

We bieden een platform aan en faciliteren voor partners en marktpartijen zoals het Regionaal energieloket, lokale energie-initiatieven en Schooldakrevolutie. We kunnen daarbij faciliteren in het opbouwen van participatieve netwerken, wij zijn hierin vooral de makelaar.

3. TOEKOMST

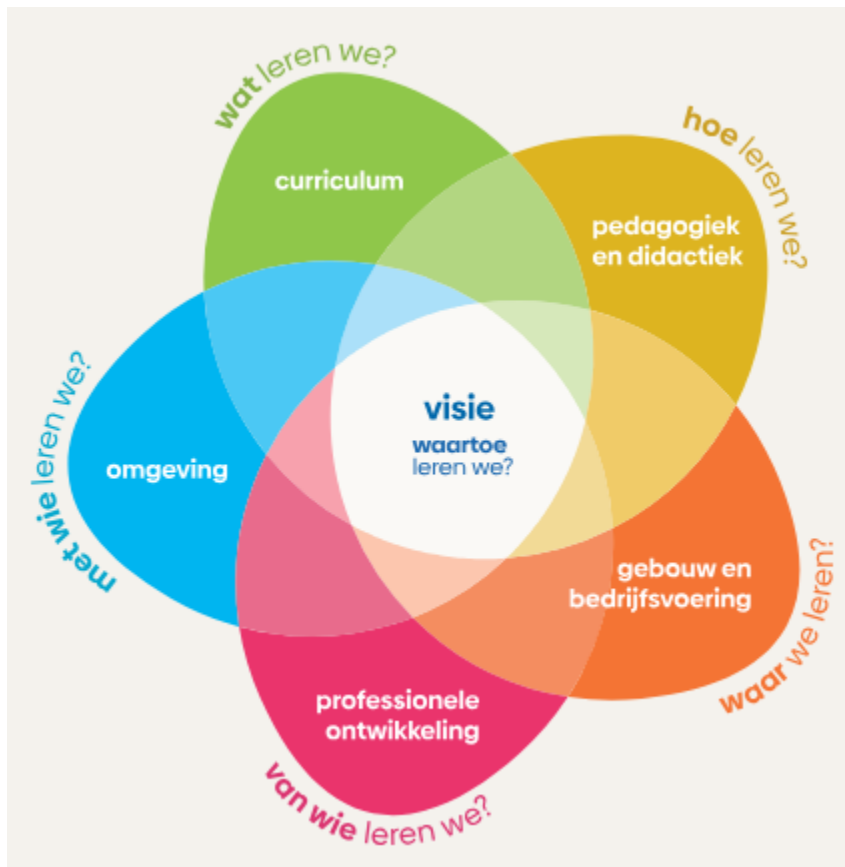
Met de komst van de nieuwe omgevingsdienst Utrecht wordt het werkgebied van de omgevingsdienst groter. In dit grotere werkgebied kunnen we provinciale en landelijke ontwikkelingen nog beter vanuit NDC inzetten en ondersteunen.

Duurzaamheid integreren

Landelijke ontwikkelingen op het gebied van duurzaam onderwijs bieden voor NDC kansen om scholen in de toekomst te ondersteunen bij het structureel integreren van duurzaamheid in het onderwijs. Duurzaamheid wordt hierbij geïntegreerd in allerlei aspecten zoals:

- het schoolgebouw
- de bedrijfsvoering
- het curriculum
- de omgeving
- de pedagogiek
- en didactiek.

De visie van de school staat hierbij centraal. Bij deze zogenaamde ‘Whole School Approach (WSA)’, is dit een (nieuwe) manier van denken om kinderen voldoende toe te rusten op een snel veranderende wereld. NDC kan als partner scholen begeleiden.

Figuur 1-De WSA-bloem

Ontwikkeling van Natuurinclusief

Ook de landelijke ontwikkeling van Natuurinclusief onderwijs is interessant. Deze vorm van onderwijs bevordert een gevoel van verbondenheid met de natuur. Het helpt bij het creëren van een generatie die begrip heeft voor ecosystemen, die waarde hecht aan natuurlijke hulpbronnen, zich bewust is van milieukwesties en zich inzet voor duurzaam gedrag. Natuurinclusief onderwijs neemt het leven, samenleven en de wereld als vertrekpunt van onderwijzen en leren.

Verbondenheid, vertrouwen, gelijkwaardigheid, diversiteit en wederkerigheid zijn de waarden en principes waarop wordt voortgebouwd. Natuurinclusief onderwijs past heel goed binnen de WSA.

Formuleren van nieuwe kerndoelen

Een andere landelijke ontwikkeling binnen het onderwijswerkveld is het formuleren van nieuwe kerndoelen. Deze blijven we volgen. We haken hierop aan omdat de kerndoelen de grondslag voor de inhoud van het onderwijs vormen. De nieuwe kerndoelen met betrekking tot burgerschap worden mogelijk al in 2025 wettelijk vastgesteld. Hier liggen ook aanknopingspunten voor NDC. Binnen burgerschap ontwikkelen leerlingen kennis en vaardigheden die ze toepassen op actuele maatschappelijke- en planetaire vraagstukken. Veel van de NDC-producten zijn hieraan te linken, mogelijk met verdiepende inhoudelijke aanvullingen of andere werkvormen, zoals debatteren. Andere voor NDC belangrijke kerndoelen die nog verder uitgewerkt worden zijn Mens en Natuur én Mens en Maatschappij.

Sparrings- en uitvoeringspartner

Genoemde landelijke ontwikkelingen worden de komende tijd vertaald naar provinciaal niveau. Zo ontwikkelt de provincie Utrecht (nieuw) beleid rondom Natuur- en Duurzaamheidseducatie (NDE). De NDE-centra in de provincie en het landelijke Gemeenten voor Duurzame ontwikkeling (GDO) worden hier actief bij betrokken.

Welke richting dit precies op gaat is nog niet helemaal duidelijk. Dit kan gaan om een provinciebreed plan, maar ook om de 'witte' vlekken: gemeenten waar deze taak nog niet uitgevoerd wordt. NDC kan in beide gevallen een goede sparring- en in later stadium uitvoeringspartner, zijn voor de provincie. Ook het faciliteren van een provinciaal netwerk in opdracht van de provincie zou een mogelijkheid kunnen zijn.

IVN Natuureducatie voert in opdracht van de provincie Utrecht een haalbaarheidsonderzoek uit naar de mogelijkheid om Natuur- en Duurzaamheidseducatie aan te bieden in gemeenten waar dit nu niet gebeurt. Voor zover dit ODRU-gemeenten betreft, is NDC daar zijdelings bij betrokken.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4d - ter besluitvorming)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	relatiemanagement
DB portefeuillehouder	Peter Bekker
telefoon	088 – 022 50 00
datum	27 augustus 2024
onderwerp	Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025
t.b.v.	Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag.	
bijlagen	Bijlage 1 - Memorandum 'Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025' (separaat document) Bijlage 2 - Verdeelsleutel t.b.v. financiering basistaken onder de Omgevingswet conform besluitvorming AB 29 september 2022 Bijlage 3 - Monitoringssystematiek

voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. In te stemmen met de afspraken in 2024 en 2025 hoe om te gaan met de rijksbijdragen die de omgevingsdiensten RUD en ODRU ontvangen voor het uitvoeren van de VTH-bodemtaken conform bijgevoegd Memorandum 'Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025'
2. In te stemmen met de opzet voor monitoring van de VTH basistaken en plustaken voor bodem

Gevraagd besluit:

Het algemeen bestuur stemt in met de afspraken vastgelegd in de Memorandum 'Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025' over de verdeling van de financiering bodemtaken 2024-2025.

samenvatting

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Gemeenten zijn hiermee bevoegd gezag geworden voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) taken op het gebied van bodem(kwaliteit). De ODRU voert deze werkzaamheden uit. De financiering hiervoor komt voor 2024 en 2025 via de Provincie Utrecht rechtstreeks toe aan de ODRU. Hierover worden afspraken gemaakt met de Provincie Utrecht, RUD-Utrecht en gemeenten.

De Provincie Utrecht heeft als voorwaarde gesteld dat het bedrag aan de ODRU kan worden uitgekeerd nadat de algemeen besturen van beide Omgevingsdiensten hebben ingestemd met de afspraken in het Memorandum '**Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025**' opgesteld door de ambtelijke stuurgroep Financiën Bodemtaken Omgevingswet. U wordt in dit advies voorgesteld met de afspraken in te stemmen, zodat de werkzaamheden door de ODRU gefinancierd kunnen worden uit het budget dat door de Provincie wordt doorgezet.

toelichting

Inleiding

Het bijgevoegde memorandum (zie bijlage 1) met de afspraken over de verdeling van budgetten bodem zijn op 29 september 2022 al ter kennisname aan het algemeen bestuur aangeboden. Ook het algemeen bestuur van de RUD Utrecht heeft hiervan kennis genomen. Door het algemeen bestuur is besloten dat de ODRU de volgende werkwijze hanteert:

- a. de ODRU zal de budgetten per gemeente (conform verdeelsleutel) als taakstellend hanteren (bijlage 2)
- b. de ODRU zal bij uitputting van het taakstellende budget van een individuele gemeente de uitvoering van de werkzaamheden voor die gemeente alleen continueren als hiervoor door die gemeente een aanvullende opdracht is verleend.

Aangezien het om afspraken over verdeling budget en verantwoording gaat, is het gewenst dat beide algemeen besturen (zowel ODRU als RUD) de afspraken formeel bekrachtigen.

Ten opzichte van de eerder toegestuurde versie is er één relevante aanpassing. De volgende afspraak is toegevoegd.

- Bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen die in aanmerking komen voor SPUK bodem-aanvraag, worden gemeenten verzocht een SPUK bodem-aanvraag in te dienen en deze kosten niet ten laste te brengen van het budget voor uitvoering reguliere VTH-taken.

De ambtelijke stuurgroep Financiën bodemtaken Omgevingswet, verder Stuurgroep genoemd, bestaat uit vertegenwoordigers van RUD-gemeenten, ODRU-gemeenten, provincie Utrecht als opdrachtgever en bevoegd gezag. Deze Stuurgroep geeft advies over de werkafspraken financiering bodemtaken en de monitoring van deze werkafspraken.

Afspraken gelden alleen voor 2024 en 2025

Er zijn alleen voor 2024 en 2025 landelijke afspraken gemaakt. Dat betekent dat de regionale afspraken ook alleen voor 2024 en 2025 gelden. Na 2025 zou op basis van de monitoring nieuwe landelijke afspraken gemaakt moeten worden. De rijksfinanciering voor uitvoering van deze bodemtaken is toegezegd tot 2030. De Stuurgroep houdt de landelijke ontwikkelingen in de gaten.

Monitoring & verantwoording

Er is nog geen uitsluitsel over de landelijk monitoring.

Wel hebben de RUD Utrecht en de ODRU samengewerkt aan een dashboard van waaruit gemonitord kan worden (zie bijlage 3 - Monitoringssystematiek). Het dashboard toont aantallen en uren op activiteitsniveau en taken, zodat een juiste verdeelsleutel per gemeente kan worden gehanteerd. Ook is er duidelijkheid over wat de ex Wbb- taken zijn die onder deze verdeelsleutel vallen. Ook de basistaken en plustaken zijn bekend en hierop kan worden gemonitord.

De ODRU zal op gepaste wijze verantwoorden aan de gemeenten.

Overwegingen

Het betreft de verplichte uitvoering van de Wbb-taken door de ODRU namens de gemeenten. Hierover worden afspraken gemaakt met de RUD, gemeenten en Provincie Utrecht. Door in te stemmen met de uitvoering van de VTH- bodemtaken, conform bijgevoegd Memorandum, kan de Provincie Utrecht het budget doorzetten naar de ODRU. Stemt u niet in, dan moeten de gemeente zelf het uitvoeren van deze bodemtaken in 2024 en 2025 financieren.

Financiën

- Het bedrag van € 770.632 wordt in 2024 als een éénmalige vaste bijdrage overgemaakt aan de Omgevingsdiensten RUD Utrecht en ODRU volgens de verdeelsleutel en voor de werkzaamheden als gemeld in het Memorandum Stuurgroep Financiën.
- Het bedrag is een vaste maximale bijdrage. Eventuele tekorten zijn voor rekening van de gemeenten. Niet bestede middelen worden terugbetaald aan de Provincie Utrecht.
- Volgens de landelijke afspraak zal er door de omgevingsdiensten gemonitord worden hoeveel uur er per gemeente nodig is om de taken onder de Omgevingswet goed te kunnen blijven uitvoeren.
- De bedragen zullen naar de Omgevingsdiensten worden overgemaakt nadat de besturen van beide Omgevingsdiensten hebben ingestemd met de afspraken in het Memorandum Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025, (zie bijlage).
- De provincie gaat ervan uit dat de gemeenten met de Omgevingsdiensten nadere afspraken maken over de besteding en verantwoording van deze middelen. De omgevingsdiensten/gemeenten verantwoorden op verzoek van de Stuurgroep de uren die per gemeente benodigd zijn geweest voor de uitvoering van de VTH taken incl. kennisontwikkeling.

Wat is voor de ODRU-gemeenten de financiële consequentie?

De in de tabel opgenomen uren totaal 6136 uur zijn de uren opgenomen zonder overgangsrecht. De verwachting is dat dit jaar de gemaakte uren volledig worden gedekt door de bijdrage van de provincie.

Doordat het overgangsrecht van toepassing is op de tot nu toe ingediende meldingen is het voor de ODRU en RUD lastig te monitoren om hoeveel meldingen en uren het in een 'normaal' jaar zou gaan.

Juridisch

Betreft de verplichte uitvoering van de Wbb-taken door de ODRU namens de gemeenten. De provincie Utrecht wil van alle besturen commitment over de wijze van financiering.

Communicatie

Zodra het AB heeft besloten wordt een afschrift van dit besluit aan de provincie en RUD verzonden.

Bijlage 2 – Verdeelsleutel t.b.v. financiering basistaken onder de Omgevingswet

Afbeelding behorende bij AB besluit 29 september 2022

RUD						
BASISTAKEN						
Opdrachtgever	Subtotaal	Basistaken inclusief 10%	benodigd budget	Verdeelsleutel	beschikbaar budget	verschil
Gemeente Amersfoort						
Gemeente Baarn	239	263	€ 29.708	3%	€ 23.119	-€ 6.589
Gemeente Bunschoten	123	135	€ 15.289	2%	€ 15.413	€ 124
Gemeente Eemnes	50	55	€ 6.215	1%	€ 7.706	€ 1.491
Gemeente Houten	224	246	€ 27.843	3%	€ 23.119	-€ 4.724
Gemeente Leusden	322	354	€ 40.025	4%	€ 30.825	-€ 9.199
Gemeente Lopik	119	131	€ 14.792	2%	€ 15.413	€ 621
Gemeente Nieuwegein	330	363	€ 41.019	4%	€ 30.825	-€ 10.194
Gemeente Soest	363	399	€ 45.121	5%	€ 38.532	-€ 6.589
Gemeente Woudenberg	217	239	€ 26.973	3%	€ 23.119	-€ 3.854
Gemeente Utrecht						
Provincie Utrecht						
Totalen	1987	2186	€ 246.984	27%	€ 208.071	-€ 38.913
uurtarief RUD 2023	€ 113					

ODRU						
Opdrachtgever	Subtotaal	Basistaken inclusief 10%	benodigd budget	Verdeelsleutel	beschikbaar budget	verschil
Gemeente Bunnik	141	155	€ 15.277	2,0%	€ 15.413	€ 135
Gemeente de Bilt	419	461	€ 45.399	6,0%	€ 46.238	€ 839
Gemeente de Ronde Venen	863	949	€ 93.506	11,0%	€ 84.770	-€ 8.737
Gemeente Dijsselstein	199	219	€ 21.562	3,0%	€ 23.119	€ 1.557
Gemeente Montfoort	120	132	€ 13.002	2,0%	€ 15.413	€ 2.411
Gemeente Oudewater	109	120	€ 11.810	1,0%	€ 7.706	-€ 4.104
Gemeente Renswoude	90	99	€ 9.752	1,0%	€ 7.706	-€ 2.045
Gemeente Rhenen	133	146	€ 14.411	2,0%	€ 15.413	€ 1.002
Gemeente Stichtse Vecht	682	750	€ 73.895	9,0%	€ 69.357	-€ 4.538
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	342	376	€ 37.056	5,0%	€ 38.532	€ 1.476
Gemeente Veenendaal	225	248	€ 24.379	3,0%	€ 23.119	-€ 1.260
Gemeente Vijfherenlanden	913	1004	€ 98.924	12,0%	€ 92.476	-€ 6.448
Gemeente Wijk bij Duurstede	187	206	€ 20.261	2,0%	€ 15.413	-€ 4.849
Gemeente Woerden	414	455	€ 44.857	5,0%	€ 38.532	-€ 6.325
Gemeente Zeist	741	815	€ 80.287	10,0%	€ 77.063	-€ 3.224
Totalen	5578	6136	€ 604.376	74%	€ 570.268	-€ 34.109

uurtarief ODRU 2023 € 98,50

totaal 8321,50

Landelijke bijdrage € 770.632

Landelijke bijdrage € 770.632

RUD				
PLUSTAKEN				
Opdrachtgever	Plustaken Wbb (Toezicht)	Plustaken Wbb (VV)	Plustaken	+ % plustaken t.o.v. op de basistaken
Gemeente Amersfoort				
Gemeente Baarn	20	198	218	75
Gemeente Bunschoten	16	66	82	49
Gemeente Eemnes	8	53	61	96
Gemeente Houten	28	86	114	35
Gemeente Leusden	32	138	170	39
Gemeente Lopik	16	111	127	85
Gemeente Nieuwegein	28	36	64	10
Gemeente Soest	88	208	296	52
Gemeente Woudenberg	20	205	225	86
Gemeente Utrecht			0	
Provincie Utrecht	0	1200	1200	
Totalen	256	2301	2557	

ODRU				
Opdrachtgever	Plustaken Wbb (Toezicht)	Plustaken Wbb (VV)	Plustaken	+ % plustaken t.o.v. de basistaken
Gemeente Bunnik	56	40	96	62
Gemeente de Bilt	56	154	210	46
Gemeente de Ronde Venen	48	342	390	41
Gemeente Dijsselstein	8	65	73	33
Gemeente Montfoort	8	67	75	57
Gemeente Oudewater	8	102	110	92
Gemeente Renswoude	8	39	47	47
Gemeente Rhenen	16	73	89	61
Gemeente Stichtse Vecht	84	307	391	52
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	40	170	210	56
Gemeente Veenendaal	28	166	194	78
Gemeente Vijfherenlanden	120	166	286	28
Gemeente Wijk bij Duurstede	68	140	208	101
Gemeente Woerden	20	208	228	50
Gemeente Zeist	48	256	304	37
Totalen	616	2295	2911	47

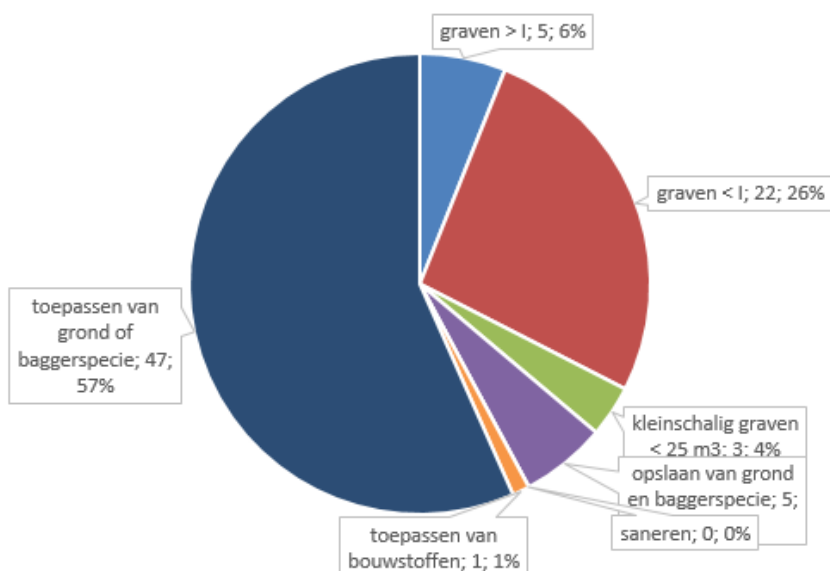
BIJLAGE 3 Monitoringsystematiek

Voorbeeld van de wijze van monitoring. Een zelfde overzicht wordt ook voor toezicht (ex WBB) en informatieplicht (ex WBB) opgesteld.

Overzicht O-wet meldingen per gemeente

zaaktype	aantal
graven > I	5
graven < I	22
kleinschalig graven < 25 m ³	3
opslaan van grond en baggerspecie	5
saneren	0
toepassen van bouwstoffen	1
toepassen van grond of baggerspecie	47
totaal	83

Gemeente X

MEMORANDUM

Afspraken verdeling financiering bodemtaken 2024 en 2025

DATUM	19 – juni 2024
VAN	Stuurgroep Financiën Bodemtaken Omgevingswet
AAN	AB RUD en ODRU (via RVO's RUD en ODRU)
STATUS	Definitief

Voorstel:

In te stemmen met de afspraken hoe we in 2024 en 2025 omgaan met de rijksbijdragen die de omgevingsdiensten RUD en ODRU, ontvangen voor het uitvoeren van de VTH-bodemtaken.

Inleiding

In de regio Utrecht is in 2022 een voorstel geschreven om het budget dat de Provincie Utrecht ontvangt voor de apparaatskosten van de VTH-basistaken op bodemgebied door te zetten naar de omgevingsdiensten. Dit voorstel is ter informatie doorgestuurd naar het AB RUD Utrecht van 15 september 2022 en het AB ODRU van 29 september 2022 en besproken in beide regievoerdersoverleggen (ofwel RVO's).

Op 4 oktober 2022 is de Stuurgroep Financiering Bodemtaken Omgevingswet (ook: de Stuurgroep) bij elkaar gekomen. Zij heeft de reacties vanuit deze overleggen besproken. Belangrijke opmerkingen uit de RVO's waren:

- Meer duidelijkheid over de randvoorwaarden voor de voorgestelde jaarlijkse verrekening;
- Waarom vindt jaarlijkse verrekening plaats, want dit is lastig en complex te organiseren;
- Verdeelsleutel wel of niet afronden;
- De Omgevingsdiensten zijn niet verantwoordelijk voor de verdeling en eventuele verrekening.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op basis van de Bestuurlijke afspraken Bodem en ondergrond 2023 t/m 2030 en de besluitvorming bij de provincie Utrecht over de verdeling van de apparaatskosten wordt onderstaand een geactualiseerd overzicht gegeven van de afspraken die in de Stuurgroep over de financiering van de gemeentelijke bodemtaken zijn gemaakt.

Landelijke afspraken

De landelijke afspraken tussen IenW, VNG, IPO en UvW op het terrein van bodem en ondergrond zijn eind 2022 vastgelegd in de Bestuurlijke afspraken Bodem en ondergrond 2023 t/m 2030. Hierin is t.a.v. de financiering van de bodemtaken die per 1 januari 2024 door gemeenten moeten worden uitgevoerd het volgende opgenomen:

- We hebben de intentie dat de huidige Rijksbijdragen in de huidige omvang t/m 2030 kunnen worden gecontinueerd;
- 323 gemeenten worden bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet bevoegd gezag voor een deel van de bodemtaken die nu nog bij de provincies liggen. Dit zijn grotendeels taken op het gebied van VTH die verplicht worden uitgevoerd door Omgevingsdiensten. We hebben afgesproken dat de provincies en de 29 gemeenten die al bevoegd gezag Wbb zijn hun financiële bijdragen in 2024 continueren aan de Omgevingsdiensten, zoals zij die ontvangen uit de hier bovenbedoelde Rijksbijdragen;
- Daarnaast wordt met monitoring gestart om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke inzet, opdracht en uitgaven voor de VTH-bodemtaken.

Voor de jaren ná 2025 zijn nog geen landelijke afspraken gemaakt over de verdeling van de Rijksbijdragen. De monitoring moet hierin meer duidelijkheid brengen. De Stuurgroep volgt de ontwikkelingen op landelijk niveau.

Advies Stuurgroep

De Stuurgroep verzoekt beide DB's om onderstaande afspraken ter besluitvorming te agenderen in AB RUD en AB ODRU. Eerder zijn deze afspraken al wel ter informatie naar de AB RUD en AB ODRU gestuurd.

Uitgangspunten afspraken

- De eerder voorgestelde afspraken om het budget dat de provincie van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de VTH-bodemtaken door te zetten naar de Omgevingsdiensten blijven gehandhaafd;
- Jaarlijks vindt monitoring en evaluatie plaats van de gehanteerde verdeelsleutel;
- We willen de administratieve lasten zo laag mogelijk houden.

Doel afspraken

We maken afspraken over de wijze van financieren en monitoring in relatie tot de hoogte van de financiële middelen voor de uitvoering van de VTH-bodemtaken voor 2024 en 2025. In de provinciebrede Samenwerkingsovereenkomst Omgevingswet, definitieve versie, is t.a.v. de financiering van de bodemtaken de volgende afspraak opgenomen:

- *Voor de haalbaarheid van alle afspraken met betrekking tot het onderwerp bodem geldt, dat deze afhankelijk zijn van een overeenstemming over de financiering van de bodemtaken tussen de betrokken bevoegd gezagen. De financiële afspraken tussen de bevoegde gezagen kunnen pas worden gemaakt, wanneer er vanuit het Rijk duidelijkheid is over de financiering van bodemtaken onder de Omgevingswet.*

De afspraken in dit memo zijn bedoeld als uitwerking van deze afspraak in de samenwerkingsovereenkomst.

Let op: de Stuurgroep geeft een advies op basis van de huidige situatie. Als men op landelijk niveau besluit de financiering anders in te richten, dan komt de Stuurgroep met een nieuw voorstel.

Afbakening

De afspraken richten zich op de basistaken¹ bodem die overgaan van provincie naar de gemeenten. De zogenoemde plustaken worden bij voorkeur wel meegenomen in de monitoring, maar de financiering van deze plustaken wordt niet meegenomen in de afspraken. De bodemtaken van de Wbb-gemeenten Utrecht en Amersfoort en de provincie Utrecht worden alleen meegenomen in de monitoring. In de voorgestelde financiële afspraken spelen zij geen rol.

De afspraken gelden alleen voor 2024 en 2025. De provincie wil zich inzetten om de overgang van de provinciale bodemtaken naar de gemeentelijke bodemtaken zo soepel mogelijk te laten verlopen. Zoals bovenstaand is aangegeven wordt er op landelijk niveau een monitoring opgestart van de gemeentelijke bodemtaken. Mogelijk worden op basis van de resultaten van de monitoring op landelijk niveau aanvullende afspraken over de financiering van de gemeentelijke bodemtaken gemaakt. Pas wanneer deze aanvullende afspraken duidelijk zijn, kunnen na 2025 afspraken over de financiering van de bodemtaken worden gemaakt. Tot slot noodzaakt een periode van 2 jaar ons om alert te blijven de gemeentelijke taken zo efficiënt mogelijk te organiseren en kritisch te blijven op de verdeling van de middelen.

¹ De basistaken zijn de VTH-taken bodem uit de Wbb, waarvoor onder de Omgevingswet de bevoegdheid over gaat van de provincie naar de gemeente. Deze basistaken worden verplicht uitgevoerd door de Omgevingsdiensten.

Analyse

Basistaken

Er is een analyse door een projectgroep² gemaakt om te komen tot een voorstel voor de verdeling van de omvang van de werkzaamheden (uren) op basis van de informatie die beschikbaar is bij de RUD.

In onderstaande tabel staat het resultaat van deze verdeling van uren op hoofdlijnen. Zie tabel in bijlage 1 voor de nu voor 2024 voorgestelde verdeling per gemeente. In deze bijlage staan ook de uitgangspunten die voor deze verdeling gehanteerd zijn.

Basistaken (2024)	Vergunningverlening (uren)	Toezicht en handhaving (uren)	Totaal (uren)	Verdeling
RUD	971	1214	2186	26%
ODRU	2725	3411	6136	74%
Totaal			8322	

Let op:

- de gemeenten Utrecht en Amersfoort zijn niet meegenomen in dit overzicht omdat die als Wbb-gemeenten de komende jaren direct financiering vanuit het Rijk zullen ontvangen;
- In eerste instantie vallen veel locaties nog onder het overgangsrecht. Die locaties vallen onder verantwoordelijkheid van de provincie en de taken daarvoor worden door de provincie uitgevoerd en gefinancierd. Naar verwachting zal er pas na een paar jaar een goed beeld zijn hoeveel uur de gemeenten nodig hebben voor het uitvoeren van deze taken op bodemgebied.

De gemeenten kunnen bij grote projecten SPUK-gelden aanvragen. Deze SPUK-gelden zijn inclusief apparaatskosten. Gemeenten worden verzocht om hier gebruik van te maken. De middelen voor VTH-bodemtaken zijn niet toereikend voor grote projecten en zijn er niet voor bestemd.

Op basis van deze verdeling is een berekening te maken wat het benodigd budget is, zie onderstaande tabel. De landelijke bijdrage aan de provincie Utrecht voor de VTH-bodemtaken in 2024 is € 770.632,-. Het tekort op het totaal komt op ca. € 164.251,-. Let op: dit is gebaseerd op een uurtarief dat voor 2024 mogelijk niet actueel is.

	Beschikbaar budget	Uren	Uurtarief 2023	Benodigd budget	Vershil
RUD	€ 200.364	2186	€ 117,50	€ 256.855	€ 56.491
ODRU	€ 570.268	6136	€ 110,50	€ 678.028	€ 107.760
Totaal	€ 770.632	8322		€ 934.883	€ 164.251

Plustaken

Met de overdracht van provincie naar gemeenten verschuift ook een aantal niet basistaken naar de gemeenten. Voor deze taken komt er geen extra financiering. Het zijn deels taken die de gemeenten al doen, maar waarvan de omvang van de taken toeneemt, zoals advisering bij bouwaanvragen, bodemloket gemeente. Dit betreft voornamelijk vraag gestuurde werkzaamheden die de gemeente moet uitvoeren. Deels komen er nieuwe taken bij zoals bijvoorbeeld bodembeleid. Het is onduidelijk of er nog landelijke afspraken komen over de kosten voor beleid en kennisdeling.

Te maken afspraken

De volgende afspraken worden voorgesteld over de verdeling van de financiën voor de uitvoering van de basistaken bodem:

1. Gedeputeerde Staten van Utrecht hebben op 24 oktober 2023 besloten om de apparaatskostenvergoeding van het Rijk van maximaal € 770.632,- per jaar voor 2024 en 2025 door

² Projectgroep bestond uit vertegenwoordigers provincie, RUD, ODRU en gemeenten.

te zetten naar de omgevingsdiensten (RUD en ODRU) voor financiering van de uitvoering van de gemeentelijke bodemtaken;

2. Een eventueel niet besteed deel van het budget voor de gemeentelijke bodemtaken wordt ingezet voor de financiering van de bodemtaken die de provincie uitvoert onder het overgangsrecht;
3. Een eventuele overschrijding van het budget komt voor rekening van de gemeenten volgens de verdeelsleutel zoals opgenomen in bijlage 1;
4. De verdeling zoals opgenomen in bijlage 1 is het uitgangspunt voor de verdeling van de gelden voor 2024;
5. De RUD en ODRU maken met hun gemeenten afspraken in het uitvoeringsprogramma over uitvoering van deze basistaken bodem op grond van de verdeelsleutel opgenomen in bijlage 1. De uitvoering van deze taken worden op uniforme wijze gemonitord door de RUD en de ODRU. Tevens vindt monitoring van de plustaken plaats door de RUD en de ODRU;
6. Jaarlijks vindt evaluatie op basis van de monitoring plaats door de Stuurgroep om te zien of de verdeling nog overeenkomstig het vastgestelde is. De gemeenten Utrecht en Amersfoort worden verzocht dezelfde monitoringsgegevens aan te leveren ten behoeve van de evaluatie. De Stuurgroep informeert de RVO's en AB's over deze evaluatie;
7. Als dit noodzakelijk is, komt de Stuurgroep met een voorstel voor een aanpassing van de verdeelsleutel. Dit is bijvoorbeeld het geval als de uren voor basistaken te veel afwijken (> 5%) van het oorspronkelijke voorstel in bijlage 1 aan beiden RVO's en AB's.
8. Bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen die in aanmerking komen voor SPUK-aanvraag, wordt gemeenten verzocht een SPUK-aanvraag te doen en deze kosten niet ten laste te brengen van het budget voor uitvoering reguliere VTH-taken.

Bijlage 1

RUD	Basistaken oud Wbb (VV)	Basistaken oud Wbb (Toezicht)	Subtotaal	Verdeelsleutel
Gemeente Baarn	97	142	239	3%
Gemeente Bunschoten	59	64	123	2%
Gemeente Eemnes	25	25	50	1%
Gemeente Houten	106	118	224	3%
Gemeente Leusden	152	170	322	4%
Gemeente Lopik	47	72	119	2%
Gemeente Nieuwegein	139	191	330	4%
Gemeente Soest	156	207	363	5%
Gemeente Woudenberg	102	115	217	3%
Totalen	883	1104	1987	
10% op prognose	971	1214	2186	26%

ODRU	Basistaken oud Wbb (VV)	Basistaken oud Wbb (Toezicht)	Subtotaal	Verdeelsleutel
Gemeente Bunnik	70	71	141	2%
Gemeente De Bilt	192	227	419	6%
Gemeente De Ronde Venen	397	466	863	11%
Gemeente IJsselstein	100	99	199	3%
Gemeente Montfoort	60	60	120	2%
Gemeente Oudewater	58	51	109	1%
Gemeente Renswoude	43	47	90	1%
Gemeente Rhenen	64	69	133	2%
Gemeente Stichtse Vecht	307	375	682	9%
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	158	184	342	5%
Gemeente Veenendaal	99	126	225	3%
Gemeente Vijfherenlanden	327	586	913	12%
Gemeente Wijk bij Duurstede	70	117	187	2%
Gemeente Woerden	186	228	414	5%
Gemeente Zeist	346	395	741	10%
Totalen	2477	3101	5578	
10% op prognose	2725	3411	6136	74%

Uitgangspunten:

- Betreft ramingen gebaseerd op 2018 en 2019. Percentage van 10% t.o.v. prognose. Is indicatief gezien de toenemend aantal meldingen en als gevolg daarvan toezicht hierop.
- Let op (!): dit betreft de financiering van de oude Wbb taken PU, die straks naar de gemeenten verschuiven als basistaken meldingen en toezicht onder de Ow.
- De basistaken die het hier betreft zijn onder de Ow benoemd als meldingen graven/saneren (VV) en als toezicht/controlle op meldingen graven/saneren.
- De taken die verschuiven van de PU naar de gemeenten, niet zijnde basistaken, zijn hierin niet meegenomen (denk hierbij aan bodemloket, beheer bodeminformatie).
- Overige plustaken die al eerder bij de OD's zijn belegd (advisering bij bouw aanvragen, bodemloket gemeente, etc) zijn hierin niet meegenomen.
- De Bbk taken zijn hierin niet meegenomen, deze hebben een andere wijze van financiering.
- De financieringsstroom vanuit gemeente Amersfoort, gemeente Utrecht en de PU zijn hierin niet meegenomen. Deze worden rechtstreeks ingebracht in de RUD.
- Nieuwe taken: toevalsvondst/afstemmen tussen PU/waterschappen zijn niet meegenomen (zijn geen basistaken).
- Nieuwe activiteiten onder bodem (BAL): Melding op of in de bodem brengen van meststoffen en vernietigen zode van gras op weidegronden (BAL) meststoffen , Melding opslaan zeven, mechanisch ontwateren, samenvoegen zonder bewerking herbruikbare grond of baggerspecie (BAL), zijn niet meegenomen.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 4e - HAMERSTUK)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	bestuurssecretariaat ODRU
DB portefeuillehouder	Sjors Fröhlich
telefoon	088 – 022 50 00
datum	3 september 2024
onderwerp	Vaststelling vergaderschema 2025
t.b.v.	Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag.	2
Bijlagen	Vergaderschema 2025

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst regio Utrecht stelt het vergaderschema 2025 voor het dagelijks en algemeen bestuur vast.

toelichting

In december 2023 is door de beide algemeen besturen van de ODRU en RUD Utrecht ingestemd met de routekaart voor de vorming van één omgevingsdienst in Utrecht. Tijdens de vergadering van het gezamenlijke AB op 17 oktober zal het besluit genomen worden om de oprichting van een omgevingsdienst in Utrecht voor besluitvorming aan te bieden aan de raden van de aangesloten gemeenten.

Omdat de besluitvorming nog moet plaatsvinden is voor het vergaderschema voor 2025 en het voorleggen van stukken als begrotingen en Kadernota 2027 uitgegaan van de situatie waarin de Omgevingsdienst regio Utrecht nog na 2026 zal worden voortgezet. Gedurende 2025 zal per keer bepaald worden door het dagelijks bestuur van de ODRU of voor de ODRU een begroting voor 2026 en een Kadernota 2027 wel of niet opgesteld zal gaan worden.

Vergaderschema 2025 Dagelijks Bestuur (DB), Auditcommissie (AC), Ambtelijk vooroverleg, Algemeen Bestuur (AB) en AB-Heidagen

DB Vergadering	Audit- commissie	Ambtelijk vooroverleg AB agenda	AB vergadering	Bijzonderheden
Donderdag 9.30- 11.30 uur	Maandag 9.30-11.30 uur	Donderdag 9.30-11.30 uur	donderdag van half 10-half 12	Gedurende 2025 zal bepaald worden of het wel/niet wenselijk is om genoemde stukken voorgelegd aan het bestuur. Het verloop van de vorming van één Omgevingsdienst in Utrecht speelt hierbij een belangrijke rol.
13 februari				
20 maart	31 maart	3 april	10 april	<u>DB</u> : vaststellen voorlopige (ontwerp) Begroting 2026 en ontwerp eerste bijgestelde begroting 2025 t.b.v. aanbieding voor zienswijze aan de raden (indien nodig) <u>AB</u> : vaststellen jaarrekening 2024 en bestemming resultaat
15 mei				
19 juni	30 juni	3 juli	10 juli	<u>AB</u> : vaststellen Begroting 2026 en eerste bijgestelde begroting 2024 (indien van toepassing)
10 juli (extra DB aansluitend aan AB)				
11 september	22 september	25 september	2 oktober	<u>AB</u> : vaststellen voorlopige (ontwerp) Kadernota 2027 t.b.v. aanbieding voor reactie aan de raden door DB (indien nodig)
30 oktober				
27 november	8 december	11 december	18 december	<u>AB</u> : vaststellen Kadernota 2027 (indien nodig)
18 dec (extra DB aansluitend aan AB)				

Bij het opstellen van het vergaderschema is rekening is gehouden met (adviesdata) schoolvakanties en feestdagen:

School vakanties 2025			
	Regio Noord	Regio Midden	Regio Zuid
Voorjaarsvakantie	15 februari t/m 23 februari 2025	22 februari t/m 2 maart 2025	22 februari t/m 2 maart 2025
Meivakantie	26 april t/m 4 mei 2025 advies OCW 19 t/m 27 april	26 april t/m 4 mei 2025 advies OCW 19 t/m 27 april	26 april t/m 4 mei 2025 advies OCW 19 t/m 27 april
Zomervakantie	12 juli t/m 24 augustus 2025	19 juli t/m 31 augustus 2025	5 juli t/m 17 augustus 2025
Herfstvakantie	18 t/m 26 oktober 2025	18 t/m 26 oktober 2025	11 t/m 19 oktober 2025
Kerstvakantie	20 december 2025 t/m 4 januari 2026	20 december 2025 t/m 4 januari 2026	20 december 2025 t/m 4 januari 2026

Vergaderschema 2025 en gevraagde reacties of zienswijzen raden (op (ontwerp) bijgestelde begrotingen, (ontwerp) begroting en (ontwerp) kadernota)

2025	DB/AB vergadering	Raden deelnemende gemeenten
Jan		
Feb		
Mrt	20 maart 2025 – DB-vergadering Vaststelling voorlopige eerste bijgestelde (ontwerp) begroting 2025 en (ontwerp) begroting 2026 door het dagelijks bestuur	Vrijdag 21 maart 2025 i zending aan raden verzoek voor mogelijkheid indienen zienswijze op eerste bijgestelde (ontwerp) begroting 2025 en (ontwerp) begroting 2026 (DB->raden). Deadline voor indienen zienswijze: <u>12 weken</u> na ontvangst verzoek voor zienswijze.
April		
Mei		
Juni		(uiterlijk) vrijdag 13 juni 2025 Deadline ontvangst zienswijzen raden op eerste bijgestelde (ontwerp) begroting 2025 en (ontwerp) begroting 2026 door het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur stelt reactie op ontvangen zienswijzen op en biedt dit aan aan de raden voorafgaand aan besluitvorming over de begrotingen door het algemeen bestuur. Deze reactie zal 20 of 23 juni aan de raden gezonden worden
Juli	10 juli 2025 – AB-vergadering Vaststelling begroting 2026 en eerste bijgestelde begroting 2025, met kennisgeving van zienswijzen door het algemeen bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Mededeling aan de raden van besluit inzake vaststelling eerste bijgestelde begroting 2025 en begroting 2026 door algemeen bestuur (AB->raden) tezamen met de vastgestelde begrotingen. • Mededeling aan college van Gedeputeerde Staten provincie Utrecht van vaststelling begroting 2026 en eerste bijgestelde begroting 2025, binnen 14 dagen na vaststelling (DB->GS)

2025	DB/AB vergadering	Raden deelnemende gemeenten
Aug		
Sept	2 oktober – AB-vergadering Vaststelling voorlopige (ontwerp) Kadernota 2027 door algemeen bestuur	Vrijdag 3 oktober ⁱ Zending (ontwerp) Kadernota 2027 aan raden voor reactie gedurende 8 weken in te dienen conform GR ODRU (DB->raden)
Okt		
Nov		(uiterlijk) vrijdag 28 november 2024 Deadline ontvangst reactie raden op (ontwerp) Kadernota 2027
Dec	18 december – AB-vergadering Vaststelling Kadernota 2027, met kennisgeving van reacties raden door het algemeen bestuur	
Jan		

ⁱ Of zo spoedig mogelijk na 21 maart 3 oktober.

Mogelijkheid zienswijze eerste bijgestelde (ontwerp) begroting 2025 en begroting 2026 in maart:
Indien het verzoek tot indienen van een zienswijze later dan 21 maart wordt gezonden, schuift de datum van 13 juni voor indienen zienswijze mee op. De zienswijzen worden behandeld in het DB, waarna de raden per brief door het DB geïnformeerd worden over de reactie op de ontvangen zienswijzen voorafgaand aan de besluitvorming door het algemeen bestuur tijdens de AB-vergadering van 10 juli 2025.

Mogelijkheid reactie op (ontwerp) Kadernota in oktober:
Indien het verzoek voor reactie op (ontwerp) Kadernota dan later dan 3 oktober wordt gezonden, schuift de datum 28 november voor het insturen van reacties mee op. De reacties worden aan het algemeen bestuur aangeboden bij de behandeling van de vaststelling van de Kadernota tijdens de AB-vergadering van 18 december 2025.

Ontvangst zienswijzen en reacties:

Indienen van de zienswijze kan bij voorkeur digitaal via het emailadres: bestuurssecretariaat@odru.nl t.a.v. de bestuurssecretaris.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 5a1 - ter bespreking)

aan	de leden van het algemeen bestuur
van	het dagelijks bestuur
opsteller	P&C
DB portefeuillehouder	B.C. Lont
telefoon	088 – 022 50 00
datum	23 september 2024
Onderwerp	Bestuursrapportage januari tot en met augustus 2024
t.b.v.	Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag.	5
Bijlagen	Geen

Voorgesteld wordt om:

- De bestuursrapportage januari tot en met augustus 2024 te bespreken.
-

samenvatting

Het resultaat januari tot en met augustus 2024 bedraagt €34K.

In augustus is het resultaat met €403K afgenomen ten opzichte van het resultaat januari tot en met juli 2024. In juli zijn de achterstanden bij de tijdsregistratie over het eerste half jaar weggewerkt, waardoor het resultaat in juli hoger was dan verwacht. In augustus hebben veel mensen vakantieverlof opgenomen. In augustus is een 2e prognose 2024 opgesteld. Het resultaat januari tot en met augustus 2024 is vergeleken met de 2e prognose 2024 verbeterd met €60K en is €96K beter dan over dezelfde periode vorig jaar. Het percentage van de realisatie van totaal ODRU ten opzichte van de 2e prognose 2024 blijft achter op de target van 65,25% met 59,06% voor de baten en 57,60% voor de lasten. De belangrijkste twee redenen voor het achterblijven op de target zijn:

- 1 De productie van januari tot en met augustus 2024 voor de eigenaar gemeenten loopt met 59,23% achter op het gestelde target van 65,25%. Vooral de advisering op ruimtelijke plannen bij meerdere gemeenten is in het eerste halfjaar van 2024 minder dan verwacht.
- 2 Er vindt minder inhuur plaats vanwege de volgende drie redenen: de productie loopt achter op de gecontracteerde uren door minder vraag, het arbeidsverzuim is onder de norm en de bezetting is verbeterd ten opzichte van 1 januari 2024.

Het arbeidsverzuim van januari tot en met augustus 2024 bedraagt 4,65% (van januari tot en met augustus 2023 4,84%) en is met 0,14% afgenomen ten opzichte van januari tot en met juli 2024.

De bezetting van de formatie per 31 augustus 2024 is 126,46 fte en met 1,26 fte toegenomen ten opzichte van de bezetting per 1 januari 2024. De bezettingsgraad is met 85%, ondanks de toename met ruim 1 fte, nog steeds onder de norm van 100%.

toelichting

In deze notitie wordt de bestuursrapportage januari tot en met augustus 2024 toegelicht. De cijfers uit de 2e prognose 2024 zijn in deze rapportage verwerkt en hiermee wordt de realisatie vergeleken. In deze toelichting komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- 1. Financieel totaal ODRU**
 - 1.1. *Resultaat van januari tot en met augustus 2024*
 - 1.2. *Stand en verloop van de bestemmingsreserves per 31 augustus 2024*
- 2. Productie eigenaar gemeenten van januari tot en met augustus 2024**
- 3. Personeel**
 - 3.1. *Stand en verloop van het arbeidsverzuim van januari tot en met augustus 2024*
 - 3.2. *Bezetting per 31 augustus 2024*

1. Financieel totaal ODRU

1.1. Resultaat van januari tot en met augustus 2024

Het resultaat januari tot en met augustus 2024 bedraagt €34K.

In augustus is het resultaat met €403K afgenomen ten opzichte van het resultaat januari tot en met juli 2024.

Vergeleken met de 2e prognose 2024 is het resultaat januari tot en met augustus 2024 verbeterd met €60K en is €96K beter dan over dezelfde periode vorig jaar.

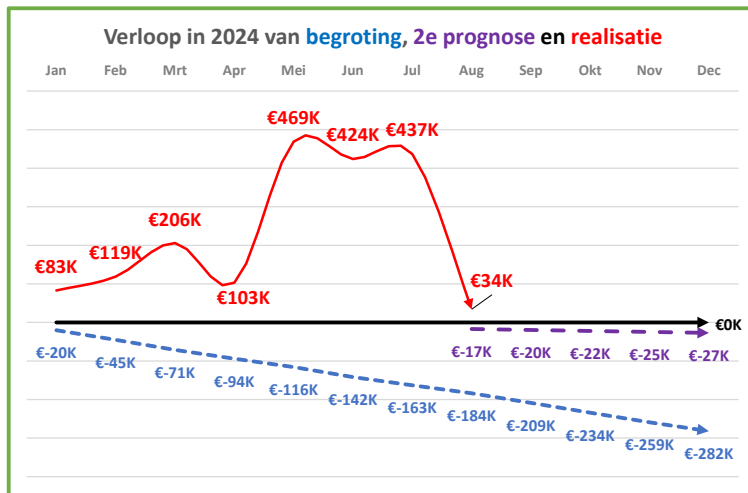
Baten en lasten overzicht	1e Bijgestelde begroting 2024	2e Prognose 2024 (a)	Realisatie t/m rapportagem maand (b)	% realisatie t.o.v. 2e Prognose 2024 (b / a x 100%)
Baten				
Eigenaar gemeenten UVP	€22.533.200	€21.616.000	€13.583.484	62,84%
Aanvullende opdrachten	€579.400	€150.000	-	0,00%
Overige goederen en diensten	€1.263.100	€900.000	€844.009	66,82%
Overige baten	€612.600	€771.100	331.351	42,97%
Totale Baten	€24.988.300	€23.437.100	€14.758.844	59,06%
Lasten				
Personeel	€11.762.100	€11.790.800	7.644.476	64,83%
Inhuur derden	€8.307.400	€6.950.000	€4.296.454	61,82%
Indirecte personele kosten	€1.309.400	€1.301.200	685.866	52,38%
Algemene kosten	€1.763.300	€1.753.500	€1.059.713	60,10%
Overige lasten	€1.735.900	€1.276.000	642.924	50,39%
Totale Lasten	€24.878.100	€23.071.500	€14.329.433	57,60%
Saldo van Baten en Lasten	€110.200	€365.600	€429.411	
Toevoeging aan reserves	€419.800	€419.800	419.750	
Onttrekking uit reserves	€27.600	€27.600	€24.217	
Resultaat	-€282.000	-€26.600	€33.878	
Investerings	€340.000	€340.000	€186.227	
Liquiditeit	€4.980.000	€4.980.000	€5.782.757	

* Target is: 65,25%

Tabel 1: Realisatie versus prognose

De baten van januari tot en met augustus 2024 zijn exclusief de inzet op aanvullende opdrachten. De aanvullende opdrachten worden op basis van nacalculatie in de tweede helft van het jaar geboekt en gefactureerd. De inzet op subsidies onder de post 'Overige baten' zijn wel opgenomen en lopen volgens de planning met uitzondering van de 'Provinciale vergoeding bodemtaken' De provincie heeft laten weten dat de beschikking na de zomervakantie 2024 wordt verstuurd.

Bij de lasten van januari tot en met augustus 2024 vallen alle posten lager uit dan geprognostiseerd. De post 'Personeel' is bijna op target. De verwachting is op dit moment dat de post 'Inhuur derden' voor het gehele jaar 2024 lager uit zal vallen. Dit is verwerkt in de in de 2^e prognose 2024. Er vindt minder inhuur plaats vanwege de volgende drie redenen: de productie loopt achter op de gecontracteerde uren door minder vraag, het arbeidsverzuim is onder de norm en de bezetting is verbeterd.

De ontwikkeling van de posten is opnieuw beoordeeld bij de 2^e prognose 2024 die in augustus is opgesteld, waarin de verwachting is dat het resultaat per jaareinde uitkomt op €-27K. In november wordt een eindejaarprognose opgesteld. In juli zijn de achterstanden bij de tijdsregistratie over het eerste half jaar weggewerkt, waardoor het resultaat in juli hoger was dan verwacht. In augustus hebben veel mensen vakantieverlof opgenomen.

Besparingen in verband met begroot negatief resultaat 2024

Het managementteam van de ODRU heeft 4 juli 2024 haar keuzes aangescherpt om de besparingen te realiseren om het resultaat te verbeteren ten opzichte van de 1^e bijgestelde begroting 2024. Deze te realiseren besparingen hebben effect op het resultaat vanaf augustus 2024.

Monitoring besparingen	Actiehouder	Norm	Realisatie
c. Uitstellen vaste vacatures	Directeur	€55K	€11K
e. Opschorten van opleidingen (niet de Spuk)	Afdelingshoofd bedrijfsbureau	€75K	€15K
k. Meer declarabele uren maken en contracten naleven	Afdelingshoofden	€55K	
m. Bezetting verhogen	Afdelingshoofd bedrijfsbureau	€45K	€9K
Totale besparingen		€230K	€35K

Tabel 2: Monitoring besparingen

ad c)

De vacature die ontstaan is door het vertrek van het afdelingshoofd Beleid & Vergunningen per 1 augustus 2024 wordt ingevuld door het afdelingshoofd Bestuursbureau. De vacature die hierdoor ontstaan is voor het afdelingshoofd Bestuursbureau wordt niet ingevuld en de taken zijn toebedeeld aan de directeur en het afdelingshoofd Bedrijfsbureau.

ad e)

Diverse organisatie brede trainingen (zoals de Ciep-training) worden niet meer gepland in 2024 en meegenomen in de planning voor 2025.

ad k)

De afdelingshoofden gaan meer declarabele uren maken en contracten naleven. Dit wordt meegenomen in de halfjaar gesprekken met de gemeenten.

ad m)

De recruiter heeft een nieuw plan gemaakt om de bezetting te verhogen. Doel is om per 1 oktober de bezetting op 89% te hebben.

1.2. Stand en verloop van de bestemmingsreserves per 31 augustus 2024

Bestemmingsreserve	Totaal budget	Realisatie 2017 t/m 2023	Budget 2024 (a)	Realisatie (uren) *	Vershil (a-b)
Omgevingswet	€674.924	€650.707	€24.217	410 uur	-
Duurzame bedrijfsvoering	€40.000	€36.595	€3.405	-	€3.405
Totaal	€714.924	€687.302	€27.622	410 uur	€3.405

* inclusief dekking interne uren

Tabel 3: Overzicht bestemmingsreserve

De verwachting is dat de budgetten van de bestemmingsreserves in 2024 volledig worden ingezet voor de vastgestelde doelen. Er heeft nog geen besteding plaatsgevonden ten laste van de bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering'.

2. Productie eigenaar gemeenten van januari tot en met augustus 2024

De productie van januari tot en met augustus 2024 loopt met 59,23% achter op het gestelde target van 65,25%.

Eigenaar gemeenten (UVP en aanvullende opdrachten)	1e Bijgestelde begroting 2024	Gecontracteerde uren 2024 (a)	Realisatie t/m rapportage maand (b)	Verskil gecontracteerde uren met realisatie (a - b)	% realisatie t.o.v. gecontracteerde uren (b / a x 100%) [signalering t.o.v. target*]	Gecontracteerde uren t/m rapportage maand (c)	Verskil gecontracteerde uren t/m rapportage maand met realisatie (c - b)
Gemeente Bunnik	8.214 uur	8.214 uur	4.756 uur	3.458 uur ↓	57,90%	5.360 uur	604 uur
Gemeente De Bilt	12.004 uur	12.004 uur	7.093 uur	4.911 uur →	59,09%	7.833 uur	740 uur
Gemeente De Ronde Venen	27.121 uur	27.121 uur	16.764 uur	10.357 uur →	61,81%	17.696 uur	932 uur
Gemeente IJsselstein	18.080 uur	18.355 uur	13.759 uur	4.596 uur ↑	74,96%	11.977 uur	-1.782 uur
Gemeente Montfoort	6.902 uur	6.911 uur	3.601 uur	3.310 uur ↓	52,11%	4.509 uur	908 uur
Gemeente Oudewater	5.947 uur	5.990 uur	3.272 uur	2.718 uur ↓	54,62%	3.908 uur	636 uur
Gemeente Renswoude	4.177 uur	4.181 uur	2.576 uur	1.605 uur →	61,61%	2.728 uur	152 uur
Gemeente Rhenen	6.373 uur	6.409 uur	3.777 uur	2.632 uur →	58,93%	4.182 uur	405 uur
Gemeente Stichtse Vecht	20.510 uur	21.651 uur	10.352 uur	11.299 uur ↓	47,81%	14.127 uur	3.775 uur
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	14.053 uur	15.028 uur	9.317 uur	5.711 uur →	62,00%	9.806 uur	489 uur
Gemeente Veenendaal	9.696 uur	9.696 uur	5.803 uur	3.893 uur →	59,85%	6.327 uur	524 uur
Gemeente Vijfheerenlanden	16.997 uur	17.104 uur	10.689 uur	6.415 uur →	62,49%	11.160 uur	471 uur
Gemeente Wijk bij Duurstede	6.375 uur	6.507 uur	3.840 uur	2.667 uur →	59,01%	4.246 uur	406 uur
Gemeente Woerden	16.142 uur	16.910 uur	9.322 uur	7.588 uur ↓	55,13%	11.034 uur	1.712 uur
Gemeente Zeist	21.888 uur	21.928 uur	12.366 uur	9.562 uur ↓	56,39%	14.308 uur	1.942 uur
Totaal eigenaar gemeenten	194.251 uur	198.009 uur	117.287 uur	80.722 uur ↓	59,23%	129.201 uur	11.914 uur

* Target is: 65,25%

Tabel 4: Realisatie versus gecontracteerde uren

Bij de gemeenten die een onderschrijding van meer dan 500 uur laten zien op de gecontracteerde uren versus het gestelde target, geldt dat de aanvragen tot op dit moment achterblijven op dat wat was ingeschat. Het beeld op dit moment is dat de meeste gemeenten binnen het contract blijven. Gedurende de laatste maanden ontvangen de gemeenten iedere maand een update op het contract. De reden voor de onderschrijdingen wisselt van achterblijvende vraag en ook een ruimer ingekocht contract en het feit dat werkzaamheden bij ITH gedurende het jaar worden geprogrammeerd.

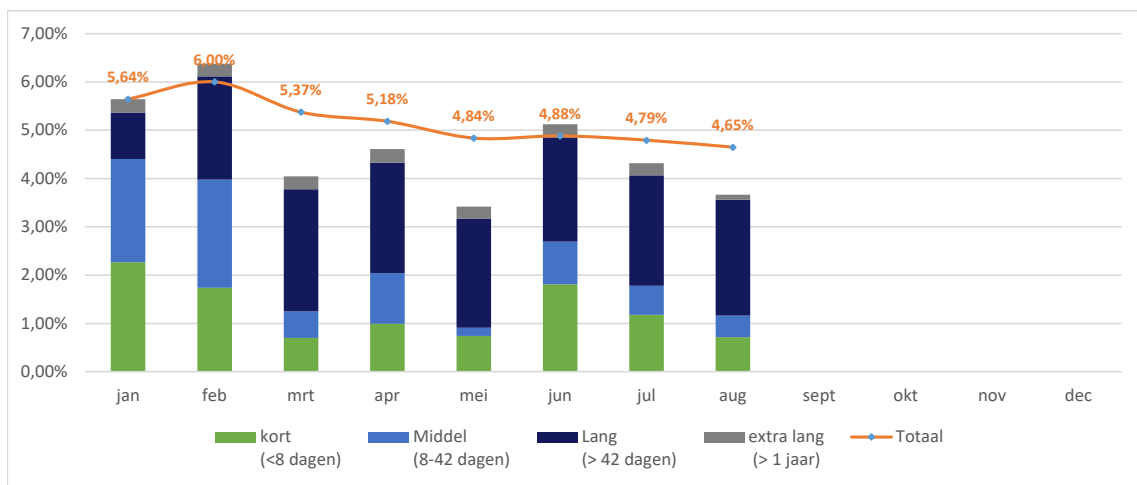
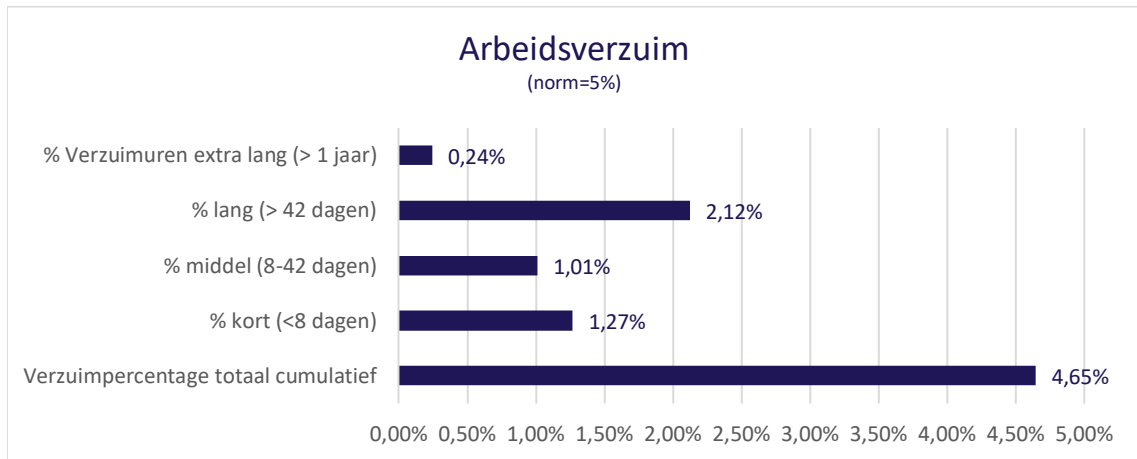
Voor de gemeente IJsselstein zijn de aanvragen en ook de tijdsbesteding voor een aantal aanvragen hoger dan vorig jaar. Ook heeft de gemeente minder uren ingekocht dan de ODRU heeft geadviseerd. Voor bouw geldt dat er meer aanvragen zijn vergeleken met dezelfde periode dan vorige jaar.

Zowel bij opvallende over- als onderschrijdingen is de ODRU met de gemeente in gesprek om te kijken wat er komend jaar nodig is.

3. Personeel

3.1. Stand en verloop van het arbeidsverzuim van januari tot en met augustus 2024

Het arbeidsverzuim van januari tot en met augustus 2024 bedraagt 4,65% (van januari tot en met augustus 2023 4,84%) en is met 0,14% afgenomen ten opzichte van januari tot en met augustus 2024.

Figuur 3: Arbeidsverzuim

Het arbeidsverzuim per augustus laat een dalende lijn zien vanaf juni. Met name het kort verzuim neemt af. Op middellang en langverzuim hebben we wat minder invloed en er is goed contact.

3.2. Bezetting per 31 augustus 2024

De bezetting van de formatie per 31 augustus 2024 is 126,46 fte en met 1,26 fte toegenomen ten opzichte van de bezetting per 1 januari 2024. De bezettingsgraad is met 85%, ondanks de toename met ruim 1 fte, nog steeds onder de norm van 100%.

Formatie overzicht norm bezettingsgraad = 100%	Formatie	Bezetting per 1-1-2024	Bezetting per 31-8-2024	Bezettings graad
Overhead	35,13 fte	25,00 fte	26,92 fte	77%
Uitvoering	113,32 fte	100,20 fte	99,54 fte	88%
Totaal	148,45 fte	125,20 fte	126,46 fte	85%

Tabel 5: Formatie overzicht

Verhouding formatie

■ Overhead ■ Uitvoering

Figuur 3: Verhouding formatie

De verhouding in fte overhead formatie ten opzichte van totale formatie is 24% (norm is 25%).

NOTITIE dagelijks bestuur (agendapunt 5a1 – ter bespreking)

aan	de leden van het dagelijks bestuur
van	Arnold van Vuuren
opsteller	P&C
DB-portefeuillehouder	B.C. Lont
telefoon	088 – 022 50 00
datum	29 augustus 2024
onderwerp	Bestuursrapportage januari tot en met juli 2024
t.b.v.	Vergadering d.d. 12 september 2024
aantal pag.	6
bijlagen	-

Voorgesteld wordt om:

- De bestuursrapportage januari tot en met juli 2024 te bespreken.
-

samenvatting

Het resultaat januari tot en met juli 2024 bedraagt €437K.

In juli is het resultaat met €14K toegenomen ten opzichte van het resultaat januari tot en met juni 2024. Het resultaat januari tot en met juli 2024 is vergeleken met de eerste prognose 2024 verbeterd met €664K en is €566K beter dan over dezelfde periode vorig jaar. In augustus is een tweede prognose 2024 opgesteld. Het percentage van de realisatie ten opzichte van de eerste prognose 2024 blijft achter op de target van 57,75% met 53,49% voor de baten en 50,38% voor de lasten. De belangrijkste twee redenen voor het achterblijven op de target zijn:

- 1 De productie van januari tot en met juli 2024 voor de eigenaar gemeenten loopt met 53,50% achter op het gestelde target van 57,75%. Vooral de advisering op ruimtelijke plannen bij meerdere gemeenten is in het eerste halfjaar van 2024 minder dan verwacht.
- 2 Er vindt minder inhuur plaats vanwege de volgende drie redenen: de productie loopt achter op de gecontracteerde uren door minder vraag, het arbeidsverzuim is onder de norm en de bezetting is verbeterd ten opzichte van 1 januari 2024.

Het arbeidsverzuim van januari tot en met juli 2024 bedraagt 4,80% (van januari tot en met juli 2023 4,98%) en is met 0,08% afgenomen ten opzichte van januari tot en met juni 2024.

De bezetting van de formatie per 31 juli 2024 is 126,06 fte en met 0,86 fte toegenomen ten opzichte van de bezetting per 1 januari 2024. De bezettingsgraad is met 85% onder de norm van 100%.

toelichting

In deze notitie wordt de bestuursrapportage januari tot en met juli 2024 toegelicht. De cijfers uit de eerste prognose 2024 zijn in deze rapportage verwerkt en hiermee wordt de realisatie vergeleken.

In deze toelichting komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. **Financieel totaal ODRU**
 - 1.1. *Resultaat van januari tot en met juli 2024*
 - 1.2. *Stand en verloop van de bestemmingsreserves per 31 juli 2024*
2. **Productie eigenaar gemeenten van januari tot en met juli 2024**
3. **Personeel**
 - 3.1. *Stand en verloop van het arbeidsverzuim van januari tot en met juli 2024*
 - 3.2. *Bezetting per 31 juli 2024*

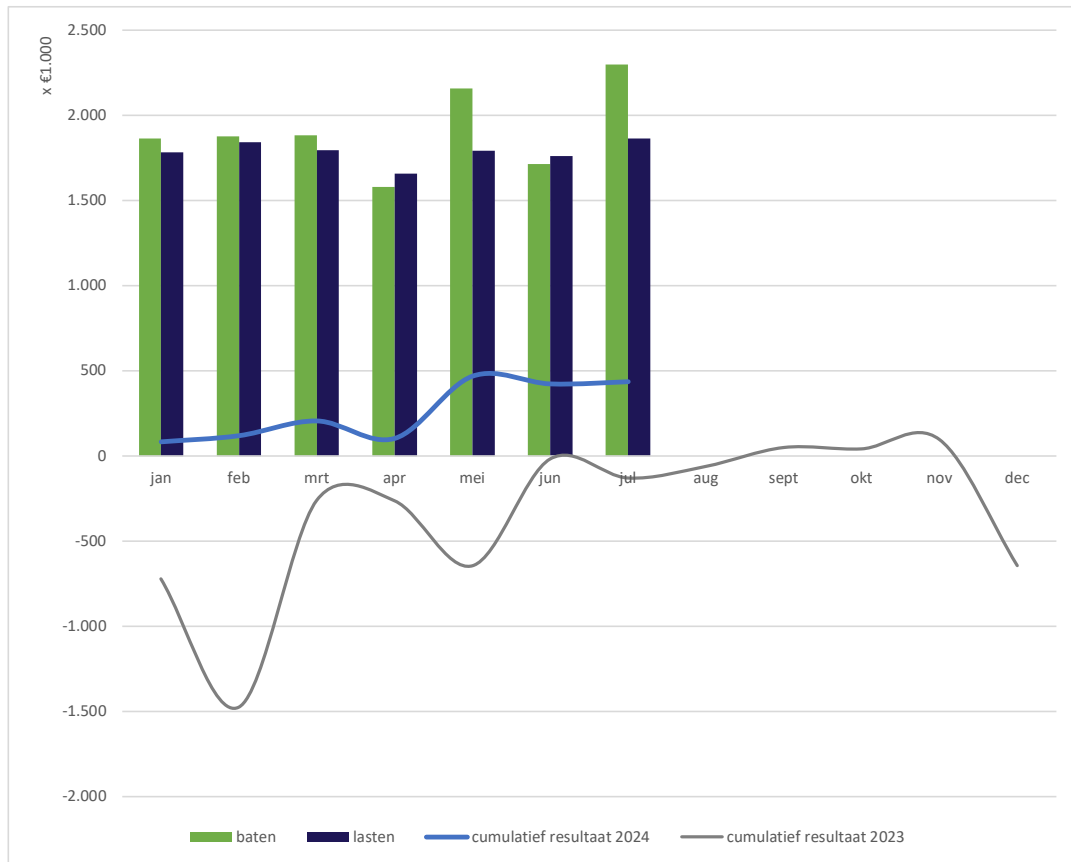
1. Financieel totaal ODRU

1.1. Resultaat van januari tot en met juli 2024

Realisatie versus 1e prognose

Baten en lasten overzicht	1e Bijgestelde begroting 2024	1e Prognose 2024 (a)	Realisatie t/m rapportagem maand (b)	Verskil realisatie met 1e prognose (b - a)	% realisatie t.o.v. 1e Prognose 2024 (b / a x 100%) [signalering t.o.v. target]
Baten					
Eigenaar gemeenten UVP	€22.533.200	€21.982.000	€12.244.264	-€9.737.736	⚠ 55,70%
Aanvullende opdrachten	€579.400	€200.000	-	-€200.000	⚠ 0,00%
Overige goederen en diensten	€1.263.100	€925.000	€811.940	-€113.060	⊗ 64,28%
Overige baten	€612.600	€710.300	311.039	-€399.261	⚠ 43,79%
Totale Baten	€24.988.300	€23.817.300	€13.367.243	-€10.450.057	⚠ 53,49%
Lasten					
Personeel	€11.762.100	€11.951.000	6.711.843	-€5.239.157	✅ 56,16%
Inhuur derden	€8.307.400	€7.320.500	€3.762.233	-€3.558.267	⚠ 51,39%
Indirecte personele kosten	€1.309.400	€1.274.200	584.664	-€689.536	⚠ 44,65%
Algemene kosten	€1.763.300	€1.755.500	€891.244	-€864.256	⚠ 50,54%
Overige lasten	€1.735.900	€1.351.000	584.834	-€766.166	⚠ 43,29%
Totale Lasten	€24.878.100	€23.652.200	€12.534.818	-€11.117.382	⚠ 50,38%
Saldo van Baten en Lasten	€110.200	€165.100	€832.424	€667.324	
Toevoeging aan reserves	€419.800	€419.800	419.750	-€50	
Onttrekking uit reserves	€27.600	€27.600	€24.217	-€3.383	
Resultaat	-€282.000	-€227.100	€436.891	€663.991	
Investerings	€340.000	€340.000	€183.620	-€156.380	
Liquiditeit	€4.900.000	€4.900.000	€4.075.219	-€824.781	

* Target is: 57,75%

Figuur 1: Realisatie versus eerste prognose en baten en lasten

Het resultaat januari tot en met juli 2024 bedraagt €437K.

In juli is het resultaat met €14K toegenomen ten opzichte van het resultaat januari tot en met juni 2024. Vergelijken met de eerste prognose 2024 is het resultaat januari tot en met juli 2024 verbeterd met €664K en is €566K beter dan over dezelfde periode vorig jaar.

De baten van januari tot en met juli 2024 zijn exclusief de inzet op aanvullende opdrachten. De aanvullende opdrachten worden op basis van nacalculatie in de tweede helft van het jaar geboekt en gefactureerd. De inzet op subsidies onder de post 'Overige baten' zijn wel opgenomen en lopen volgens de planning met uitzondering van de 'Provinciale vergoeding bodemtaken' De provincie heeft laten weten dat de beschikking na de zomervakantie 2024 wordt verstuurd.

Bij de lasten van januari tot en met juli 2024 vallen alle posten lager uit dan geprognostiseerd. De post 'Personeel' is bijna op target. De verwachting is op dit moment dat de post 'Inhuur derden' voor het gehele jaar 2024 lager uit zal vallen dan bij de 1^e prognose 2024. Er vindt minder inhuur plaats vanwege de volgende drie redenen: de productie loopt achter op de gecontracteerde uren door minder vraag, het arbeidsverzuim is onder de norm en de bezetting is verbeterd.

De ontwikkeling van de posten zal opnieuw beoordeeld worden bij het opstellen van de tweede prognose 2024.

Besparingen in verband met begroot negatief resultaat 2024

Het managementteam van de ODRU heeft 4 juli 2024 haar keuzes aangescherpt om de besparingen te realiseren om het resultaat te verbeteren ten opzichte van de eerste bijgestelde begroting 2024. Deze te realiseren besparingen hebben effect op het resultaat vanaf augustus 2024.

Monitoring besparingen	Actiehouder	Norm	Realisatie
c. Uitstellen vaste vacatures	Directeur	€55K	
e. Opschorten van opleidingen (niet de Spuk)	Afdelingshoofd bedrijfsbureau	€75K	
k. Meer declarabele uren maken en contracten naleven	Afdelingshoofden	€55K	
m. Bezetting verhogen	Afdelingshoofd bedrijfsbureau	€45K	
Totale besparingen		€230K	-

Figuur 2: Besparingen

ad c)

De vacature die ontstaan is door het vertrek van het afdelingshoofd Beleid & Vergunningen per 1 augustus 2024 wordt ingevuld door het afdelingshoofd Bestuursbureau. De vacature die hierdoor ontstaan is voor het afdelingshoofd Bestuursbureau wordt niet ingevuld en de taken zijn toebedeeld aan de directeur en het afdelingshoofd Bedrijfsbureau.

ad e)

Diverse organisatie brede trainingen (zoals de Ciep training) worden niet meer gepland in 2024 en meegenomen in de planning voor 2025.

ad k)

De afdelingshoofden gaan meer declarabele uren maken en contracten naleven. Dit wordt meegenomen in de halfjaar gesprekken met de gemeenten.

ad m)

De recruiter heeft een nieuw plan gemaakt om de bezetting te verhogen. Doel is om per 1 oktober de bezetting op 89% te hebben.

1.2. Stand en verloop van de bestemmingsreserves per 31 juli 2024

Bestemmingsreserve	Totaal budget	Realisatie 2017 t/m 2023	Budget 2024 (a)	Realisatie (out of pocket)	Realisatie (uren) *	Totale realisatie (b) (in euro's)	Verschil (a-b)
Omgevingswet	€674.924	€650.707	€24.217	-	410 uur	€24.217	-
Duurzame bedrijfsvoering	€40.000	€36.595	€3.405	-	-	-	€3.405
Totaal	€714.924	€687.302	€27.622	-	410 uur	€24.217	€3.405

* inclusief dekking interne uren

Figuur 3 Overzicht bestemmingsreserve

De verwachting is dat de budgetten van de bestemmingsreserves in 2024 volledig worden ingezet voor de vastgestelde doelen. Er heeft nog geen besteding plaatsgevonden ten laste van de bestemmingsreserve 'Duurzame bedrijfsvoering'.

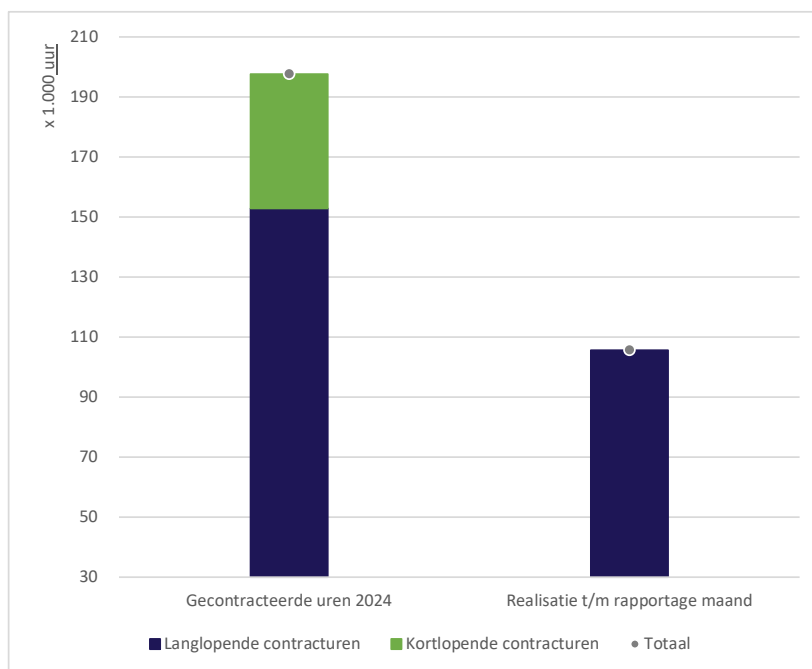
2. Productie eigenaar gemeenten van januari tot en met juli 2024

De productie van januari tot en met juli 2024 loopt met 53,50% achter op het gestelde target van 57,75%. Vooral de advisering op ruimtelijke plannen bij meerdere gemeenten is in het eerste halfjaar van 2024 minder dan verwacht.

Productie: realisatie versus gecontracteerde uren 2024

Eigenaar gemeenten (UVP en aanvullende opdrachten)	1e Bijgestelde begroting 2024	Gecontracteerde uren 2024 (a)	Realisatie t/m rapportage maand (b)	Vershil gecontracteerde uren met realisatie (a - b)	% realisatie t.o.v. gecontracteerde uren (b / a x 100%) [signalering t.o.v. target*]	Gecontracteerde uren t/m rapportage maand (c)	Vershil gecontracteerde uren t/m rapportage maand met realisatie (c - b)
Gemeente Bunnik	8.214 uur	8.214 uur	4.327 uur	3.887 uur →	52,68%	4.744 uur	417 uur
Gemeente De Bilt	12.004 uur	12.004 uur	6.425 uur	5.579 uur →	53,52%	6.932 uur	507 uur
Gemeente De Ronde Venen	27.121 uur	27.121 uur	14.926 uur	12.195 uur →	55,03%	15.662 uur	736 uur
Gemeente IJsselstein	18.080 uur	18.355 uur	12.357 uur	5.998 uur ↑	67,32%	10.600 uur	-1.757 uur
Gemeente Montfoort	6.902 uur	6.911 uur	3.280 uur	3.631 uur ↓	47,46%	3.991 uur	711 uur
Gemeente Oudewater	5.947 uur	5.990 uur	2.943 uur	3.047 uur ↓	49,13%	3.459 uur	516 uur
Gemeente Renswoude	4.177 uur	4.181 uur	2.284 uur	1.897 uur →	54,63%	2.415 uur	131 uur
Gemeente Rhenen	6.373 uur	6.409 uur	3.392 uur	3.017 uur →	52,93%	3.701 uur	309 uur
Gemeente Stichtse Vecht	20.510 uur	21.651 uur	9.370 uur	12.281 uur ↓	43,28%	12.503 uur	3.133 uur
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	14.053 uur	14.628 uur	8.276 uur	6.352 uur →	56,58%	8.448 uur	172 uur
Gemeente Veenendaal	9.696 uur	9.696 uur	5.178 uur	4.518 uur →	53,40%	5.599 uur	421 uur
Gemeente Vijfheerenlanden	16.997 uur	17.104 uur	9.778 uur	7.326 uur →	57,17%	9.878 uur	100 uur
Gemeente Wijk bij Duurstede	6.375 uur	6.507 uur	3.485 uur	3.022 uur →	53,56%	3.758 uur	273 uur
Gemeente Woerden	16.142 uur	16.910 uur	8.351 uur	8.559 uur ↓	49,38%	9.766 uur	1.415 uur
Gemeente Zeist	21.888 uur	21.928 uur	11.349 uur	10.579 uur ↓	51,76%	12.663 uur	1.314 uur
Totaal eigenaar gemeenten	194.251 uur	197.609 uur	105.721 uur	91.888 uur ↓	53,50%	114.119 uur	8.398 uur

* Target is: 57,75%

Figuur 4: Productie: realisatie versus gecontracteerde uren 2024

Voor de gemeente IJsselstein zijn de aanvragen en ook de tijdsbesteding voor een aantal aanvragen hoger dan vorig jaar. Ook heeft de gemeente minder uren ingekocht dan de ODRU heeft geadviseerd. Voor bouw geldt dat de aanvragen vanaf mei toenemen vergeleken met de maanden januari tot en met april 2024.

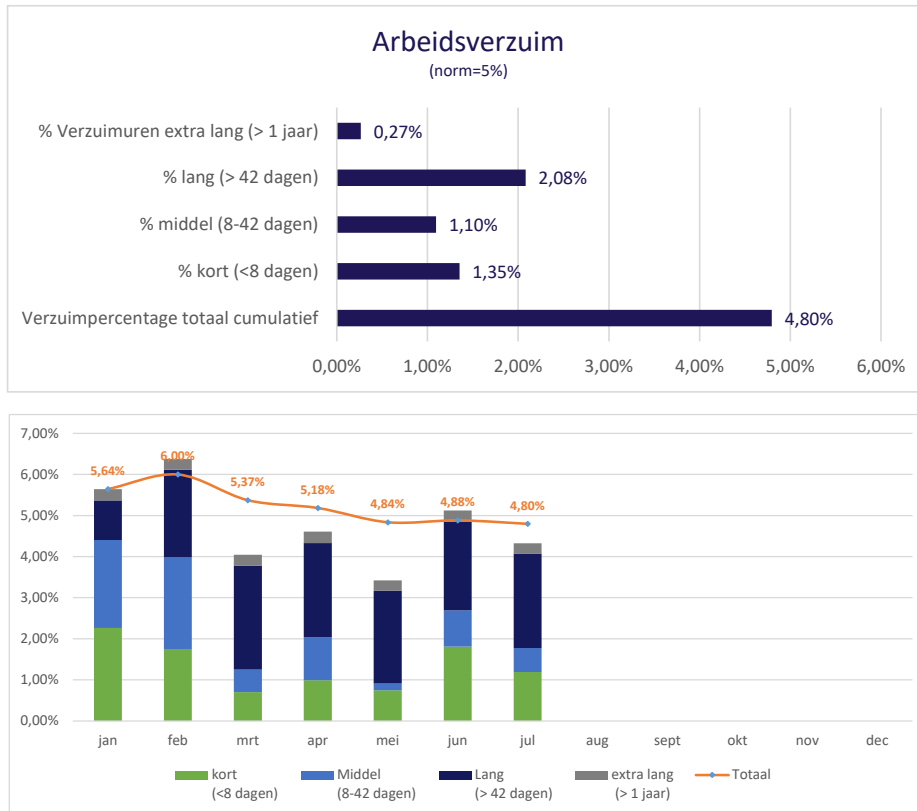
Bij Stichtse Vecht geldt dat er balansuren beschikbaar zijn. Deze worden ingezet op posten waar het verloop harder gaat dan verwacht en dit zal bij de eindafrekening zichtbaar worden.

Voor alle gemeenten geldt dat bij de gesprekken over de halfjaarrapportage nadere afspraken worden gemaakt over de verdere inzet van de ODRU.

3. Personeel

3.1. Stand en verloop van het arbeidsverzuim van januari tot en met juli 2024

Het arbeidsverzuim van januari tot en met juli 2024 bedraagt 4,80% (van januari tot en met juli 2023 4,98%) en is met 0,08% afgenomen ten opzichte van januari tot en met juni 2024.

Figuur 5: Arbeidsverzuim

Het arbeidsverzuim per juli laat een dalende lijn zien ten opzichte van juni. Met name het kort verzuim neemt af. Op middellang en langverzuim hebben we wat minder invloed. Eén persoon onder langverzuim is inmiddels beter gemeld. De andere gevallen zijn goed in beeld en er is goed contact.

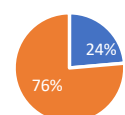
3.2. Bezetting per 31 juli 2024

De bezetting van de formatie per 31 juli 2024 is 126,06 fte en met 0,86 fte toegenomen ten opzichte van de bezetting per 1 januari 2024. De bezettingsgraad is met 85% onder de norm van 100%.

Formatie overzicht norm bezettingsgraad = 100%	Formatie	Bezetting per 1-1-2024	Bezetting per 31-7-2024	Bezettings graad
Overhead	35,13 fte	25,00 fte	26,92 fte	77%
Uitvoering	113,32 fte	100,20 fte	99,14 fte	87%
Totaal	148,45 fte	125,20 fte	126,06 fte	85%

Verhouding formatie

■ Overhead ■ Uitvoering

Figuur 6: Bezetting

De verhouding in fte overhead formatie ten opzichte van totale formatie is 24% (norm is 25%).

NOTITIE algemeen bestuur agendapunt 5a2 - ter bespreking

aan de leden van het algemeen bestuur
van het dagelijks bestuur
opsteller P&C
DB portefeuillehouder B.C. Lont
telefoon 088 – 022 50 00
datum 29-8-2024
onderwerp tweede prognose 2024
t.b.v. Vergadering d.d. 3 oktober
aantal pag. 4
bijlagen Geen

Voorgesteld wordt om:

1) Kennis te nemen van de inhoud van deze notitie 'tweede prognose voor 2024' en deze te bespreken.

samenvatting

Het resultaat in de tweede prognose 2024 komt uit op een **negatief resultaat van €27K** en vertoont daarmee een positieve afwijking van €200K t.o.v. het resultaat in de eerste prognose 2024 (negatief €227K) en een verbetering van €255K t.o.v. de bijgestelde begroting (negatief €282K).

Belangrijke oorzaken van deze verbetering zijn:

- te verwachten rentebaten van €160K (voorzien in 1^e prognose)
- lagere kapitaallasten door lagere investeringen en niet geactiveerde kosten in 2023 €100K
- inspanningen om tekort terug te dringen ca €130K

Verslechtering komt door:

- extra dotatie voorziening bovenwettelijk verlof €113K

Verwachte resultaatontwikkeling tweede prognose 2024	
Begroot resultaat 2024	-281.950
niet begrote rentebaten	160.000
lagere afschrijvingslasten	100.000
extra dotatie voorziening bovenwettelijk verlof	-113.000
inspanningen om tekort terug te dringen	130.000
overige mutaties	-21.650
Verwacht resultaat	-26.600

NB Het werkelijke resultaat kan nog afwijken van de nu afgegeven prognose. Met name de voorziening bovenwettelijk verlof en de ontwikkeling van de inhuurtarieven kunnen een belangrijke invloed hebben op het uiteindelijke resultaat.

toelichting

De te leveren uren en de lasten zijn door P&C afgestemd met de afdelingshoofden. Tevens is de tweede prognose besproken met de directeur en de controller. Hierbij zijn zowel de cijfers van juni als van juli gebruikt. In het najaar maakt P&C een eindejaar prognose van het resultaat 2024.

A. Zaken die van invloed zijn op het resultaat:

- 1) De verwachting is dat bij de baten eigenaar gemeenten de totale productie voor heel 2024 achterblijft bij de eerste bijgestelde begroting. Vanuit het UVP was er een begrote productie van ruim 194.000 uur. In de tweede prognose is de verwachting 3.000 uur neerwaarts bijgesteld ten opzichte van de eerste prognose, die in april is gemaakt, van 189.500 uur naar 186.500 uur.
- 2) Wegens o.a. de Omgevingswet zijn de verwachtingen bij milieu- en bouwvergunningen neerwaarts bijgesteld. De laatste maanden van 2023 zijn er veel aanvragen binnengekomen die nog vallen onder de oude wetgeving. De eerste maanden van 2024 zijn er veel minder aanvragen binnengekomen. Inmiddels ligt het aantal aanvragen weer op het normale niveau.
De komende maanden zal worden bekeken hoe de werkstroom zich ontwikkelt. P&C verwerkt eventuele bijstellingen in de eindejaar-prognose. Door de Omgevingswet is er wel meer informatiebehoefte en is er meer voorbereidingstijd nodig om de taken uit te voeren.
- 3) Er zijn meer adviesaanvragen naar ecologie. Hier zijn de verwachtingen naar boven bijgesteld. Bij Toezicht en Handhaving (ITH) en Natuur en Milieu Educatie is de productie niet aangepast t.o.v. de eerste prognose. Deze aanbodgerichte taken kunnen beter gepland worden dan de vraag gestuurde taken. Bij ITH zal worden bekeken om bij de gemeenten waar de productie achterloopt de taken zoveel mogelijk uit te voeren conform UVP.
- 4) De verwachting op basis van de laatste jaren is dat de aanvullende omzet lager uitpakt dan eerder voorzien. De baten en (inhuur)lasten zijn hierop aangepast. We zullen dit goed blijven volgen omdat dit in de laatste maanden van 2024 nog kan wijzigen.
- 5) De verwachting is dat opbrengsten bij de overige goederen en diensten achterblijven. De neerwaartse bijstelling gaat met name om de apparaatskosten voor de provinciale bodemtaken. Hier zijn zowel de baten als de lasten neerwaarts bijgesteld. Het project is wel gestart maar moet nog op stoom komen. Mocht dit in de loop van het jaar wijzigen dan zal dat in de laatste prognose worden meegenomen. De onder deze post vallende SPUK-gelden worden wel volgens planning ingezet.
- 6) Bij de kapitaalbatens is de verwachting dat de rentebaten uitkomen op €160K. Dit betreft een niet begrote financiële meevaller omdat deze, vanwege onzekerheid hierover, uit voorzichtigheid niet is meegenomen in de bijgestelde begroting van 2024. Deze factor heeft dus grote invloed op het betere geprognosticeerde resultaat.
- 7) De bijstellingen bij de materiele kosten zijn minimaal. Wel zijn de kapitaallasten neerwaarts bijgesteld met €100K door de lagere investeringen in de afgelopen jaren en het niet volledig inzetten van het investeringsbudget in 2024.
- 8) Onder de algemene beheer- & administratiekosten vallen ook de kosten voor archief beheer en service. In deze prognose zijn alleen de reguliere kosten opgenomen. Mogelijk zijn er nog extra kosten te verwachten wegens een grote opschoon- en terug leveractie naar de gemeenten. Een plan daarvoor met de financiële lasten en dekking is nog in bewerking en zal in het bestuur worden besproken.
- 9) In de prognose zijn extra kosten (€28K) opgenomen voor tijdelijke huisvesting van De Boswerf voor 2024. Wanneer de kosten na een bestuursbesluit kunnen worden gedekt door een extra bijdrage door de gemeenten die gebruik maken van de Boswerf dan zal dit worden verwerkt in de eindejaar prognose.
- 10) De gemiddelde inhuurtarieven komen voor de lopende contracten uit op €80,- en zijn daarmee hoger dan de begrote tarieven van €77,- per uur. Er is een grote variatie in tarieven en ook de stijging is afhankelijk van de uit te voeren taken. Op jaarbasis zijn de tarieven met 9% gestegen. In de tweede

prognose is daarom rekening gehouden met een inhuurtarief van € 82,- per uur. Gezien de omvang van de inhuur kan een kleine stijging al behoorlijk invloed hebben op het resultaat.

- 11) Door de iets lagere verwachtingen van de productie is er ook minder inhuur nodig. Bij de overhead is het budget voor inhuur in de tweede prognose niet verder aangepast. De personele overhead bezetting bevindt zich onder de norm van 25%. Ook de overhead lasten blijven onder dit percentage.
- 12) In de tweede prognose is rekening gehouden met een verdere stijging van de voorziening voor het bovenwettelijk verlof. Het eerder opgenomen bedrag in de eerste prognose is geactualiseerd en verhoogd met ruim €113K. Het is nog onzeker hoe dit zich verder ontwikkelt omdat de meeste mutaties plaatsvinden aan het eind van het jaar. Maandelijks zal P&C monitoren hoe het verlofsaldo zich ontwikkelt. Deze ontwikkeling kan een grote invloed hebben op het resultaat.
- 13) Bij de salarislaster is rekening gehouden met de CAO stijging van 1,25% per 1 oktober 2024.
- 14) In de begroting is onder de salariskosten een stelpost opgenomen van €191K voor het binden van personeel (het in het uurtarief voor 2024 opgenomen extra ruimte voor het functiehuis). Inmiddels is een aantal zaken doorgevoerd en is voor 2024 rekening gehouden met besteding van €122K (ruim €88K voor arbeidsmarkttoelagen en €34K voor functioneringstoelagen).

Onderstaand volgt het overzicht van baten en lasten met daarin de tweede prognose 2024:

Baten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2024	realisatie t/m juli 2024	prognose 1	prognose 2	bijstelling prognose
Directe personele baten	105.000	51.164	60.000	80.000	20.000
Baten eigenaar gemeenten UVP	22.533.200	12.220.047	21.982.000	21.616.000	-366.000
Baten aanvullende opdrachten	579.400	-	200.000	150.000	-50.000
Overige goederen en diensten	1.263.100	392.189	925.000	900.000	-25.000
Huisvestingsbaten	1.000	-	500	-	-500
Kapitaalbaten	-	91.151	150.000	160.000	10.000
Diversen	118.002	118.197	80.000	111.300	31.300
Milieutaakuitvoering	-	50.527	-	-	-
Eenmalige bijdrage aanvulling algemene reserve	419.750	419.750	419.750	419.750	-
Totaal baten	25.019.452	13.343.025	23.817.250	23.437.050	-380.200
Lasten (in euro's)	1e Bijgestelde begroting 2024	realisatie t/m juli 2024	prognose 1	prognose 2	bijstelling prognose
Directe personele lasten	11.762.068	6.711.843	11.950.970	11.790.800	160.170
Inhuur derden	8.307.354	3.738.017	7.320.500	6.950.000	370.500
Indirecte personele lasten	1.309.540	584.663	1.274.200	1.301.200	-27.000
Bestuurskosten	124.985	27.388	130.000	175.000	-45.000
Algemene kosten	1.763.198	891.245	1.755.500	1.753.500	2.000
Huisvestingskosten	721.000	409.310	721.000	726.000	-5.000
Kapitaallasten	341.000	97.087	300.000	200.000	100.000
Diversen en taakstelling	580.109	520	200.000	175.000	25.000
Milieutaakuitvoering	-	50.527	-	-	-
Totaal lasten	24.909.252	12.510.600	23.652.170	23.071.500	580.670
Geraamd saldo van baten en lasten (exclusief aanvulling algemene	110.200	832.425	165.080	365.550	200.470
Toevoeging eenmalige bijdrage aan algemene reserve	-419.750	-419.750	-419.750	-419.750	-
Onttrekking uit reserves	27.600	24.217	27.600	27.600	-
Saldo	-281.950	436.892	-227.070	-26.600	-200.470

B. Stand van zaken van de inspanningen om het begrote tekort terug te dringen

Conform afspraak met het bestuur, doet de ODRU diverse inspanningen om het in de eerste bijgestelde begroting 2024 tekort van €282K negatief zoveel mogelijk terug te dringen.

Bij bespreking van de eerste prognose is dit onderwerp in het MT aan de orde geweest en verder geconcretiseerd tot vier besparingsdoelen. De begrotingsposten zijn daarbij doorgenomen. Twee besparingsdoelen zijn inmiddels gerealiseerd en meegenomen in deze prognose. Het betreft het niet invullen van een vrijgevalen managementfunctie en het opschuiven van enkele algemene opleidingen (niet SPUK) naar 2025. Dit levert in ieder geval voor 2024 een besparing op van €130K. Bovendien kunnen de vrijgevalen uren worden ingezet voor de productie waardoor het voordeel nog iets groter wordt.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 6a - ter kennisgeving)

aan de leden van het algemeen bestuur
van het dagelijks bestuur
opsteller afdeling bedrijfsvoering/functionaris gegevensbescherming
DB portefeuillehouder Sjors Frohlich
telefoon 088 – 022 50 00
datum 26 augustus 2024
onderwerp Jaarrapportage gegevensbescherming 2022/2023
t.b.v. Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag. 2
bijlage Jaarrapportage gegevensbescherming 2022/2023

Voorgesteld wordt om:

- 1) kennis te nemen van het Jaarverslag gegevensbescherming 2022/2023.

Samenvatting

De functionaris gegevensbescherming (FG) brengt jaarlijks verslag uit aan het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur ontvangt dit verslag eveneens. Ditmaal ligt er een gecombineerd verslag van de jaren 2022 en 2023. Het oordeel van de FG is dat ODRU in hoofdlijnen de gegevensbescherming op orde heeft, ondanks het ontbreken van een privacy officer in 2022 en 2023. De FG constateert ook ruimte en noodzaak tot verbetering. De FG heeft het dagelijks bestuur aanbevolen om de in het jaarverslag opgenomen acties voor 2024 en 2025 te doen uitvoeren. Het dagelijks bestuur heeft na vaststelling van de jaarrapportage de directeur daartoe opdracht gegeven.

toelichting

Inleiding

De FG brengt jaarlijks verslag uit aan de verwerkingsverantwoordelijke van zijn werkzaamheden, bevindingen en aanbevelingen. Over 2022 en 2023 in de vorm van dit jaarverslag. Dit is bedoeld voor het dagelijks en algemeen bestuur van onze omgevingsdienst. De FG ziet erop toe dat de AVG intern wordt nageleefd. De FG heeft daarvoor op grond van de AVG toegang tot persoonsgegevens en de verwerkingen daarvan en de benodigde middelen ter beschikking voor het vervullen van de taak en het in stand houden van zijn deskundigheid. Per 12 maart 2024 is er een adviseur Informatiebeveiliging en Privacy aangesteld. Deze adviseur vervult de rol privacy officer en security officer en zorgt voor alle activiteiten die op beveiligingsniveau nodig zijn om de informatieveiligheid (rondom AVG en Baseline Informatiebeveiliging Overheid) binnen ODRU te borgen.

Overwegingen

ODRU heeft als organisatie in 2022 en 2023 voornamelijk het bestaande beleid voortgezet. Door de komst van een nieuwe privacy/security officer 2024 wordt ingezet op verbeterlagen en verdere ontwikkeling van de borging in ODRU van informatiebeveiliging en privacy. Daartoe zijn acties

geformuleerd, die in het jaarverslag zijn opgenomen. De rapportage over de jaren 2022 en 2023 van Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) toont aan dat, ondanks het ontbreken van een Adviseur Informatiebeveiliging en Privacy gedurende deze periode, er belangrijke stappen zijn gezet op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming. Hoewel er minder aandacht is besteed aan dagelijkse processen, zijn er wel enkele cruciale privacy verhogende maatregelen genomen, zoals het uitvoeren van een externe audit op de Wet Politiegegevens (WPG) en het implementeren van bewustwordingsmaatregelen voor nieuwe medewerkers.

Het privacy beleid van de ODRU voldoet aan de AVG-vereisten. Er is een nieuwe adviseur Informatiebeveiliging en Privacy aangesteld die vanaf 2024 de rol van privacy officer (PO) en security officer (SO) vervult.

De organisatorische inbedding en het bewustzijn van medewerkers omtrent privacy en AVG-principes vereist verdere aandacht. In 2023 is er geen bewustwordingssessie georganiseerd. Dit wordt in 2025 veranderd om een privacy bewuste cultuur te bevorderen.

Het aantal datalekken en beveiligingsincidenten in 2022 en 2023 toont een lichte toename, voornamelijk veroorzaakt door foutieve invoer van nieuwe medewerkers en phishing pogingen. Ondanks de verminderde aandacht voor privacy in deze jaren, blijft het aantal meldingen stabiel, wat erop wijst dat medewerkers alert zijn op incidenten. Deze worden ook gemeld in de privacy mailbox.

Het waarborgen van gegevensbescherming binnen de processen en systemen van ODRU is een continu proces dat structurele aandacht vereist. In 2024 en verder zal de focus liggen op het actualiseren van onderdelen van het privacy beleid (registers en incidentrapportages), het uitvoeren van DPIA's, het vergroten van bewustwording, en implementeren van de WPG verbetermogelijkheden en de NIS2-vereisten.

Dit alles draagt bij aan een betere bescherming van persoonsgegevens en naleving van de AVG binnen de ODRU. In 2024 vindt de implementatie van de verbetermogelijkheden uit de WPG audit plaats. Daarnaast zal er in 2024 een begin worden gemaakt aan de implementatie van de NIS2 vereisten.

Er komt een centrale intranetpagina voor informatiebeveiliging en privacy en er wordt een plan opgesteld voor trainingen en bewustwording voor 2025.

Hoewel de rechten van betrokkenen goed zijn geborgd, moet een privacyverklaring voor medewerkersgegevens nog worden opgesteld.

ODRU zet in 2024 en 2025 belangrijke stappen om gegevensbescherming te versterken en te voldoen aan de privacywetgeving, met nadruk op beleid, bewustwording en beveiliging.

De FG heeft het dagelijks bestuur aanbevolen acties uit te voeren. Het dagelijks bestuur heeft de directeur opdracht gegeven de acties uit te voeren

Financiën

De kosten vallen binnen begroting.

Juridisch

Op grond van artikel 39 van de AVG wordt het Jaarverslag gegevensbescherming 2022/2023 van de FG ter informatie aan het algemeen bestuur gezonden.

Communicatie

Het Jaarverslag gegevensbescherming 2022/2023 wordt gepubliceerd middels de bekendmaking van de AB agenda en stukken.

Jaarrapportage gegevensbescherming 2022/2023

Jaarrapportage voor het algemeen en dagelijks bestuur
Omgevingsdienst regio Utrecht

Colofon

Titel	Jaarrapportage gegevensbescherming 2022/2023
Rapportnummer	1.0
Datum	27-08-2024
Aantal Pagina's	18
Auteurs	adviseur Informatiebeveiliging en privacy functionaris gegevensbescherming
ODRU	Archimedeslaan 6, 3584 BA Utrecht
Copyright	© Omgevingsdienst regio Utrecht

opgesteld door	Adviseur informatiebeveiliging en privacy
vastgesteld door	functionaris gegevensbescherming
vastgesteld door	dagelijks bestuur 12 sept 2024
ter kennisname aangeboden	algemeen bestuur 3 okt 2024
Kenmerk	INT 20.1011-XXX

FG Jaarrapportage 2022/2023

Bestuur ODRU

		2022/2023 resultaten	2024 Verwacht
	BELEID	p. 	
	PROCESSEN	p. 	
	ORGANISATIE	p. 	
	BETROKKENE	p. 	
	SAMENWERKING	p. 	
	BEVEILIGING	p. 	
	VERANTWOORDING	p. 	

	OP SCHEMA
	IN TE HALEN ACHTERSTAND
	AANDACHT VEREIST VAN MANAGEMENT

Samenvatting

De rapportage over de jaren 2022 en 2023 van Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) toont aan dat, ondanks het ontbreken van een Adviseur Informatiebeveiliging en Privacy gedurende deze periode, er belangrijke stappen zijn gezet op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming. Hoewel er minder aandacht is besteed aan dagelijkse processen, zijn er wel enkele cruciale privacy verhogende maatregelen genomen, zoals het uitvoeren van een externe audit op de Wet Politiegegevens (WPG) en het implementeren van bewustwordingsmaatregelen voor nieuwe medewerkers.

Het privacy beleid van de ODRU voldoet aan de AVG-vereisten. Het verwerkingsregister is echter niet volledig actueel, en er is geen Data Protection Impact Assessment (DPIA) voor BRS uitgevoerd in 2023, wat in 2024 wordt opgepakt. De DPIA van JUSTID is nooit formeel aangeleverd, ook dit wordt opgepakt in 2024. Er is een nieuwe adviseur Informatiebeveiliging en Privacy aangesteld die vanaf 2024 de rol van privacy officer (PO) en security officer (SO) vervult.

De organisatorische inbedding en het bewustzijn van medewerkers omtrent privacy en AVG-principes vereist verdere aandacht. In 2023 is er geen bewustwordingssessie georganiseerd. Dit wordt in 2025 veranderd om een privacy bewuste cultuur te bevorderen.

Het aantal datalekken en beveiligingsincidenten in 2022 en 2023 toont een lichte toename, voornamelijk veroorzaakt door foutieve invoer van nieuwe medewerkers en phishing pogingen. Ondanks de verminderde aandacht voor privacy in deze jaren, blijft het aantal meldingen stabiel, wat erop wijst dat medewerkers alert zijn op incidenten. Deze worden ook gemeld in de privacy mailbox.

Het waarborgen van gegevensbescherming binnen de processen en systemen van ODRU is een continu proces dat structurele aandacht vereist. In 2024 en verder zal de focus liggen op het actualiseren van onderdelen van het privacy beleid (registers en incidentrapportages), het uitvoeren van DPIA's, het vergroten van bewustwording, en implementeren van de WPG verbetermogelijkheden en de NIS2-vereisten.

Dit alles draagt bij aan een betere bescherming van persoonsgegevens en naleving van de AVG binnen de ODRU. In 2024 vindt de implementatie van de verbetermogelijkheden uit de WPG audit plaats. Daarnaast zal er in 2024 een begin worden gemaakt aan de implementatie van de NIS2 vereisten.

Er komt een centrale intranetpagina voor informatiebeveiliging en privacy en er wordt een plan opgesteld voor trainingen en bewustwording voor 2025.

Hoewel de rechten van betrokkenen goed zijn geborgd, moet een privacyverklaring voor medewerkersgegevens nog worden opgesteld.

ODRU zet in 2024 en 2025 belangrijke stappen om gegevensbescherming te versterken en te voldoen aan de privacywetgeving, met nadruk op beleid, bewustwording en beveiliging.

Inhoud

Samenvatting	4
Inleiding	6
Leeswijzer	7
Deel 1. Terugblik op 2022/2023	7
1. Beleid	7
2. Processen	8
3. Organisatorische inbedding	10
4. Rechten van betrokkenen	11
5. Samenwerking	11
6. Beveiliging	12
7. Verantwoording	14
Conclusie	14
8.....	14
Deel 2. Vooruitkijken naar 2024 en verder	15
1. Beleid	15
2. Processen.....	16
3. Organisatorische inbedding	16
4. Rechten van betrokkenen	17
5. Samenwerking	17
6. Beveiliging	17
7. Verantwoording.....	17
8. Conclusie	18

Inleiding

Voor de uitvoering van interne bedrijfsprocessen en gemandateerde milieu-, omgeving- en bouwtaken verwerkt ODRU gegevens van opdrachtgevers (gemeenten), inwoners, bedrijven en interne en externe medewerkers. Deze gegevens worden voornamelijk digitaal verwerkt, met als doel de digitalisering verder te integreren in de werkprocessen.

ODRU is zich bewust van het belang van het beschermen van persoonsgegevens van inwoners. We verwerken immers bij de uitoefening van onze taken veel (gevoelige) gegevens van veel (kwetsbare) burgers in het domein van bouwen en milieu. Daarnaast staan persoonsgegevens van andere burgers, medewerkers, externen en zakenrelaties op de radar.

In de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) wordt het wettelijk kader beschreven voor het verwerken van persoonsgegevens. Zo dienen we transparant te zijn welke persoonsgegevens we verwerken, voor welk doel en welke grondslag. Tijdens de levensduur van persoonsgegevens moeten deze goed worden beveiligd, mogen niet zomaar voor een ander doel worden verwerkt en moeten na afloop worden vernietigd of geanonimiseerd. Daarnaast hebben we ook te maken met tal van privacyregels in sectorspecifieke wetgeving, zoals de Wet Politiegegevens. Ook dient ODRU als overheidsorganisatie per 1 januari 2020 te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Dit alles heeft gevolgen voor de inrichting van processen en systemen in en van onze omgevingsdienst.

Onder verantwoordelijkheid van zowel het dagelijks als het algemeen bestuur vindt een groot aantal verwerkingen van persoonsgegevens plaats. Daar vindt extern en intern toezicht op plaats. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) houdt toezicht op de naleving van de privacyregels in Nederland. Het toezicht bij ODRU wordt uitgevoerd door de interne Functionaris Gegevensbescherming (FG)

De FG ziet erop toe dat de AVG intern wordt nageleefd. Het dagelijks bestuur dient erop toe te zien dat de FG naar behoren en tijdig wordt betrokken bij alle gelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens. Daarnaast dient de FG ondersteund te worden door hem toegang te verschaffen tot persoonsgegevens en verwerkingen daarvan en hem de benodigde middelen ter beschikking te stellen voor het vervullen van de taak en het in standhouden van zijn deskundigheid. Per 12 maart 2024 is er een adviseur Informatiebeveiliging en Privacy aangesteld. Deze adviseur vervult de rol Privacy Officer en Security Officer en zorgt voor alle activiteiten die op beveiligingsniveau nodig zijn om de informatieveiligheid (rondom AVG en de BIO) verder in de ODRU organisatie te borgen.

De FG brengt jaarlijks een verslag uit aan de verwerkingsverantwoordelijke van zijn werkzaamheden, bevindingen en aanbevelingen. Over 2022/2023 in de vorm van dit jaarverslag. Hoewel het jaar 2023 in dit verslag meer aangehaald zal worden dan 2022 worden ook cijfers van 2022 aangehaald. Deze jaarrapportage is bedoeld voor het dagelijks bestuur van onze omgevingsdienst. Het algemeen bestuur ontvangt als zelfstandig verwerkingsverantwoordelijke en als controlerend orgaan van het dagelijks bestuur eveneens dit verslag.

Leeswijzer

Deze jaarrapportage bestaat uit twee onderdelen. In het eerste deel wordt teruggekeken op de jaren 2022 en 2023. In het tweede deel worden aanbevelingen gedaan om gegevensbescherming in het jaar 2024 en volgende jaren naar een hoger niveau te tillen. Hierbij wordt waar nodig tevens aandacht geschonken aan de technische en organisatorische maatregelen en middelen die nodig zijn om dit hogere niveau te bereiken.

De thema's die in dit rapport worden genoemd zijn afkomstig uit het AVG borgingsproduct van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD).¹ Er worden zeven thema's onderscheiden:

1. Beleid
2. Processen
3. Organisatorische inbedding
4. Rechten van betrokkenen
5. Samenwerking
6. Beveiliging
7. Verantwoording

Deel 1. Terugblik op 2022/2023

De jaren 2022 en 2023 stonden in het teken van het bijhouden van de agenda betreffende informatie beveiliging en privacy. Van 2021 tot 2024 beschikte ODRU niet over een Adviseur Informatiebeveiliging en Privacy. Dit had als gevolg dat er minder aandacht uitging naar de verdere ontwikkeling en implementatie van de regelgeving in de dagelijkse processen en de bewustmaking van medewerkers en rapportages. De aanwezige menskracht is besteed aan het tenminste voldoen aan de regelgeving. Binnen dit deel van de rapportage blikken wij terug op hetgeen ODRU in 2022/2023 bereikt heeft en welke werkzaamheden zijn verricht.

Deze terugblik is gebaseerd op basis van het borgingsproduct van de IBD, feitelijk een soort KPI-assessment. De FG heeft voor de beoordeling gesprekken gevoerd met o.a. de Adviseur Informatiebeveiliging & Privacy.

1. Beleid

Het privacy beleid is een kader waarin ODRU aangeeft aan welke principes zij zich houdt bij de verwerking van persoonsgegevens. Het laat zien hoe ODRU omgaat met persoonsgegevens en welke maatregelen zij treft om te voldoen aan de relevante wet- en regelgeving.

Het privacy beleid van ODRU is in 2020 opgesteld en in 2022 herzien. Dit beleid bevat algemene richtlijnen voor het dagelijks omgaan met persoonsgegevens en de privacy van medewerkers, bedrijven, inwoners en opdrachtgevers (gemeenten), binnen de wettelijke kaders. Het privacy beleid fungeert als kader en wordt ondersteund door aanvullende documenten en procedures op tactisch en operationeel niveau. Het is een essentieel

¹ Zie het document 'Criteria borging AVG / Borgingsproduct gegevensbescherming in de gemeentelijke organisatie', [link](#).

instrument om de organisatie privacy-compliant te houden, zoals vereist door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Het bijgewerkte beleid voldoet weliswaar aan de regelgeving, (waaronder de AVG), maar het register van beveiligingsincidenten en datalekken is niet actueel. Dit register, dat sinds 2021 niet is geactualiseerd, zal in 2024 worden bijgewerkt. Ook het verwerkingsregister, een verplichting volgens de AP, dient in 2024 te worden herzien.

Hoewel het beleid inhoudelijk in lijn is met de AVG, is het belangrijk te onderkennen dat de snel veranderende ontwikkelingen rondom informatiebeveiliging en privacy regelmatig herziening vereisen. Om te waarborgen dat het beleid blijft aansluiten op de veranderende eisen van de huidige tijd, wordt het vastgestelde beleid regelmatig (tenminste eenmaal per jaar) getoetst.

1.1 WPG audit

Begin 2023 is een externe audit uitgevoerd op de Wet politiegegevens (Wpg), wat resulteerde in verschillende actiepunten die datzelfde jaar zijn opgepakt. Een aantal acties is opgelost door het proces voor het gebruik van politiegegevens in strafrechtelijke procedures beter te beschrijven. In de procesbeheerapplicatie Sensus is een proces vastgelegd, waarin belangrijke documenten en kaders zoals de verwerkersovereenkomst en het convenant met het Boa Registratie Systeem (BRS) zijn opgenomen. Het BRS wordt gebruikt voor de uitvoering van dit proces.

Daarnaast is een Wpg-beleid opgesteld, gebaseerd op het model "Beleid Wet politiegegevens" van de VNG (Informatiebeveiligingsdienst). Dit model bevat geen beleidsmatige keuzes, maar beschrijft hoe ODRU zal voldoen aan de eisen van de Wpg.

Voor de Wpg-audit van 2024 moeten nog enkele acties, voortkomend uit de aanbevelingen van de audit van 2023, worden uitgevoerd. Deze acties zullen in de aanbevelingen voor 2024 verder worden uitgewerkt.

2. Processen

De verwerkingen van persoonsgegevens van ODRU dienen te voldoen aan de AVG. Dit houdt in dat de werkprocessen die persoonsgegevens bevatten getoetst en ingericht moeten worden volgens de volgende beginselen: behoorlijkheid, transparantie, doelbinding, dataminimalisatie, opslagbeperking, juistheid, integriteit en vertrouwelijkheid. Daarnaast kan ODRU in gevallen verplicht zijn om een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA²) uit te voeren.

Van de 'hoofd' processen omtrent bouw- en/of milieutaken die ODRU uitvoert voor haar deelnemers is inzichtelijk in welke werkprocessen persoonsgegevens worden verwerkt. Deze worden geadmistreerd in het daarvoor bestemde verwerkingsregister. Het beheer van het verwerkingsregister is belegd bij de Privacy Officer (PO). Geconstateerd is dat dit verwerkingsregister niet volledig actueel is. Functietitels en verantwoordelijke medewerkers zijn achterhaald en dienen te worden aangepast (aangegeven als actiepunt voor 2024 vanuit de WPG). De PO controleert het verwerkingsregister minimaal jaarlijks en/of bij grote wijzigingen. Dit is in 2023 niet gebeurd en zal in 2024 verder opgepakt worden.

² De gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt ook wel afgekort tot DPIA naar de Engelse term Data Protection Impact Assessment.

Een Data Protection Impact Assessment (DPIA) is verplicht op basis van artikel 35 van de AVG. Het uitvoeren van een DPIA is vereist wanneer de verwerking van persoonsgegevens een hoog privacy risico met zich meebrengt. Dit moet worden gedaan als er nog geen eerdere DPIA is uitgevoerd of wanneer er veranderingen zijn in de gegevensverwerking. Daarnaast adviseert de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) om elke drie jaar een DPIA te herzien, ongeacht wijzigingen in de verwerkingen.

Indien een Data Protection Impact Assessment (DPIA) nog niet is uitgevoerd voor een gegevensverwerkingsactiviteit of bij wijzigingen in de verwerking, handelt een organisatie in strijd met de privacywetgeving, zoals vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is bevoegd om sancties op te leggen bij overtredingen. De voornaamste sancties kunnen bestaan uit een boete, een last onder dwangsom, een verwerkingsverbod, een berisping of een waarschuwing, zoals bepaald in artikel 83 van de AVG.

Bij de uitvoering van een DPIA zijn het BRS en JUSTID van belang. Het BRS betreft de verwerking van 'politiegegevens', waaronder strafbare feiten, overtredingen en misdrijven die aan persoonsgegevens zijn gekoppeld. JUSTID biedt ketenpartners historische en actuele informatie over personen en zaken binnen de strafrechtsketen. Beide verwerkingen brengen aanzienlijke privacy risico's met zich mee, waardoor een DPIA vereist is.

Binnen ODRU zijn eerder Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uitgevoerd voor BRS in 2021 en voor JUSTID in 2020. Voor de DPIA van JUSTID is een conceptversie opgesteld en voorgelegd aan de Justitiële Informatiedienst, maar dit is niet verder vervolgd. Hierdoor is er nooit een officiële DPIA voor JUSTID uitgevoerd, wat in strijd is met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het opstellen van een definitieve DPIA voor JUSTID staat op de agenda als actiepoint voor 2024.

BRS heeft sinds de DPIA van 2021 wijzigingen ondergaan in de gegevensverwerking. Om deze redenen zal een nieuwe DPIA worden uitgevoerd. Dit vormt een actiepoint voor 2024. Daarnaast is het inmiddels drie jaar geleden sinds de oorspronkelijke DPIA werd uitgevoerd; volgens het advies van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) dient de DPIA daarom in 2024 te worden herzien.

Er zijn een aantal manieren om ervoor te zorgen dat de DPIA's in de toekomst wel uitgevoerd en/of bijgehouden worden:

1. Beleid en procedures formuleren

- DPIA-beleid ontwikkelen: stel een formeel beleid op waarin het verplicht uitvoeren van een DPIA wordt vastgelegd bij de start van nieuwe projecten of bij wijzigingen in bestaande processen die de privacy van betrokkenen kunnen beïnvloeden.
- Duidelijke criteria: definieer duidelijk de criteria wanneer een DPIA verplicht is, zoals bij de verwerking van gevoelige gegevens of grootschalige gegevensverwerking.

2. Integratie in processen

- DPIA in projectmanagement: integreer de DPIA in het standaard projectmanagementproces, zodat het uitvoeren ervan een verplichte stap is bij de start van elk nieuw project (in het geval van ODRU betekent dit dat het een automatische stap is om de PO in te schakelen voor het doen van een DPIA).
- Checklists en sjablonen: maak gebruik van checklists en sjablonen om het proces voor het uitvoeren van een DPIA te standaardiseren en te vereenvoudigen.

Met de aanstelling van een nieuwe adviseur/PO is er meer tijd voor het doen van een DPIA gezien het takenpakket van de adviseur/PO. Daarnaast heeft de adviseur/PO een register betreffende DPIA's en de relevante data.

Punt van blijvende aandacht is of nieuwe verwerkingen of wijzigingen van bestaande verwerkingen worden getoetst aan de beginselen uit de AVG en andere relevante wet- en regelgeving. Dergelijke wijzigingen in verwerkingen moeten vanuit de lijnorganisatie worden gemeld aan FG en/of PO. In 2023 heeft de FG hierover beperkt vragen en/of verzoeken ontvangen. Dit heeft een directe relatie met de mate waarin de organisatie privacy-bewust is. De mate van privacy-bewustzijn is weer terug te herleiden naar verminderde aandacht door het niet hebben van een adviseur/PO in 2023. Meer over het verhogen van het privacy bewustzijn en het verhogen van de aandacht in deel 2 van dit verslag onder paragraaf 3 "organisatorische inbedding".

3. Organisatorische inbedding

Voor een goede en juiste uitvoering is het van belang dat zowel interne als externe medewerkers binnen de organisatie op de hoogte zijn van de beginselen van de AVG en het belang van privacy. Organisatorische inbedding betekent het toewijzen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en bewustzijn creëren.

Medewerkers hebben vragen en meldingen ingestuurd via de privacy mailbox. Hieruit blijkt dat er bij medewerkers wel aandacht is voor privacy. Dit staat los van bijvoorbeeld een bewustwording sessie. Het is relevant om de mate van bewustwording te verhogen of behouden, hier kan een bewustwording sessie geschikt voor zijn. Deze sessie heeft niet plaatsgevonden in 2023. Alleen op basis van de privacy mailbox kan er ingeschat worden hoe hoog het bewustzijn van medewerkers is. Op basis van een bewustwording sessie kan geacteerd worden op de bewustwording aan de hand van bijvoorbeeld bewustwording campagnes, intranet berichten, trainingen etc.

Het toewijzen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden gebeurt vanaf de indiensttreding of bij wijziging van functie van een medewerker. Dit wordt door de ICT-afdeling ingesteld bij het aanmaken van een account. In 2023 heeft dit geleid tot vijf incidenten waarbij de privacy van één of meerdere medewerkers mogelijk in het gedrang is gekomen. Verdere informatie en bijkomende risico's zijn te vinden in deel 1 van dit verslag onder paragraaf 6 'Beveiliging'.

3.1 Verhogende maatregelen

De ODRU heeft in 2022/2023 een aantal privacy verhogende maatregelen getroffen.

Namelijk:

- Een externe audit uitgevoerd op de WPG;
- Nieuwe medewerkers worden gevraagd e-learning Ibewustzijn van de VNG Connect Academie te volgen (ook met terugwerkende kracht);
- Plaatsen van intranetberichten gericht op awareness van medewerkers.

Door het ontbreken van de Adviseur Informatiebeveiliging en Privacy zijn er in 2022 en 2023 minder nieuwe acties ondernomen. Er is echter regulier beheer uitgevoerd door de bestaande organisatie, aangevuld met beperkte externe inhuur. Hierdoor zijn er wel maatregelen getroffen om ODRU zoveel mogelijk in overeenstemming met de privacywetgeving te brengen. De aanstelling van een nieuwe adviseur in 2024 zal een aanzienlijke toename in de aanpak van deze kwesties met zich meebrengen.

3.2 Bewustzijn medewerkers

Een cruciale voorwaarde voor de beveiliging van onze gegevens is de waakzaamheid van onze medewerkers. Nieuwe medewerkers worden daarom verplicht om de e-learning "iBewustzijn" van de VNG Connect Academie te volgen. Indien een medewerker een verdachte e-mail of bericht ontvangt, kan dit worden gemeld via privacy@odru.nl. Naar aanleiding van dergelijke meldingen zijn er in 2023 drie intranetberichten geplaatst om collega's te waarschuwen voor moeilijk te herkennen pogingen, zoals phishing.

4. Rechten van betrokkenen

ODRU dient degene van wie zij de persoonsgegevens verwerkt (betrokkene) zowel actief als passief te informeren over het verwerken, de wijze van het verwerken, de grondslag en de maatregelen die zij neemt om onrechtmatige toegang en -verwerking te voorkomen. Daarnaast stelt de AVG betrokkene in staat om middels een aantal rechten controle en invloed uit te oefenen over zijn of haar persoonsgegevens.

In de Privacyverklaring die door ODRU is vastgesteld en gepubliceerd op de website staat vermeld op welke wijze betrokkenen privacy verzoeken kunnen doen. In 2022 hebben wij één verzoek tot inzage ontvangen. In 2023 geen enkel verzoek. De CISO heeft dit verzoek binnen de gestelde AVG termijnen af kunnen handelen. De CISO kon voor het afhandelen van de verzoeken voldoende gebruik maken van het verwerkingsregister en de technische mogelijkheden (bijvoorbeeld inzage in data) in de systemen.

De (FG) constateert dat er nog geen privacyverklaring voor medewerkers is opgesteld. Dit betekent dat er onvoldoende transparantie is over welke persoonsgegevens van medewerkers worden verwerkt en de redenen daarvoor. Tevens is onduidelijk voor medewerkers hoe zij hun privacy rechten kunnen uitoefenen.

5. Samenwerking

ODRU werkt, om de interne bedrijfsprocessen en gemandateerde milieu- en omgevingstaken uit te kunnen voeren, in diverse rollen en hoedanigheden samen met (mede) overheden en private organisaties. In veel gevallen zal er sprake zijn van een verwerking van persoonsgegevens tussen partijen: ontvangen van persoonsgegevens, verzenden van persoonsgegevens, maar ook het opslaan van en inzage hebben in persoonsgegevens valt onder dit begrip. Deze verwerkingen dienen dan ook te voldoen aan de AVG.

Ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens tussen gemeenten en ODRU zijn beide partijen zelfstandig verwerkingsverantwoordelijk. Dit betekent dat er op basis van de huidige (AVG) wet- en regelgeving geen aanvullende, specifieke afspraken hieromtrent gemaakt hoeven te worden.

In het geval er wordt samengewerkt met private partijen en er worden persoonsgegevens verwerkt dan wordt er conform (AVG) wet- en regelgeving een verwerkersovereenkomst opgesteld. Hiervoor is binnen ODRU een standaard verwerkersovereenkomst beschikbaar

waarin de AVG vereisten en een passend beveiligingsniveau conform de BIO wordt afgedwongen bij de verwerker. Na ondertekening wordt deze eveneens geadmistreerd.

6. Beveiliging

Vanuit het algemene behoorlijkheidsbeginsel, het integriteitsbeginsel en het vertrouwelijkheidsbeginsel is het essentieel dat ODRU passende technische en organisatorische maatregelen neemt ter beveiliging van persoonsgegevens. ODRU hanteert hiervoor de maatregelen uit de (BIO). Daarnaast geldt er onder de AVG een meldplicht datalekken. Dit houdt in dat incidenten – waaronder inbreuken – op de beveiliging waarbij persoonsgegevens betrokken zijn onder omstandigheden gemeld dienen te worden aan de AP en/of de betrokkene(n).

: In 2022 en 2023 is er geen register voor beveiligingsincidenten en datalekken bijgehouden vanwege het ontbreken van een adviseur/PO. Medewerkers sturen meldingen van beveiligingsincidenten en datalekken in via de privacy mailbox. Dit kan tijdelijk gezien worden als een register. Daardoor is er een overzicht van beveiligingsincidenten en datalekken over 2022 en 2023 terug te vinden:

Aantal beveiligingsincidenten en datalekken 2022					
Kwartaal	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Totaal 2022
Aantal datalekken	2	2	0	1	5
Aantal beveiligingsincidenten	1	1	0	1	3

Aantal beveiligingsincidenten en datalekken 2023					
Kwartaal	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Totaal 2023
Aantal datalekken	2	1	1	3	7
Aantal beveiligingsincidenten	1	0	1	1	3

Opvallend is de oorzaak van de datalekken, die voornamelijk zijn ontstaan door foutieve invoer van gegevens bij nieuwe medewerkers. Dit probleem heeft zich herhaaldelijk voorgedaan door het kopiëren van taken bij de invoer, wat resulteerde in incorrecte taaktoewijzing. Dit vormt een belangrijk verbeterpunt voor de toekomst. Er zal worden gekeken naar een herziening van dit proces om dergelijke fouten te voorkomen. Dit zal in overleg met de IT-afdeling en de inhuurdesk worden aangepakt, waarbij mogelijke maatregelen uit deze gesprekken kunnen voortvloeien.

Daarnaast ontvangen we regelmatig phishing pogingen waarop niet wordt geklikt, waardoor deze geen formele beveiligingsincidenten vormen. Deze meldingen worden echter frequent ingediend, wat aantoont dat medewerkers goed op de hoogte zijn van hoe om te gaan met phishing binnen de organisatie.

Een actiepunt voor 2024 en opvolgende jaren is het bijwerken en bijhouden van het register voor beveiligingsincidenten en datalekken.

Voor alle beveiligingsincidenten en datalekken was actie vereist van de FG en/of PO. In 2022 heeft de FG eenmalig nader onderzocht of een datalek moest worden gemeld bij de

Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Dit nader onderzoek wees uit dat een melding aan de AP niet noodzakelijk was. Het incident is wel opgenomen in het datalekregister van de organisatie. Daarbij speelt ook mee dat binnen de reguliere processen van de organisatie geen bijzondere persoonsgegevens, zoals gedefinieerd in artikel 4 van de AVG, worden verwerkt, waardoor het risico voor de betrokkenen beperkt is.

In samenwerking met de FG en de betrokken afdeling worden passende maatregelen genomen om schade te beperken en herhaling te voorkomen. Interne datalekmeldingen, inclusief vervolgacties en getroffen maatregelen, worden gedocumenteerd volgens de geldende wetgeving en interne besluitvorming. De toename van het aantal beveiligingsincidenten kan worden toegeschreven aan een exponentiële groei in het aantal gemelde phishing-e-mails door medewerkers.

In verband met de verminderde focus op privacy werd verwacht dat het aantal meldingen van datalekken zou afnemen. Echter, het aantal meldingen blijft vergelijkbaar met voorgaande jaren. Dit wijst erop dat medewerkers goed op de hoogte zijn van datalekken en phishing en daardoor meldingen blijven maken. Het is te verwachten dat een verhoogde aandacht voor privacy zal leiden tot een verdere toename van het aantal meldingen.

Eerder is besloten (procedure beveiligingsincidenten en datalekken) dat datalekken die moeten gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) eveneens worden gemeld bij het dagelijks bestuur. De afgelopen periode was dit niet aan de orde.

Middels technische en organisatorische maatregelen moeten de risico's op incidenten die verband houden met persoonsgegevens worden geminimaliseerd.

Daarnaast zijn er als onderdeel van het afdelingsplan Bedrijfsbureau de onderstaande acties afgerond in 2023:

- Spam en phishing via e-mail: inzetten van Defender for Office 365
- Kwetsbaarheden van laptops en servers die kunnen worden misbruikt; inzetten Defender for Endpoint op de werkplekken en Defender for Cloud P1 voor de servers en software op laptops die kan worden misbruikt voor aanvallen
- Identiteit van gebruikers kan worden misbruikt; inzetten van Defender for Identity (zonder dat initieel beleid nodig is vanuit ODRU)
- Malafide of verkeerde applicaties kunnen worden gebruikt op de ODRU laptops; Monitoren en inzichtelijk maken van gebruik applicaties. Door toepassing van beleid kunnen we bepalen of applicaties wel/niet gebruikt mogen worden; inzet Defender for Cloud Apps
- Meldingen vanuit Microsoft Defender opvolgen; door het inrichten van Sentinel worden alerts vanuit de bovengenoemde Defender oplossingen centraal ontvangen en van hieruit opgevolgd
- Op de infrastructuur van de ODRU wordt het netwerk verkeer bijgehouden, wat wordt ontvangen en wordt verstuurd. Eens per kwartaal zit de driehoek ODRU – Avantage – SecureMe2 bij elkaar. Worden de aanbevelingen doorlopen n.a.v. de diensten hierboven genoemd.
- Op mobiele telefoon is de Microsoft bedrijfsportal uitgerold. Dit zorgt voor een duidelijke scheiding van privé en zakelijke gegevens op de telefoon. Als een medewerker uit dienst gaat of een telefoon raakt kwijt, kan de data makkelijk in een keer verwijderd worden van het mobiele apparaat.
- Het netwerk van ODRU is beter beveiligd in 2022/2023 wat zorgt dat alleen geautoriseerde ODRU medewerkers van het "interne" netwerk gebruikmaken en dat andere mensen of apparaten (telefoons, laptops inhuur, iPads etc) via het gasten netwerk gebruik maken. Dit laatste routeert deze groep naar het internet.

- Met bepaalde frequentie wordt er samen met Avantage gekeken naar de vereisten vanuit de BIO. Om vervolgens te toetsen hoe wij daarin staan en welke eventuele maatregelen te adviseren zijn.

7. Verantwoording

De AVG legt de verantwoordelijkheid bij de organisatie zelf om aantoonbaar te maken dat deze voldoet aan de privacyregels. Door te voldoen aan de verantwoordingsplicht, levert de organisatie een belangrijke bijdrage aan de bescherming van het grondrecht van mensen op privacy. Dit betekent dat het dagelijks en algemeen bestuur aan moet kunnen tonen dat de verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de beginselen van de AVG en aan de relevante wet- en regelgeving.

Er is in 2022 en in 2023 geen sprake van een actueel verwerkingsregister (actiepunt 2024 en verder). Hier zal bij de aanstelling van een nieuwe PO verandering in komen. ODRU is transparant over de omgang met persoonsgegevens door o.a. het publiceren van (een publieke versie van) het privacybeleid.

Het MT wordt indien er ontwikkelingen zijn omtrent de verwerking van persoonsgegevens periodiek geïnformeerd door de FG.

8. Conclusie

De rapportage over de jaren 2022 en 2023 van ODRU toont aan dat, ondanks het ontbreken van een Adviseur Informatiebeveiliging en Privacy gedurende deze periode, er belangrijke stappen zijn gezet op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming. Hoewel er minder aandacht is besteed aan dagelijkse processen, zijn er wel enkele cruciale privacy verhogende maatregelen genomen, zoals het uitvoeren van een externe audit op de Wet Politiegegevens (WPG) en het implementeren van bewustwordingsmaatregelen voor nieuwe medewerkers.

Het privacy beleid van de ODRU voldoet aan de AVG-vereisten. Het verwerkingsregister is niet volledig actueel, en er is geen Data Protection Impact Assessment (DPIA) voor BRS uitgevoerd in 2023, wat in 2024 wordt opgepakt. De DPIA van JUSTID is nooit formeel aangeleverd, ook dit wordt opgepakt in 2024. Er is een nieuwe adviseur Informatiebeveiliging en Privacy aangesteld die vanaf 2024 de rol van PO en Security Officer vervult.

De organisatorische inbedding en het bewustzijn van medewerkers omtrent privacy en AVG-principes vereist verdere aandacht. In 2023 is er geen bewustwordingssessie georganiseerd. Dit wordt in 2025 veranderd om een privacy bewuste cultuur te bevorderen.

Het aantal datalekken en beveiligingsincidenten in 2022 en 2023 toont een lichte toename, voornamelijk veroorzaakt door foutieve invoer van nieuwe medewerkers en phishing pogingen. Ondanks de verminderde aandacht voor privacy in deze jaren, blijft het aantal meldingen stabiel, wat erop wijst dat medewerkers alert zijn op incidenten. Deze worden ook gemeld in de privacy mailbox.

In 2024 en verder moet de focus liggen het actualiseren van het verwerkingsregister, het uitvoeren van DPIA's, en het verhogen van het privacy bewustzijn onder medewerkers. Dit alles draagt bij aan een betere bescherming van persoonsgegevens en naleving van de AVG binnen de ODRU. In 2024 vind de implementatie van de verbetermogelijkheden uit de WPG

audit plaats. Daarnaast zal er in 2024 en verder een begin worden gemaakt aan de implementatie van de NIS2 vereisten.

Deel 2. Vooruitkijken naar 2024 en verder

Gegevensbescherming onderdeel laten zijn van de processen en systemen van het algemeen en dagelijks bestuur, en daarmee aantoonbaar voldoen aan privacywetgeving, is een continu proces. Het vraagt om structurele borging van dit onderwerp. Waar de jaren 2022/2023 in het teken stonden van de houden van het 'bijhouden van het bestaande beleid' van hetgeen is gedaan door ODRU, zal in 2024 en verder meer aandacht uitgaan naar het updaten van beleidsdocumenten, uitvoeren van DPIA's, vernieuwen registers, bewustwording, behoud van kennis van de AVG & informatiebeveiliging, auditeren van beleid, implementeren WPG verbetermogelijkheden en de implementatie van de NIS2.

1. Beleid

Het privacy beleid is een kader waarin ODRU aangeeft aan welke principes zij zich houdt bij de verwerking van persoonsgegevens. Het laat zien hoe ODRU omgaat met persoonsgegevens en welke maatregelen zij treft om te voldoen aan de relevante wet- en regelgeving.

In 2024 en verder wordt er aandacht besteed aan het optimaliseren en verbeteren van het huidige beleid in relatie tot de vereiste registers in dit beleid, met een dergelijke aansluiting op de implementatie van de NIS2 vereisten. In aanvulling daarop gaat er meer aandacht uit naar bedrijfscontinuïteit en een passend opleidingsplan voor informatiebeveiliging en privacy (NIS2).

Er komt meer aandacht voor het rapporteren van incidenten in het verwerkingsregister. Dit was de afgelopen jaren niet op orde en wordt op orde gemaakt.

De verbetermogelijkheden uit de uitgevoerde interne WPG audit van begin 2024 worden geïmplementeerd voor Q4 2024. Deze verbetermogelijkheden zijn als volgt en komen rechtstreeks uit de door de CISO opgestelde WPG audit:

1. betrek de proceseigenaren bij de jaarlijkse controle op actualiteit van het register.
2. overweeg om processen ook lager in de organisatie te beleggen als dit relevant is. Bepaalde processen kunnen ook bij teamleiders/medewerkers liggen.
3. benoem archiefkast specifiek in het proces.
4. de rol Bevoegd Functionaris is niet expliciet benoemd in het proces. Overweeg om dit ook hierin op te nemen en ook op andere relevante plekken te benoemen en te borgen.
5. benoem de minimale maatregelen die genomen worden in BRS in proces
6. de functiebeschrijving van de BOA is niet aanwezig. Overweeg om deze op te stellen en op te slaan.
7. leg de DPIA formeel vast en voeg het verslag van BRS toe. Overweeg om dit jaar ook een nieuwe DPIA uit te voeren.
8. overweeg om ook de autorisaties binnen BRS jaarlijks te controleren.

9. overweeg om jaarlijks een logging controle uit te voeren en afwijkend gedrag te constateren.

10. overweeg om de FG ook te betrekken bij logging en autorisatie controles.

Deze verbetermogelijkheden zijn verdeeld onder de CISO en de adviseur/PO. Om dit in gang te zetten zijn verschillende audits met de betrokken clusters nodig.

2. Processen

In 2024 wordt er een DPIA (gegevensbeschermingseffect beoordeling) uitgevoerd op de belangrijkste applicaties, JUSTID en BRS. Deze dateren uit 2020 en 2021 en worden in de loop van 2024 en verder hernieuwd dan wel formeel vastgelegd.

3. Organisatorische inbedding

In 2022 en 2023 is er zoals al eerder benoemd in mindere mate aandacht gestoken in informatiebeveiliging en privacy kennis van de medewerkers. Doel voor 2024 en verder is, door aanstelling van nieuwe PO, meer aandacht voor deze onderwerpen. Op deze manier is de hoop om bewustwording binnen de organisatie en clusters te verhogen. In 2025 is er het plan om een bewustwording sessie voor medewerkers te houden. Daarnaast zal er onderzoek gedaan worden naar andere manieren om de bewustwording van medewerkers te vergroten. Bekeken wordt op welke wijze bewustwording bij het personeel kan worden gestimuleerd, zodat hierop kan worden geanticipeerd.

Onderstaande acties zijn nog niet uitgevoerd, maar worden in 2024 en 2025 opgepakt:

2024:

- NIS2 (groot en) deels geïmplementeerd (Q3 & Q4 om te voldoen aan de vereisten voor Q2- Q3 2025) (De Network and Information Security directive is de opvolger van de NIS-richtlijn. Deze richtlijn is vastgesteld door de EU en bedoeld om de cyberbeveiliging en weerbaarheid van essentiële diensten in EU-lidstaten te verbeteren);
- Bedrijfscontinuïteit (het voortzetten van kritieke functies en taken bij uitval door bijvoorbeeld een storing of ramp) is vastgesteld;
- Implementatie verbetermogelijkheden WPG 2023
- Actualisatie verwerkingsregister (WPG verbetermogelijkheid);
- Actualisatie en bijhouden register beveiligingsincidenten en datalekken;
- Definitieve DPIA JUSTID;
- Hernieuwde DPIA BRS.

2025:

- Verdere implementatie NIS2 (Q2- Q3 2025);
- Beleidsdocumenten en processen geactualiseerd;
- Bewustwording sessie privacy en informatiebeveiliging medewerkers;
- Opstellen van privacyverklaring verwerking interne en externe medewerkersgegevens;
- Inrichting van een online leeromgeving ten behoeve van de borging van AVG-kennis;
- DPIA verplichting implementeren in werkprocessen (opstart van nieuw project);
- Opstellen van een DPIA register.

Er wordt een centraal punt op het intranet ingericht voor alle medewerkers, waar alle relevante informatie over informatiebeveiliging en privacy te vinden is. Deze pagina zal volledig herzien en actueel zijn, waardoor de bewustwording onder medewerkers wordt verbeterd. Daarnaast wordt een awareness programma opgezet dat zich richt op veilig werken, zoals het niet opslaan van wachtwoorden en het vergrendelen van schermen bij het verlaten van de werkplek.

Ook wordt een planning opgesteld voor training en bewustwording, waarin geplande bewustwordingsacties worden vastgelegd en beschreven hoe medewerkers bewust en bekwaam blijven. Door het opstellen van een dergelijk plan wordt structureel aan awareness gewerkt. Bovendien zal er meer aandacht worden besteed aan het volgen van de e-learning over informatiebeveiliging en privacy.

3.1 Kosten organisatorische inbedding 2024 en verder

Er wordt verwacht dat de bovengenoemde acties in 2024 en daarna kunnen worden uitgevoerd zonder de hulp van externe partijen. Op dit moment wordt niet verwacht dat hier extra kosten aan verbonden zullen zijn. De uitvoering van deze acties zal worden opgepakt door de Adviseur Informatiebeveiliging en Privacy, samen met de CISO.

4. Rechten van betrokkenen

De rechten van externe betrokkenen zijn in navolging op 2022/2023 goed geborgd. Echter ontbreekt er nog een privacyverklaring voor de verwerking van (interne en externe) medewerkersgegevens. Dit wordt met prioriteit in Q1 van 2025 gerealiseerd.

5. Samenwerking

ODRU werkt samen met verschillende partijen om de informatiebeveiliging en privacy aspecten te kunnen beheren en waarborgen. Op het gebied van netwerkbeheer wordt er met een externe partij gewerkt voor het ondersteunende aspect van de opvolging.

6. Beveiliging

We voeren in 2024 een interne WPG audit uit. Het resultaat daarvan wordt gebruikt voor het optimaliseren van de beveiliging. We voeren een NIS2 QuickScan uit op de huidige organisatie. Naar verwachting zal dit verbeterpunten opleveren op het gebied van:

- Bedrijfscontinuïteit.
- Beleid beveiliging informatiesystemen.
- Opleiding bestuursorgaan.
- Rapportageverplichting

De CISO heeft een eerste stap gemaakt met het implementeren van de verbeterpunten uit de WPG audit. Hier wordt gedurende 2024 en 2025 verder aan gewerkt. Voor 2025 moet ODRU, volgens de NIS2 vereisten, de eerste stappen voor implementatie van de NIS2 gezet hebben. In 2025 mag hier verder aan worden gewerkt. Vanaf Q2-Q3 moeten alle relevante organisaties aan de NIS2 voldoen.

7. Verantwoording

ODRU legt verantwoording af aan in- en externe stakeholders. Het beschikbaar hebben van uren voor uitvoering, beheer en opvolging blijven hierin cruciaal.

ODRU voert op dit moment nog geen interne audits op privacy uit. Advies is om dit minimaal jaarlijks te doen. Dit kan mogelijk geïntegreerd worden met de interne audits die voor informatiebeveiliging worden uitgevoerd.

7.1 Wet politiegegevens

In 2024 wordt bekeken in hoeverre de verbeterpunten van de externe WPG audit in 2023 zijn geïmplementeerd. Er wordt in 2024 een interne WPG audit uitgevoerd. Dit zal weer worden meegenomen in de verbeterpunten voor 2025.

8. Conclusie

Het waarborgen van gegevensbescherming binnen de processen en systemen van de ODRU is een continu proces dat structurele aandacht vereist. In 2024 en verder zal de focus liggen op het actualiseren van onderdelen van het privacy beleid (registers en incidentrapportages), het uitvoeren van DPIA's, het vergroten van bewustwording, en implementeren van de WPG verbetermogelijkheden en de NIS2-vereisten.

ODRU voldoet betreffende de privacy aan de regelgeving. Het privacy beleid voldoet aan de vereisten, de belangrijke registers en incidentrapportages zijn aanwezig (moeten worden geactualiseerd) en de geldende vereisten vanuit het privacy beleid zijn aanwezig. Alleen DPIA's zijn niet formeel vastgelegd of herzien wanneer dit wel moest. Hierin is ODRU in overtreding van de privacywetgeving.

Er komt een centrale intranetpagina voor informatiebeveiliging en privacy en er wordt een plan opgesteld voor trainingen en bewustwording.

Hoewel de rechten van betrokkenen goed zijn geborgd, moet een privacyverklaring voor medewerkersgegevens nog worden opgesteld.

ODRU zet in 2024 en 2025 belangrijke stappen om gegevensbescherming te versterken en te voldoen aan de privacywetgeving, met nadruk op beleid, bewustwording en beveiliging.

NOTITIE algemeen bestuur (agendapunt 6b - ter kennisgeving)

aan de leden van het algemeen bestuur
van het dagelijks bestuur
opsteller Liset Brits
DB portefeuillehouder Sjors Frohlich
telefoon 088 – 022 50 00
datum 3 september 2024
onderwerp Verbeterplan visitatierapport ODNL
t.b.v. Vergadering d.d. 3 oktober 2024
aantal pag. 2
bijlage Bijlage 1 - Visitatierapport ODNL
Bijlage 2 - Verbeterplan visitatie

Voorgesteld wordt om:

1) kennis te nemen van het Verbeterplan en visitatierapport ODNL

Samenvatting

In het verbeterplan geeft de ODRU haar reactie op het visitatierapport ODNL van juni 2024 en welke reacties worden ondernomen naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport. Deze acties lopen al of worden in de komende maanden opgepakt.

toelichting

Inleiding

De ODNL houdt vanuit het doel om de kwaliteit van het milieutoezicht te monitoren, visitaties bij alle omgevingsdiensten. Het doel van de visitatie is om volgens een landelijk dekkende aanpak te komen tot een continue verbetering van de uitvoering van de VTH-taken, het verhogen van bestuurlijke betrokkenheid bij omgevingsdiensten en het leveren van input voor het jaarlijkse rapport "Staat van de omgevingsdiensten". De omgevingsdiensten nemen zelf de verantwoordelijkheid om de kwaliteit waar nodig te verbeteren. De visitatie van de ODRU heeft in maart van dit jaar plaatsgevonden en in mei 2024 is het rapport definitief opgeleverd. De visitatiecommissie benoemt in het rapport de sterke punten van de ODRU weer en geeft tevens op een aantal punten aanbevelingen.

Overwegingen

De visitatiecommissie benadrukt als sterke punten:

- De betrokkenheid bij de deelnemers
- Een actief bestuur als collectief betrokken bij de koers en ontwikkeling van de organisatie
- Een heldere koers voor de komende jaren
- Een goede samenwerking met de ketenpartners

We zijn blij en trots dat we als ODRU zoveel mooie complimenten in het rapport hebben ontvangen. De kernwaarden van de ODRU (dichtbij, samen, deskundig, objectief, anticiperend en maatschappelijk bewust) komen duidelijk naar voren in het beeld dat de commissie schetst. Ook in het licht van de fusie

willen zowel de ODRU als haar deelnemende gemeenten graag de positieve punten behouden. Zoals de samenwerking, de inzet van regionale uren en de weloverwogen en pragmatische insteek.

In het verbeterplan wordt op de aanbevelingen gereageerd:

1. Aanbeveling: Verlaag de kwetsbaarheid; focus, werk slim en efficiënt samen

Reactie: De ODRU investeert in werving en opleiding van personeel om de kwetsbaarheid te verlagen, waarbij tevens de nadruk wordt gelegd op procesgericht werken. Verder wordt de rapportagelast omlaag gebracht en inhoudelijker te rapporteren.

2. Aanbeveling: Harmoniseer voor de fusie

Reactie: de harmonisatie wordt meegenomen in fase 2. In lijn daarmee worden steeds meer kennismakingsactiviteiten georganiseerd naar het inhoudelijke werk.

3. Aanbeveling Verzilver leermomenten

Reactie: De komst van de visitatiecommissie was een mooie aanleiding om twee casussen te belichten. We zien dat dit waardevol is en we zouden vaker gezamenlijk willen leren van de casuïstiek die de ODRU rijk is. We maken daarom graag gebruik van de methoden die andere omgevingsdiensten hiervoor hebben ontwikkeld en geborgd. Hier maken we een beknopt plan voor. Deze acties lopen al of worden in de komende maanden opgepakt.

Financiën

De verbeterpunten worden uit de reguliere begroting bekostigd.

Juridisch

Verbetering kwaliteit milieutoezicht VTH-stelsel.

Communicatie

Het visitatierapport en het verbeterplan worden aan het algemeen bestuur ter kennisgeving aangeboden. De ODNL geeft in overweging om vanuit de actieve informatieplicht de gemeenteraden te informeren over het visitatierapport en de aanbevelingen. Aangezien het vooral om uitvoerende maatregelen wordt de raad niet vanuit het bestuur geïnformeerd.

Omgevingsdienst NL

Visitatierapport

Omgevingsdienst Regio Utrecht

26 en 27 maart 2024

Visitatierapport Omgevingsdienst Regio Utrecht

Versie: Definitief
Datum: 27 mei 2024

Inhoudsopgave

Visitatierapport Omgevingsdienst Regio Utrecht	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	5
Sterke punten en aanbevelingen	7
Sterke punten	7
Aanbevelingen	7
Bevindingen per aandachtsgebied van het Visitatiekader	9
A. Kwaliteitsankers wet- en regelgeving	9
A1 Kwaliteitscriteria 2.2 of opvolgers	9
A2 Regionale risicoanalyse	9
A3 Uniform Regionaal VTH-beleidskader	10
A4 LHS	10
A5 BBT en LRSO	10
A6 Actualisatieprogramma vergunningen bedrijven	10
A7 BTP	10
B. Ontwikkelkracht en innovatieruimte	11
B1 Ontwikkelkracht en innovatieruimte	11
B2 Financiële middelen voor ontwikkeling en innovatie	11
B3 Investeren in informatiemanagement en digitalisering	11
B4 Ruimte voor landelijke en inhoudelijke afstemming	11
B5 Ruimte voor kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering van het personeel	12
B6 Betrokkenheid bij- en voorbereid zijn op wijzigingen in wet- en regelgeving	12
B7 Outcome-gericht sturing	12
B8 Aanbeveling Adviescommissie VTH	13
C. Ketensamenwerking en Strafrecht	14
C1 Strafrechtelijke handhaving	14
C2 Samenspel strafrecht omgevingsdienst/OM/Politie/RIEC	14
C3 Samenwerking met veiligheidsregio, waterschap en overige (Rijks)handhavingpartners	14

C4	Ketentoezicht	14
C5	Informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling tussen ketenpartners	14
D.	Onafhankelijkheid	15
D1	Mandatering	15
D2	Afwijking van advies omgevingsdienst	15
D3	Aandachtsbedrijvenlijst	15
D4	Balans tussen onafhankelijkheid en nabijheid	15
E.	Prioritering en Uitvoeringsprogramma's	16
E1	Plaats van regionale milieurisico's, niet-inrichtinggebonden risico's en trend in uitvoeringsprogramma's	16
E2	Kwaliteit van analyse en prioritering	16
F.	Governance	17
	Vervolgstappen	18
	Bijlage 1 – Lijst van afkortingen	19
	Bijlage 2 – Procesbeschrijving visitatie	21
	Fase 0 – Voorbereiding en zelfevaluatie	21
	Fase 1 – Visitatie	22
	Fase 2 – Opvolging en evaluatie	24
	Bijlage 3 – Instructie zelfevaluatie visitatie Omgevingsdienst NL	25
	Aanleiding en doel	25
	Doel zelfevaluatie	25
	Toelichting & instructies	25

Inleiding

Het versterken van het VTH-stelsel wordt de komende jaren vormgegeven in het interbestuurlijk programma (IBP) Versterking VTH-stelsel. Dit programma is opgesteld naar aanleiding van het rapport en de adviezen van de commissie Van Aartsen: Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur.

Als onderdeel van het IBP heeft Omgevingsdienst NL het initiatief genomen om een methodiek voor visitatie van omgevingsdiensten op te zetten. De programmadoelen met betrekking tot visitatie zijn opgenomen onder pijler 6: Monitoring kwaliteit milieutoezicht. Het doel van de visitatie is om volgens een landelijk dekkende aanpak te komen tot een continue verbetering van de uitvoering van de VTH-taken, het verhogen van bestuurlijke betrokkenheid bij omgevingsdiensten en het leveren van input voor het jaarlijkse rapport "Staat van de omgevingsdiensten". De omgevingsdiensten nemen zelf de verantwoordelijkheid om de kwaliteit waar nodig te verbeteren.

Voorafgaand aan het visitatiebezoek stelt de te visiteren omgevingsdienst een zelfevaluatie op aan de hand van het door Omgevingsdienst NL ontwikkelde visitatiekader.

Deze rapportage gaat over de visitatie bij de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). ODRU is een gemeenschappelijke regeling van 15 gemeenten in de regio Utrecht (de deelnemers).

De visitatie bij ODRU is uitgevoerd door een visitatiecommissie bestaande uit de volgende personen:

1. Ronald Stevens, extern voorzitter (Stevens Consultancy)
2. Petra van Oosterbosch, visitator (directeur ODA)
3. Henk Jan Baakman, visitator (directeur ODDV)
4. Elisa Bes, visitator (Strategisch beleidsadviseur ODMH)
5. Jens Boumans, rapporteur (Beleidsmedewerker IBP VTH)
6. Marco Holsappel, secretaris (Senior consultant Wyzer)

Op 16 februari 2024 heeft ODRU de zelfevaluatie aangeleverd aan de visitatiecommissie. De ODRU heeft een kwalitatief goede zelfevaluatie opgeleverd. De vragen zijn helder en uitgebreid beantwoord, de relevante bijlagen zijn beschikbaar gesteld. In het stuk geeft de ODRU blijk van voldoende zelfreflectie. De visitatiecommissie is van mening dat de zelfevaluatie een voldoende basis bood om het visitatiebezoek verder voor te bereiden. Er is dan ook geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een 'No-Go' af te geven.

Op 26 en 27 maart 2024 heeft de visitatiecommissie van Omgevingsdienst NL een tweedaags bezoek gebracht aan ODRU. Tijdens deze twee dagen heeft de commissie openhartige gesprekken kunnen voeren met bestuur, directie, management en medewerkers van de dienst. Er zijn interviews gehouden met personen in de volgende rollen (aantal):

- Adviseur (16)
- Adviseur VRU (1)
- Adviseurs/Regievoerders gemeenten (5)

- Bestuurder (4)
- Bestuurssecretaris (1)
- BOA (1)
- Controller (1)
- Coördinator (7)
- Directeur (1)
- Jurist (3)
- Manager (6)
- Manager GGD (1)
- Manager RUD Utrecht (1)
- OR (1)
- Relatiemanager (1)
- Specialist Politie (1)
- Toezichthouder (2)
- Vergunningverlener (3)

Op basis van deze gesprekken heeft de commissie zich een goed beeld kunnen vormen van de dienst en antwoorden kunnen vinden op de vragen die vanuit het visitatiekader waren opgesteld.

Verificatie

Het visitatierapport is door de dienst gecheckt op feitelijke onjuistheden voorafgaand aan oplevering van de definitieve versie.

Leeswijzer

Eerst worden de uitkomsten van de visitatie samengevat in sterke punten en aanbevelingen. Daarna volgt aan de hand van het visitatiekader een beschrijving van de kern van de bevindingen. Hierbij worden per sub-thema de bevindingen van de commissie weergegeven. Het visitatierapport eindigt met een weergave van de verwachtingen van Omgevingsdienst NL ten aanzien van de vervolgstappen van de dienst.

Een lijst met afkortingen is opgenomen in bijlage 1. Verder is in bijlage 2 een procesbeschrijving visitatie opgenomen. Deze beoogt inzicht te geven in de stappen die de visitatiecommissie volgt om te komen tot haar bevindingen. In bijlage 3 is de instructie opgenomen ten behoeve van het opstellen van de zelfevaluatie door de dienst en de beoordeling ervan door de visitatiecommissie.

Sterke punten en aanbevelingen

Sterke punten

De visitatiecommissie ziet de volgende sterke punten:

1. Betrokkenheid

De omgevingsdienst ODRU is een dienst die intensief samenwerkt met de deelnemers (nabijheid, verbinding met regievoerders) en waar medewerkers zich sterk verantwoordelijk voelen voor een zorgvuldige uitvoering van VTH-taken. Het is een warme, betrokken organisatie. (Zie o.a. thema A1, D4 en F)

2. Actief bestuur

Het bestuur van de ODRU (15 gemeenten) is als collectief nauw betrokken bij de koers en ontwikkeling van de organisatie. Er bestaat binnen het bestuur een eenduidig beeld op de ontwikkelrichting van de ODRU en de aanstaande fusie met de RUD Utrecht. Het bestuur neemt een actieve positie in om de ODRU te steunen in haar doorontwikkeling. Ze hanteert voor haar functioneren duidelijke richtinggevendende uitgangspunten. (Zie o.a. thema B2, C3, D en F.)

3. Heldere koers

De koers van de ODRU, tot stand gekomen met intensieve betrokkenheid van het algemeen bestuur, vormt de leidraad voor de komende jaren (2023-2027) en is een toegankelijk en duidelijk document, vertaald in een intern werkprogramma en voorzien van een ontwikkelagenda. (Zie o.a. thema A3 en B1.)

4. Goede samenwerking

De samenwerking met de ketenpartners is op operationeel niveau positief. Zo zijn er landelijke contacten en overleggen op energie, ZZS, water, plustaken (Bodem, groen, ruimtelijke ordening en EV. En er is sprake van positieve relaties met relevante ketenpartners zoals VRU, RUD Utrecht, Waterschappen, ILT, LMA, Politie, VRU. Goed is dat ook de GGD hierbij steeds meer betrokken is. (Zie o.a. thema B4, C3 en F.)

Aanbevelingen

De visitatiecommissie doet de volgende aanbevelingen:

1. Verlaag de kwetsbaarheid; focus, werk slim en efficiënt samen

De ODRU heeft als organisatie te maken met een groei in haar takenpakket, weinig capaciteit (o.a. seniorfuncties) en een relatief groot deel externe inhuur. Dit maakt de organisatie kwetsbaar en legt een grote verantwoordelijkheid op sleutelfunctionarissen. Dit is een zorg voor nu en de toekomst. De fusie alleen is niet zaligmakend. De koers, het werkprogramma en de aanstaande fusie doen een groot beroep op het verandervermogen van de ODRU en haar medewerkers naast het uitvoeren van de overeengekomen VTH-taken en projecten.

De veranderstrategie van de directie laat zich hierin het best omschrijven door een incrementele aanpak. Van de organisatie wordt gevraagd te veranderen 'met de winkel open'. In combinatie met de veranderstrategie kan de 'waan van de dag' daardoor makkelijk grip krijgen op de nodige ontwikkeling. De druk neemt toe en dat vraagt om focus, slim en efficiënt strategisch opereren. Hierin helpt het om organisatieverandering systematisch aan te pakken, te sturen op betrokkenheid en verantwoordelijkheid van medewerkers, de samenwerking met de RUDU te intensiveren en

goede voorbeelden van collega-OD's over te nemen. Daarbij moet het bestuurlijk- en ambtelijk draagvlak wat er nu is behouden blijven. Verder kan het helpen om operationele winst te zoeken, b.v. in het verlagen van de rapportagelast, ontwikkel- en leerpunten snel te verzilveren en rollen van sleutelfuncties helder te maken. In het verlengde daarvan is de samenwerking met ketenpartners op beleidsmatig niveau gebaat bij een meer collectieve aanpak gericht op de regio Utrecht en een kortere doorlooptijd van de besluitvorming. (Zie thema A1, B, D4 en F)

2. Harmoniseer voor de fusie

De ODRU zal per 2026 samengaan met de RUDU tot één omgevingsdienst Utrecht. De koers van de ODRU biedt handvaten voor een regionaal beleidsplan en de doelstellingen voor de nieuwe organisatie. Het operationeel samengaan van beide organisaties is gebaat bij een harmonisatieplan om richting te geven aan het invlechten van beide organisaties. (Zie thema F)

3. Verzilver leermomenten

De commissie ziet dat het voor de ODRU van belang is om de opgedane ervaringen in de complexe casuïstiek intern en extern te delen met regisseurs en regievoerders. Dit bevordert het lerend vermogen van de organisatie en stimuleert een gelijk speelveld. Het is daarom van belang om meer te investeren in de relatie en ondersteuning van de regievoerders in hun (gezamenlijke) opdrachtgeversrol. Zo groeit een regionale strategie en uitvoeringsaanpak. Tegelijkertijd is het voor de dienst ook van belang een visie te vormen op complexe (lang lopende) dossiers om tot een duurzame strategische en bestuurlijk gedragen oplossingen te komen.

Het leren en evalueren van complexe casuïstiek en de leerpunten verzilveren om zo een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen al dan niet met netwerkpartners is ook van belang voor de inbreng (kennis en ervaring) van de ODRU in de aanstaande fusie. (Zie thema B, E en F)

Bevindingen per aandachtsgebied van het Visitatiekader

A. Kwaliteitsankers wet- en regelgeving

A1 Kwaliteitscriteria 2.2 of opvolgers

- De ODRU voldoet niet op alle onderdelen aan de kwaliteitscriteria 2.2. (van de 23 deskundigheidsgebieden waar de ODRU opdracht voor krijgt zijn er 9 volledig afgedekt, 7 gedeeltelijk en 7 niet afgedekt (of uitbesteed). De commissie ziet wel dat de dienst erg streng is voor zichzelf en de criteria erg strikt interpreteert. Dit getuigt weliswaar van zelfreflectie maar in de uitleg van de kwaliteitscriteria zit wel meer ruimte dan de interpretatie van de ODRU. Daarnaast is het de verwachting dat na de fusie met de RUDU deze kwaliteitscriteria als nieuwe dienst wel gehaald worden.
- Zoals bij meerdere omgevingsdiensten het geval is kampt de ODRU ook met een capaciteitsgebrek wat zorgt voor een knelpunt in uitvoering van de VTH-taken. Een relatief grote flexibele schil moet dit ondervangen. Zowel het capaciteitsvraagstuk als de omvangrijke inhuur maken dat de borging van deskundigheid, kennis en expertise eveneens aandacht vraagt.
- Om de professionaliteit te borgen van alle VTH- medewerkers onderscheidt men noodzakelijke en aanbevolen acties. De commissie spoort de ODRU aan te onderzoeken wat slimmer en sneller kan om het geheel op peil te brengen en niet achter de feiten aan te werken. Daarbij zal de ODRU zichzelf de vraag moeten stellen hoe de dienst ervoor zorgt dat de benodigde kennis en expertise voor de organisatie behouden blijft. De aanstaande fusie is daar geen sluitend antwoord op.
- Het is de commissie in positieve zin opgevallen dat de uitvoeringslaag van de organisatie veel verantwoordelijkheid heeft en neemt. Een aantal sleutelfunctionarissen in het bijzonder trekken deze verantwoordelijkheid naar zich toe met professionele zorgvuldigheid. Tegelijkertijd kan het verruimen van verantwoordelijkheden, b.v. bij cluster coördinatoren meer ruimte geven aan het management om zich te richten op de koers en aanstaande fusie.
- Daarnaast kan professionelere ondersteuning het middenkader ontzorgen, een exactere functieomschrijving voor de cluster coördinatoren zou daarbij helpend kunnen zijn.
- De regievoerders willen graag in gesprek over het verbeteren van de inhoudelijke en beleidsmatige samenwerking. Door regievoerders ook op beleidsmatig niveau meer te betrekken (en te zien als samenwerkingspartner) kan eveneens meer ruimte ontstaan.

A2 Regionale risicoanalyse

- Er is geen sprake van een grondige regionale risicoanalyse. Het door de ODRU gehanteerde risicomodel is erg basaal van aard. Deze basisrisico-analyse voor milieutoezicht is in samenwerking met de gemeenten en de RUD onder de U&H strategie uitgewerkt. Daarmee is een risiconiveau bepaald per activiteit en totaal negatief effect o.b.v. veiligheid en gezondheid, schade aan milieu, hinder, overlast, leefbaarheid en verspilling energie en grondstoffen. Deze uitkomst vormt de basis van risicogestuurd milieutoezicht. In het risicogestuurd toezicht worden factoren als informatie over de laatste controle (naleving, LHS), klachten, locatie-gebonden informatie en externe informatiebronnen betrokken om tot een definitieve risico-bepaling te

komen. Met de RUDU wordt samengewerkt om een betere risicomatrix te bouwen waarin ook maatschappelijke effecten worden meegewogen.

- Het risicogericht toezicht wordt regionaal gepland. Overige taken zijn lokaal gepland.
- ODRU ontwikkelt op dit moment een BI-tool om op basis van data uit toezicht het toezichtregime te bepalen per branche, in plaats van de Excel-bestanden die nu worden gebruikt.

A3 Uniform Regionaal VTH-beleidskader

- De ODRU heeft een regionaal VTH beleidskader dat onderdeel is van de U&H strategie. Dit is vigerend beleid tot en met 2025. De commissie is van mening dat het een goede zaak is om tactiek en operatie naar regionaal uitvoeringsplan te halen. En de (nieuwe) doelen te vertalen naar een regionaal uitvoeringsprogramma.

A4 LHS

- De ODRU hanteert de LHS, deze strategie is een integraal onderdeel van de regionale U&H strategie. De toezichthouders maken, voor het volgen van de LHS, gebruik van een LHS-app. Zo worden de toezichthouders ondersteund in het kiezen van het juiste handhavingsspoor en komen de handhavingstaken automatisch bij de BOA's terecht. Een mooie innovatieve ontwikkeling van de ODRU.

A5 BBT en LRSO

- De ODRU toetst elk initiatief aan de BBT en gebruikt eigen teksten in de geest van de LRSO.
- De commissie merkt in positieve zin op dat de GGD en VR, indien nodig, worden betrokken bij afwijking van de BBT of gevallen waarin de wetgever nog niet heeft voorzien

A6 Actualisatieprogramma vergunningen bedrijven

- De ODRU valt in positieve zin op door, vanaf 2024, de actualisatie van vergunningen zo concreet en consequent (programmatisch) op te pakken. Aan de hand van de U&H strategie is een inventarisatie van te actualiseren vergunningen per gemeente gemaakt. Vanaf 2024 wordt programmatisch gewerkt aan de actualisatie. Er zijn voldoende middelen en capaciteit om dit vorm en inhoud te geven. In voorkomende gevallen worden ketenpartners betrokken bij de actualisatie.
- Aandachtspunt is de tijdelijke financiering voor deze structurele taak.

A7 BTP

- Het basistakenpakket is volledig ingebracht door 14 van de 15 deelnemers van de ODRU. De laatste moet de sloopmelding asbest nog inbrengen als taak.
- De commissie vindt het een aandachtspunt dat twee gemeenten anno 2024, op basis van financiën en procesafspraken, nog niet het verplichte taakpakket hebben ondergebracht bij de ODRU. Een van de twee heeft inmiddels aangegeven dat per 2025 te doen.

B. Ontwikkelkracht en innovatieruimte

B1 Ontwikkelkracht en innovatieruimte

- De ODRU is op een aantal gebieden innovatief, bijvoorbeeld AI voor toezicht. Echter in de eigen (beleids)documenten is de dienst niet specifiek over wat verstaan wordt onder innovatie. De commissie adviseert tot een heldere definitie van innovatie te komen. Dit kan de ODRU helpen in ontwikkeling en verantwoording.
- De veelheid aan ontwikkelingen wordt door de ODRU gestructureerd en zorgvuldig opgepakt. De commissie concludeert dat de ODRU realistisch en weloverwogen omgaat met ontwikkelingen. Tegelijkertijd kent ook de ODRU de waan van de dag. Hierdoor is de dienst vooral operationeel gericht. Het strategisch vermogen is voldoende aanwezig maar wordt geremd in ontwikkeling en innovatie door deze operationele focus.
- De veranderstrategie van de directie laat zich het best omschrijven door een incrementele aanpak. Dit heeft voordelen, zoals het eerder beschreven realisme, aan de andere kant heeft de dagelijkse gang van zaken op deze manier wel meer invloed op de voortgang.
- Het kan in de drukte van aanstaande fusie en het omgaan met toekomstige vraagstukken helpen de verandering van de organisatie systematisch en gestructureerd aan te pakken. Leading with Obeya kan als middel helpen om meer focus aan te brengen in het werkprogramma en eigenaarschap duidelijk te beleggen, in de werkwijze een aantal richtinggevende vragen (b.v. wat draagt activiteit x bij aan betere relatie met opdrachtgever, aan betere rapportages, aan rolzuiverheid?) op te nemen en zo de focus te bewaken.

B2 Financiële middelen voor ontwikkeling en innovatie

- De financiële middelen voor ontwikkeling en innovatie komen uit het budget "regionale uren". Dit budget komt tot stand door 4% van een DVO te reserveren, met een minimum van 25 en een maximum van 250 uur per gemeente, en wordt beschikbaar gesteld voor nieuwe werkzaamheden als gevolg van (maatschappelijke) ontwikkelingen zoals duurzaamheid e.d. De ODRU krijgt daarmee de ruimte en vrijheid om vanuit expertise en inhoud voorstellen te doen.
- Dit is echter niet alleen bedoeld voor ontwikkeling en innovatie, maar wordt ook en vooral gebruikt voor gezamenlijke regionale projecten, al dan niet in de opstartfase, maar ook voor piket.

B3 Investeren in informatiemanagement en digitalisering

- De ODRU heeft diverse IT-systemen en tools (BI-tool, Obeya, werkprocesstool, POC AI voor toezicht). De dienst mag volgens de commissie trots zijn op deze innovaties, ziet dat de kracht van de systemen in samenhang nog meer gebruikt kan worden en adviseert te standaardiseren waar mogelijk.

B4 Ruimte voor landelijke en inhoudelijke afstemming

- Landelijke contacten en overleggen op energie, ZZS, water, plustaken (bodem, groen, RO, EV). Het geeft een beeld van actieve landelijke rol en betrokkenheid.

B5 Ruimte voor kennisontwikkeling en deskundigheidsbevordering van het personeel

- De ODRU heeft een kernteam Omgevingswet met representanten vanuit ieder team. Dit maakt (kennis)ontwikkeling effectief. Alle medewerkers in deze ontwikkeling meenemen is daarbij wel een aandachtspunt.
- Binnen het werkgebied van de ODRU spelen een aantal complexe casussen. De commissie heeft kennis kunnen nemen van die casuïstiek. Naar aanleiding daarvan ziet de commissie dat het voor de ODRU van belang is om de opgedane ervaringen te delen met alle regisseurs. Verder op in deze rapportage is te lezen dat dit door de regisseurs wordt gewaardeerd. Tegelijkertijd is het voor de dienst ook van groot belang een visie te vormen op dergelijke complexe dossiers om zo ook de betrokken bestuurders te kunnen adviseren tot duurzame (strategische) oplossingen te kunnen komen.
- Het leren en evalueren van complexe casuïstiek en de leerpunten verzilveren om zo een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen al dan niet met netwerkpartners is ook van belang voor de inbreng (kennis en ervaring) van de ODRU in de aanstaande fusie.
- In het verlengde daarvan en de doorontwikkeling van de organisatie niet het wiel opnieuw uit te vinden, maar om in Omgevingsdienst NL verband op zoek te gaan naar 'best practices' en die slim te gebruiken.
- De commissie is van mening dat het helpend kan zijn voor de organisatieontwikkeling en het aanpakken van toekomstige vraagstukken om de taken en verantwoordelijkheden van enkele sleutelfuncties (zoals o.a. relatiemanager, clustercoördinator, VTH-manager) te actualiseren en hen te professionaliseren op belangrijke competenties zoals integraal samenwerken, bestuurlijke sensitiviteit.
- De professionaliteit van de huidige medewerkers wordt uitgedaagd, er is opleidingsbeleid, loopbaanontwikkeling, project duurzame inzetbaarheid, en in de gesprekkencyclus worden de wensen opgehaald, dat is positief. De medewerkers hebben gemiddeld €1250,- per jaar beschikbaar voor ontwikkeling. Deze ruimte is niet vrij besteedbaar. De financiering van benodigde professionalisering (of een deel daarvan) gebeurt uit SPUK gelden, hiermee heeft de ODRU de ruimte voor ontwikkeling niet structureel geborgd.

B6 Betrokkenheid bij- en voorbereid zijn op wijzigingen in wet- en regelgeving

- De ODRU stuurt (periodiek) per brief informatie en adviezen over nieuwe ontwikkelingen naar de deelnemers.

B7 Outcome-gericht sturing

- De ODRU is volop in (door)ontwikkeling. In de operationalisering van de Koers is de organisatie nog zoekende. Er worden diverse instrumenten gebruikt om overzicht krijgen en voortgang te bewaken. Deze instrumenten kennen hun oorsprong in diverse stadia van organisatieontwikkeling en/of verschillende organisatieonderdelen (jaarplannen, zonnebloemen en Obeya borden). Het goed (integraal)beeld van de samenhang heeft de commissie niet gekregen. Dit bemoeilijkt sturing op outcome.
- De commissie is van mening dat de ODRU stappen kan zetten in het outcome gerichte sturing door meer te denken en te rapporteren in termen van maatschappelijk effect (b.v.

naleefgedrag, bijdrage aan energietransitie, oplossen van complexe dossiers) per branche of gemeente.

B8 Aanbeveling Adviescommissie VTH

- De ODRU heeft een bewuste keuze gemaakt om specifiek aan pijler 3 een bijdrage te leveren waarbij de dienst zich met name richt op de digitale vergunningsinformatie, de informatie over omgevingsveiligheid en de registratie van MBA's. Waarbij de ODRU aangeeft dat de ontwikkeling hiervan langzaam verloopt. Daarnaast deelt de dienst kennis en ervaring binnen pijler 1. Verder sluit de ODRU in lopende zaken aan bij de overige pijlers. Dit past in het beeld van de commissie van de wijze waarop de ODRU in het algemeen met ontwikkelingen omgaat, weloverwogen en pragmatisch.
- Met het oog op de fusie is het volgens de commissie aan te bevelen de samenwerking met de RUDU te intensiveren en na te gaan in welke trajecten het 'samen optrekken in de uitvoering van o.a. VTH-taken' de onderlinge cohesie versterkt (organiseren van samengestelde teams).

C. Ketensamenwerking en Strafrecht

C1 Strafrechtelijke handhaving

- De ODRU heeft de strafrechtelijke handhaving goed op orde. De samenwerking in de strafrechtketen is goed. Dit levert concrete resultaten op in het aantal handhavingzaken.

C2 Samenspel strafrecht omgevingsdienst/OM/Politie/RIEC

- De politie ervaart een goede samenwerking met de ODRU op gebied van strafrecht en opsporing. Er is frequent en levendig overleg. Hierin onderscheidt deze regionale samenwerking zich van het landelijke beeld.

C3 Samenwerking met veiligheidsregio, waterschap en overige (Rijks)handhavingpartners

- Samenwerking met de handhavingpartners is goed. Deze ketenpartners zijn positief over samenwerking, operationeel ervaren zij een goede samenwerking. Het is daarbij wel wenselijk om korte en informele lijnen te hebben binnen de ODRU, anders is het soms even zoeken om de juiste adviseur te spreken.
- Op tactisch en strategisch niveau is er wel samenwerking maar moet deze nog verder ontwikkeld worden, daar zijn alle partijen aan zet.
- Hoewel de samenwerking als positief wordt bestempeld erkennen de partners ook dat de ODRU wat bureaucratisch en verkokerd is georganiseerd. Hierdoor werkt besluitvorming wat trager. Hierdoor is er echter wel bestuurlijke dekking en is, voor er gehandeld wordt, helder wat de opdrachtgever wil.

C4 Ketentoezicht

- Ketentoezicht is nog niet integraal ingericht en richt zich bij de ODRU met name op asbest en bodem. Hierin lijkt de risicogerichte benadering nog niet te zijn doorgevoerd.

C5 Informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling tussen ketenpartners

- De ODRU gebruikt Inspectieview, het LAVS en BRS. De ervaring leert echter dat niet alle handhavingpartners trouw input leveren in deze systemen. Daardoor blijft de effectiviteit van het delen van informatie achter.
- Het enkelvoudig gebruik van Inspectieview door toezichthouders komt zelden voor. Reden hiervoor is het geringe aantal relevante medegebruikers en de geringe directe concreetheit van de bevindingen. De ODRU onderzoekt op dit moment of de informatie vanuit Inspectieview betrokken kan worden en meerwaarde oplevert bij het optimaliseren van het risicogestuurd toezicht. Op korte termijn vindt overleg plaats met IL&T.
- Het integraal delen van informatie tussen ketenpartners is in de regio Utrecht ook nog geen vanzelfsprekendheid.

D. Onafhankelijkheid

D1 Mandatering

- De mandatering van taken aan de ODRU is vrijwel uniform. Op een tweetal plustaken (bouw en archivering) bestaan er verschillen. Daarnaast bestaan er nog enkele verschillen in de werkprocessen. Dit maatwerk vermindert de efficiëntie van de dienst.
- Na fusie willen deelnemers hetzelfde takenpakket mandateren aan de nieuwe Omgevingsdienst.

D2 Afwijking van advies omgevingsdienst

- Afwijking van adviezen door het bevoegd gezag komt niet voor. In de behandelde casus kwam de gezonde en volwassen onafhankelijke positie van de ODRU als specialist en adviseur helder naar voren.
- In gevallen waarin die onafhankelijkheid in advies toch onder druk komt te staan wordt dit door de ODRU primair in de relatie opgelost.

D3 Aandachtsbedrijvenlijst

- De ODRU werkt met een aandachtbedrijvenlijst. Deze bedrijven krijgen extra punten bij het bepalen van de risico's ten behoeve van het risico gestuurde toezicht.
- Voor een aantal bedrijven op de aandachtbedrijvenlijst is een regisseur aangewezen, deze toewijzing vindt plaats op basis van complexiteit. De regisseur heeft zowel een interne (organisatie) als externe (bedrijf) rol.

D4 Balans tussen onafhankelijkheid en nabijheid

- De deelnemers zijn tevreden over de uitvoering van taken door de ODRU en hoewel de kwaliteit van de uitvoering nog niet als indicator is vastgelegd (tevredenheidsonderzoek) wordt het door de deelnemers wel gelabeld als 'deskundige nabijheid'.
- Door de regievoeders wordt de ODRU "als van ons" beschouwd. Ook de ODRU ervaart de relatie met regievoeders als "dichtbij en goed".
- De deelnemers zijn wel van mening dat de rol van een relatiemanager scherper kan en mag. Zij vinden het wenselijk om één aanspreekpunt te hebben waarmee niet alleen de relatie wordt onderhouden maar ook inhoudelijke zaken en programmering besproken kan worden.
- Uit de behandelde casuïstiek bleek dat er bij bestuurlijk gevoelige zaken voldoende bestuurlijke aandacht en betrokkenheid is zonder dat dit de onafhankelijke positie van de ODRU compromitteert.
- Het kan helpend zijn de administratieve/ bureaucratische druk op de organisatie te verminderen. Bij voorbeeld door een verlaging van de rapportagelast (bijvoorbeeld elk kwartaal waarvan twee voorzien van inhoud en duiding) en meer vraaggericht te rapporteren, wat hebben wethouders en regievoeders nodig.

E. Prioritering en Uitvoeringsprogramma's

E1 Plaats van regionale milieurisico's, niet-inrichtinggebonden risico's en trend in uitvoeringsprogramma's

- Met de regionale U&H strategie is al veel bereikt en er liggen plannen deze verder door te ontwikkelen. Zoals de vertaling van de regionale strategie naar een regionaal uitvoeringsprogramma. De fusie creëert daarvoor een natuurlijk momentum, maar het verschil in onderliggende risicoanalyse is een aandachtspunt.
- Bij het opstellen van het (risicogerichte) jaarprogramma worden de opdrachtgevers onvoldoende betrokken. Bij hen bestaat de wens om meer samen, op basis van naleefgedrag, de vertaling te maken naar het uitvoeringsprogramma en daarbij (nog) meer branchegericht te programmeren.
- De basis voor die manier van programmering moet volgens de deelnemers worden gelegd in meer outcome-gerichte rapportages. Daarin mag het narratief meer een plaats krijgen, zowel in de ambtelijke als in de bestuurlijke rapportages. Hierin mag ook de toegevoegde waarde van de ODRU tot uitdrukking komen.

E2 Kwaliteit van analyse en prioritering

- De ODRU werkt risicogericht, daarin is nog ruimte voor ontwikkeling. Een beter gebruik van verschillende variabelen met betrouwbare datakwaliteit is daarin de eerste logische stap. (zie volwassenheidsmodel voor regionale planning, pijler 5 IBP-VTH)
- Het proces van vaststelling van de begroting kent een zorgvuldige voorbereiding. De ODRU kent een getrapte methode van regievoerder en financieel adviseurs via een auditcommissie naar het DB en AB.

F. Governance

- De dynamiek binnen het bestuur van de ODRU is goed. De scheiding tussen eigenaarschap en opdrachtgeverschap is helder. Er bestaat binnen het bestuur een eenduidig beeld op de ontwikkelrichting van de ODRU en de aanstaande fusie met de RUD Utrecht.
- Consensus over de werkwijze zal zowel ambtelijk als bestuurlijk een belangrijk onderwerp van gesprek voor de aanstaande fusie worden nu de werkwijzen van de ODRU en RUD Utrecht zoveel verschillen. Het gaat dan met name om harmonisatie van werkwijzen, uitgangspunten en kaders voor de uitvoering. Beide diensten hebben in de loop van de jaren een eigen ontwikkeling doorgemaakt. Sturing en besturing zullen op elkaar afgestemd moeten worden.
- De verhouding tussen de OR en de WOR-bestuurder is goed. Beide spreken van een gezonde relatie. Dat is een belangrijk en waardevol gegeven gelet op de aanstaande organisatieontwikkelingen.
- In positieve zin valt op dat het contact tussen ODRU en de regievoerders intensief is. De regievoerders worden zowel aangesproken in hun opdrachtgeversrol als in hun eigenaarsrol. Deze rollen zijn ook op ambtelijk niveau gescheiden.
- De regievoerders waarderen het gezamenlijk inhoudelijke zogenaamde "open uurtje". Hierin is ruimte om samen casuïstiek en inhoudelijke thematiek te bespreken en dit bevordert een gelijk speelveld. Ook wordt het gebruikt om samen het regievoerdersoverleg (ambtelijk opdrachtgevers) of de vergaderingen van het algemeen bestuur (eigenaarsrol) voor te bereiden.
- Het is daarom van belang om meer te investeren in de relatie en ondersteuning van de regievoerders in hun (gezamenlijke) opdrachtgeversrol. De regievoerder benoemen dat het bespreken van de jaarlijkse doelen belangrijk is en dat dit meer inhoud zou kunnen krijgen. De regievoerders hebben moeite om de opdracht voor het nieuwe jaar in te schatten. Zij gebruiken nu vooral het voorgaande plan en borduren hier op voort. En meer gezamenlijk optreden en ondersteuning vanuit de ODRU is in dit proces wenselijk.
- Hierdoor neemt het collectief partnerschap toe, worden doelstellingen en aanpakken samen bepaald en gedeeld, verbetert de onderlinge communicatie en groeit zo een regionale strategie en uitvoeringsaanpak. De huidige overlegstructuur en persoonlijke relaties bieden een goede basis om samen verder te ontwikkelen.

Vervolgstappen

Omgevingsdienst NL verwacht van de dienst de volgende vervolgstappen ten aanzien van de opvolging van aanbevelingen:

- De directie agendeert het Visitatierapport binnen een redelijke termijn* in het DB, publiceert het meteen daarna op zijn website en stelt Bureau Omgevingsdienst NL daarvan in kennis;
- De directie stelt ter opvolging van de aanbevelingen een verbeterplan op. Geadviseerd wordt, dit plan gelijktijdig met het Visitatierapport in het DB te agenderen. In het verbeterplan wordt aangegeven welke verbeteracties in gang worden gezet, op welke wijze, met welke resultaatdoelen en binnen welke termijnen de verbeteringen worden doorgevoerd. Het plan geeft aan met welke frequentie de voortgang van de verbeteracties wordt gerapporteerd in het DB;
- Het verbeterplan wordt binnen 4 maanden na oplevering van het definitieve Visitatierapport vastgesteld door het DB en vervolgens direct gedeeld met Bureau Omgevingsdienst NL. De dienst verleent Omgevingsdienst NL toestemming om het verbeterplan op de website van Omgevingsdienst NL te plaatsen.
- In overleg wordt door het DB en de directeur van de OD in gezamenlijkheid besloten hoe en wanneer het visitatierapport en het verbeterplan wordt besproken in het AB.

** Drie maanden na oplevering van het definitieve Visitatierapport plaatst Bureau Omgevingsdienst NL het rapport op de website van Omgevingsdienst NL.*

In het kader van de nieuwe wet op de Gemeenschappelijke Regelingen geldt ook een actieve informatieplicht voor de OD. De OD kan dit benutten om raden en Staten te informeren. Uitgangspunt voor de opvolging van de aanbevelingen is dat de verantwoordelijkheid ligt bij het DB/AB van de dienst.

Met bovengenoemde werkwijze beoogt Omgevingsdienst NL transparantie te borgen en betrokken partijen in het VTH-stelsel -waaronder Omgevingsdienst NL zelf- in staat te stellen om vanuit de eigen positie zich op de hoogte te stellen van de voortgang. Het geeft ook de mogelijkheid in gesprek te gaan over de verbeteracties en wie welke rol daarin heeft.

Ten minste eenmaal per 2 jaar maakt Omgevingsdienst NL een overzicht van de voortgang van de verbeteracties t.b.v. de Staat van VTH.

Nadat de eerste visitatiecyclus een feit is, wordt in het kader van de reguliere cyclus bij de volgende visitatie de opvolging van de aanbevelingen c.q. uitvoering van het verbeterplan geagendeerd en besproken.

Bijlage 1 – Lijst van afkortingen

Afkorting	Betekenis
AI	Artificiële Intelligentie
BBT	Best beschikbare technieken
BI	Business Intelligence
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOR	Besluit Omgevingsrecht
BRS	BOA Registratie Systeem
BTP	Basistaken Pakket
DB/AB	Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
EV	Externe Veiligheid
IBP	Interbestuurlijk Programma (Versterking VTH-stelsel)
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
LAVS	Landelijke Afval Volg Systeem
LHS	Landelijke handhavingstrategie
LMA	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
LRSO	Landelijke redactie standaardteksten omgevingsvergunningen
OD	Omgevingsdienst
ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
ODRU	Omgevingsdienst Regio Utrecht
ODMH	Omgevingsdienst Midden Holland
OM	Openbaar Ministerie
OR	Ondernemingsraad
POC	Proof of concept
RIEC	Regionale informatie- en expertisecentrum
RO	Ruimtelijke Ordening
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RUDU	Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht

SPUK	Specifieke Uitkering
U&H	Uitvoering en Handhaving
VTH	Vergunningverlening Toezicht Handhaving
VRU	Veiligheidsregio Utrecht
WOR	Wet op de ondernemingsraden
ZZS	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Bijlage 2 – Procesbeschrijving visitatie¹

Dit hoofdstuk beschrijft op hoofdlijnen het proces dat wordt doorlopen bij de uitvoering van een visitatie bij een Omgevingsdienst. Deze procesbeschrijving is gebaseerd op de beschrijving van het conceptprogramma visitatie (Bijlage II uit de rapportage van TG/SPPS²), waarin gebruik is gemaakt van de geleerde lessen uit de visitatiemethodiek bij de veiligheidsregio's. Deze procesbeschrijving is verder uitgewerkt op basis van nadere afstemming en de afspraken zoals gemaakt tijdens de mini-conferentie van 23 september 2022.

Voor de visitaties wordt de geldende versie (zie hoofdstuk 3: Wijzigingenbeheer) gevolgd.

Fase 0 – Voorbereiding en zelfevaluatie

Startoverleg

Het visitatieproces start met een startoverleg tussen een vertegenwoordiger van de directie van de omgevingsdienst en een vertegenwoordiger van het visitatiebureau van Omgevingsdienst NL. Hierin worden de scope, inhoud en proces van de visitatie besproken en wordt de gevraagde voorbereiding (in de vorm van een zelfevaluatie) toegelicht. Dit betekent dus onder andere dat de inhoudelijke thema's van de visitatie (zie hoofdstuk 1: Vragenlijst zelfevaluatie) worden toegelicht en verkend. Afsproken wordt, wie voor de visitatie bij de betreffende omgevingsdienst als secretaris van de visitatiecommissie van Omgevingsdienst NL optreedt. Tot slot worden gezamenlijke basisafspraken gemaakt over de randvoorwaarden.

Zelfevaluatie

Aan de hand van het geldende handboek visitatie (zie hoofdstuk 3: Wijzigingenbeheer) voert de te visiteren omgevingsdienst een zelfevaluatie uit. Deze zelfevaluatie is een zelfreflectie aan de hand van de vragenlijst zelfevaluatie (zie hoofdstuk 1) en wordt ondersteund door documentatie en waar mogelijk dossiers/voorbeelden uit individuele zaken.

Het doel van de uit te voeren zelfevaluatie is dat de organisatie zelf een globaal en veelal gedeeld beeld construeert over het functioneren van de organisatie en de resultaten op gebied van de genoemde visitatiethema's en op basis hiervan sterke punten, ontwikkelpunten en verbeterkansen benoemt.

De zelfevaluatie wordt vijf weken (dan wel een in goed overleg met de voorzitter van de visitatiecommissie afgesproken aantal weken) voor het visitatiebezoek opgeleverd aan de secretaris van de visitatiecommissie.

Go/No-go

De voorzitter en secretaris van de visitatiecommissie beoordelen in afstemming met de visitatiecommissie of de ontvangen zelfevaluatie voldoende inzicht geeft in het functioneren van de omgevingsdienst om als visitatiecommissie de visitatie voldoende te kunnen voorbereiden en behouden het recht voor om vóór of uiterlijk tijdens het intakegesprek mee te delen dat een verbeterde versie van de zelfevaluatie dient te worden aangeleverd (No-Go), waarna de volgende stappen (intakegesprek, visitatiebezoek) opnieuw dienen te worden gepland. Blijft deze mededeling achterwege dan betekent dit impliciet een Go voor de volgende processtappen.

¹ Handboek visitatie Omgevingsdienst NL, versie 3.1, 2 maart 2023 Hoofdstuk 2

² TwynstraGudde/SPPS (30 juni 2022). Rapportage visitatie omgevingsdiensten - Bijlage II Conceptprogramma visitatie.

Uitgangspunt hierbij is dat de omgevingsdienst en de visitatiecommissie streven naar een gedegen zelfevaluatie respectievelijk beoordeling, in het belang van de goede voortgang van het visitatieproces.

Intakegesprek

Het intakegesprek vindt vier weken (dan wel een in goed overleg met de voorzitter van de visitatiecommissie afgesproken aantal weken) voor het visitatiebezoek plaats en wordt gevoerd door de onafhankelijke externe voorzitter van de visitatiecommissie en de secretaris samen met een vertegenwoordiging van de directie van de omgevingsdienst. Op basis van de ontvangen zelfevaluatie wordt in samenspraak bezien welke onderdelen van de VTH-taakuitvoering eventueel extra aandacht behoeven tijdens de interviews, en waar de inhoudelijke focus/verdieping komt te liggen. Daarnaast worden de visitatie agenda doorgenomen, waarbij zoveel mogelijk per interview het thema/onderwerp en de te interviewen personen/rollen door de secretaris worden ingevuld in het interviewschema van de concept agenda. In dit kader wordt specifiek aandacht besteed aan de deelname van bestuurders. De visitatiecommissie behoudt zich het recht voor hier tijdens de visitatie van af te wijken en functionarissen toe te voegen.

Vorbereiding visitatiecommissie

De leden van de visitatiecommissie ontvangen van de secretaris vier weken (dan wel een in goed overleg met de voorzitter van de visitatiecommissie afgesproken aantal weken) voor het visitatiebezoek de visitatiemethodiek, de zelfevaluatie en het visitatieplan incl. concept agenda (incl. interviewschema). Na het intakegesprek vindt de inhoudelijke voorbereiding door de commissieleden plaats. Hierbij worden de visitatieleden door de secretaris van de commissie gevraagd de punten die hen opvallen en/of de zaken die zij bij de visitatie aan de orde willen stellen te noteren. In aanloop naar de visitatie zijn de commissieleden geïnformeerd over de visitatiemethodiek en hebben zij een training gehad om de rol als commissielid te kunnen vervullen.

Fase 1 – Visitatie

Visitatiebezoek

Het visitatiebezoek bestaat uit een voorbereidingsdag en een visitatiedag (ook wel aangeduid als 'visitatiedag 1' en 'visitatiedag 2'). Op beide dagen is de visitatiecommissie te gast bij de omgevingsdienst en worden de nodige ruimten ter beschikking gesteld. Tijdens de voorbereidingsdag bereidt de visitatiecommissie tijdens de ochtend en het eerste deel van de middag het visitatiebezoek voor; hierbij wordt geen deelname vanuit de omgevingsdienst verwacht. Aan de hand van de thema's en de zelfevaluatie van de omgevingsdienst wordt besproken welke zaken aan bod komen, waar de focus wordt gelegd en hoe de interview gesprekken worden gevoerd. Aan het eind van de voorbereidingsdag zijn er een kennismakingsgesprek en interview(s) tussen de visitatiecommissie, de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur van de omgevingsdienst. Gedurende de tweede dag van de visitatie vinden interviews plaats. De tweede dag wordt afgesloten in een korte bijeenkomst met in elk geval de directie. Ook is er de mogelijkheid om geïnterviewde personen en verdere betrokkenen hierbij aanwezig te laten zijn.

Kenmerken

In aansluiting op de kenmerken van de visitatie zoals verwoord in de visitatiemethodiek³, zijn tijdens de mini-conferentie van 23 september 2022 de volgende kenmerken van het visitatiebezoek onderstreept:

- Leren, ook leren van elkaar;
- Stimuleren, niet naming & shaming;
- Interviews op diverse organisatieniveaus t.b.v. meervoudig perspectief op het functioneren van de organisatie;
- In elke visitatie van het visitatieprogramma monitoren/bevragen op dezelfde parameters/thema's;
- Doorvragen, gericht op onderbouwing;
- Aandacht voor het bestuurlijk samenspel;
- Transparantie.

De voorzitter van de visitatiecommissie stuurt erop om in gezamenlijkheid hieraan invulling te geven, in het belang van een gedegen visitatieproces en -rapportage.

Visitatie-agenda

In onderstaande afbeelding vindt u het format voor de agenda van het visitatiebezoek:

Agenda visitatiebezoek				
Dag 1 - Locatie: [naam en adres van hotel in nabijheid van te visiteren OD]				
Tijd	Activiteit	Ruimte	Opmerking	
09:00 - 12:00	Bespreking zelfevaluatie			
12:00 - 13:00	Lunch			
13:00 - 15:00	Vorbereiding interviews directie en bestuur			
15:00 - 17:00	Kennismaking en interviews directie en bestuur		Exact tijdstip ntb	
17:00 - 20:30	Vorbereiding visitatiedag 2 en diner		Tijdstip diner ntb	
Dag 2 - Locatie: [naam en adres van te visiteren OD]				
Tijd	Activiteit	Ruimte	Thema/onderwerp	Wie: Visitatiecommissie / OD
09:00 - 10:00	1e ronde, interview A			
09:00 - 10:00	1e ronde, interview B			
10:00 - 10:30	Afstemingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
10:30 - 11:30	2e ronde, interview A			
10:30 - 11:30	2e ronde, interview B			
11:30 - 12:00	Afstemingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
12:00 - 12:45	3e ronde, interview A			
12:00 - 12:45	3e ronde, interview B			
12:45 - 13:30	Lunch			
13:30 - 14:00	Afstemingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
14:00 - 15:00	4e ronde, interview A			
14:00 - 15:00	4e ronde, interview B			
15:00 - 15:30	Afstemingsoverleg visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
15:30 - 16:30	5e ronde, interview A			
15:30 - 16:30	5e ronde, interview B			
16:30 - 17:00	Vorbereiding afsluiting visitatiecommissie			Voltallige visitatiecommissie
17:00 - 17:30	Terugkoppeling en afsluiting visitatiebezoek			Voltallige visitatiecommissie / directie

³ TwynstraGudde/SPPS (30 juni 2022). Rapportage visitatie omgevingsdiensten, Hoofdstuk 2.

Rapportage

De visitatiecommissie stelt een rapportage op, daarbij geassisteerd door de secretaris van Omgevingsdienst NL. Dit wordt gedaan op basis van de zelfevaluatie van de omgevingsdienst, aanvullende documenten, de gevoerde gesprekken gedurende de visitatie én het beeld van de visitatiecommissie. De rapportage bevat een representatieve weerslag van de observaties, zowel 'wat gaat goed' als 'wat kan beter'. De zelfevaluatie maakt geen integraal deel uit van het visitatierapport. Het conceptrapport wordt ter beoordeling op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de directie. Op basis hiervan wordt door de visitatiecommissie een definitieve rapportage opgesteld. Deze rapportage wordt gedeeld met de directie van de omgevingsdienst. De directie presenteert de rapportage aan het bestuur en draagt zorg voor actieve openbaarmaking en communicatie met haar partners.

Fase 2 – Opvolging en evaluatie

Opvolging Visitatie

Met het opleveren van het visitatierapport komen voor de omgevingsdienst een aantal ontwikkelthema's beschikbaar die een vorm van opvolging nodig hebben en vervolgens geborgd moeten worden. In zijn algemeenheid worden na het visitatieproces:

- verbeter- of ontwikkeldoelen geformuleerd;
- verbeter- of ontwikkelprojecten opgestart;
- verbeteringen doorgevoerd;
- verbeteringen geborgd (in processen, programma's, P&C-cyclus etc.).

De wijze waarop de omgevingsdienst dit verbeter- of ontwikkelproces inricht is aan de organisatie zelf.

Uitgangspunt van de visitatiemethodiek⁴ is dat elke omgevingsdienst via de x-jarige reguliere cyclus periodiek opnieuw wordt gevisiteerd, zodat in de volgende visitatie kan worden beoordeeld hoe invulling is gegeven aan de verbeterpunten.

Evaluatie

Om de kwaliteit van het visitatieproces te verbeteren evalueert de visitatiecommissie na iedere visitatie haar werkzaamheden. Het visitatiebureau van Omgevingsdienst NL faciliteert dit. Hiervoor wordt ook input gevraagd vanuit de omgevingsdienst waar de commissie op bezoek is geweest. De uitkomsten worden als leer- en verbeterpunten gebruikt om het proces en de inhoud van visitaties te professionaliseren.

⁴ TwynstraGudde/SPPS (30 juni 2022). Rapportage visitatie omgevingsdiensten, Hoofdstuk 2.

Bijlage 3 – Instructie zelfevaluatie visitatie Omgevingsdienst NL⁵

Aanleiding en doel

Ter voorbereiding van het visitatiebezoek wordt de dienst gevraagd een zelfevaluatie uit te voeren. Dit document is bedoeld om instructie en praktische toelichting te geven ten behoeve van het uitvoeren van de zelfevaluatie en het opstellen van een zelfevaluatie.

Het voorliggende document dient als aanvulling op het Handboek visitatie van ODNL. Het is bedoeld als een levend document, zodat steeds een geactualiseerde versie kan worden uitgebracht wanneer aanpassing van de werkwijze of behoefte aan toelichting daarom vragen.

Status Handboek visitatie

Handboek visitatie versie 3.16 blijft de komende tijd gelden, in elk geval gedurende 2023. Dit is de uitkomst van bespreking in de ALV van ODNL dd. 10 en 11 mei 2023 op basis van de uitkomsten van de evaluatie van de pilotfase, zoals verwoord in de Evaluatienotitie⁷.

Doel zelfevaluatie

Het visitatiehandboek, par. 2.1 omschrijft het doel van de zelfevaluatie als volgt:

Het doel van de uit te voeren zelfevaluatie is dat de organisatie zelf een globaal en veelal gedeeld beeld construeert over het functioneren van de organisatie en de resultaten op gebied van de genoemde visitatiethema's en op basis hiervan sterke punten, ontwikkelpunten en verbeterkansen benoemt.

Toelichting & instructies

Scope zelfevaluatie

Alle in het Handboek visitatie genoemde thema's en vragen vallen binnen de scope van de zelfevaluatie.

Gewenste mate van detaillering en uitgebreidheid zelfevaluatie

Geef per vraag een duidelijk en onderbouwd antwoord. Hierbij is het in principe niet nodig in details te treden.

- Verwijs in de antwoorden naar de bijlagen (waar van toepassing).
- Zorg wel dat het zelfevaluatiedocument zelf een consistent en coherent geheel vormt. Dit betekent dat het zelfstandig te begrijpen is, dus zonder de bijlagen te hoeven raadplegen.
- Leg verbanden tussen thema's die raakvlakken hebben.
- Toon zelfreflectie en laat zien hoe en op welke onderwerpen in de organisatie wordt geleerd.
- Geef bij het beantwoorden van de vragen bij voorkeur een korte beschrijving van praktijkvoorbeelden.

⁵ Versie 20 juni 2023

⁶ ODNL, Handboek visitatie 3.1, 2 maart 2023

⁷ ODNL, Evaluatie visitatiemethodiek n.a.v. pilotfase visitatie omgevingsdiensten, maart 2023

Bijlagen zelfevaluatie

Uit de evaluatie van de pilotfase dd. 23 februari 2023 is naar voren gekomen dat het wenselijk is, de zelfevaluatie te voorzien van bijlagen.

Voeg bijlagen toe met de volgende informatie:

- Mandaat
- Begroting
- Beleidsplan
- Regionale risicoanalyse
- Voorbeeld van jaarprogramma en rapportage
- Schematisch overzicht van de overlegstructuur
- Organisatie-inrichting
- MTO

Uiteraard is het ook mogelijk naar de betreffende informatie te verwijzen door een link op te geven.

Evaluatie element

Zorg dat het zelfevaluatiedocument niet alleen beschrijft hoe het functioneert, maar ook weergeeft hoe de dienst vindt dat het functioneert. Besteed in de zelfevaluatie aandacht aan het evaluatie element; benoem sterke punten, ontwikkelpunten en verbeterkansen. Het is immers een zelfevaluatie. Benut het proces van opstellen van de zelfevaluatie om de visitatiethema's te bespreken in de organisatie.

Beoordeling of informatie voldoende is

Aan de hand van bovengenoemde elementen beoordeelt de visitatiecommissie of de zelfevaluatie de benodigde informatie biedt om de visitatie te kunnen voorbereiden en neemt op basis daarvan de go/no-go beslissing (Handboek Visitatie, par. 2.1).

Actuele thema's

Maak gebruik van de gelegenheid om in het zelfevaluatiedocument aan te geven in hoeverre een visitatiethema actueel en relevant is voor de dienst. En om desgewenst thema's aan te dragen die voor de dienst actueel en relevant zijn maar niet in het visitatiekader zijn opgenomen. Tijdens het intakegesprek kan dan worden besproken of en hoe zo'n thema in de visitatie kan worden meegenomen.

Ook kunnen vanuit ODNL via een nieuwe versie van dit document wijzigingen in het visitatiekader worden doorgevoerd, zodat het kader gericht is op de actuele en relevante thema's.

Betrokkenheid partners bij visitatie

De scope van de visitatie is de omgevingsdienst. Dit neemt niet weg, dat de visitatiecommissie van ODNL tijdens het visitatiebezoek ook bestuurders interviewt. Dit is van belang om na te kunnen gaan welk effect de (bestuurlijke) omgeving waarin de dienst functioneert, heeft op de mogelijkheden van de dienst om te functioneren en te werken aan verbeteringen en toekomstige opgaven. De commissie gaat ervan uit dat de betreffende bestuurders vooraf door de dienst worden geïnformeerd over de visitatie. De suggestie vanuit ODNL is om het zelfevaluatiedocument te delen met de partners zodat zij zich kunnen voorbereiden op de visitatie.

Verbeterplan naar aanleiding van ODNL-visitatierapport mei 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Visitatierapport: sterke punten en reactie ODRU.....	1
3. Reactie ODRU: sterke punten	2
4. Visitatierapport: aanbevelingen en aanpak ODRU	2
4.1 Verlaag de kwetsbaarheid; focus, werk slim en efficiënt samen	2
4.2 Harmoniseer voor de fusie	3
4.3 Verzilver leermomenten.....	4
5. Planning en actiehouders	4

1. Inleiding

In dit document geeft de ODRU haar reactie op het visitatierapport en welke acties worden ondernomen. We reageren op het niveau van de samengevatte sterke punten en aanbevelingen die het rapport geeft. De meer gedetailleerde uitwerkingen die het rapport ook geeft, vinden we waardevol en zien we vrijwel allemaal als ondersteuning van waar we mee bezig zijn.

2. Visitatierapport: sterke punten en reactie ODRU

Sterke punten visitatiecommissie

De visitatiecommissie ziet de volgende sterke punten:

1. Betrokkenheid

De omgevingsdienst ODRU is een dienst die intensief samenwerkt met de deelnemers (nabijheid, verbinding met regievoerders) en waar medewerkers zich sterk verantwoordelijk voelen voor een zorgvuldige uitvoering van VTH-taken. Het is een warme, betrokken organisatie. (Zie o.a. thema A1, D4 en F)

2. Actief bestuur

Het bestuur van de ODRU (15 gemeenten) is als collectief nauw betrokken bij de koers en ontwikkeling van de organisatie. Er bestaat binnen het bestuur een eenduidig beeld op de ontwikkelrichting van de ODRU en de aanstaande fusie met de RUD Utrecht. Het bestuur neemt een actieve positie in om de ODRU te steunen in haar doorontwikkeling. Ze hanteert voor haar functioneren duidelijke richtinggevende uitgangspunten. (Zie o.a. thema B2, C3, D en F.)

3. Heldere koers

De koers van de ODRU, tot stand gekomen met intensieve betrokkenheid van het algemeen bestuur, vormt de leidraad voor de komende jaren (2023-2027) en is een toegankelijk en duidelijk document, vertaald in een intern werkprogramma en voorzien van een ontwikkelagenda. (Zie o.a. thema A3 en B1.)

4. Goede samenwerking

De samenwerking met de ketenpartners is op operationeel niveau positief. Zo zijn er landelijke contacten en overleggen op energie, ZZS, water, plustaken (Bodem, groen, ruimtelijke ordening en EV. En er is sprake van positieve relaties met relevante ketenpartners zoals VRU, RUD Utrecht, Waterschappen, ILT, LMA, Politie, VRU. Goed is dat ook de GGD hierbij steeds meer betrokken is. (Zie o.a. thema B4, C3 en F).

Reactie ODRU:

We zijn blij en trots dat we als ODRU zoveel mooie complimenten in het rapport hebben ontvangen. De kernwaarden van de ODRU (dichtbij, samen, deskundig, objectief, anticiperend en maatschappelijk bewust) komen duidelijk naar voren in het beeld dat de commissie schetst. Ook in het licht van de fusie willen zowel de ODRU als haar deelnemende gemeenten graag de positieve punten behouden. Zoals de samenwerking, de inzet van regionale uren en de weloverwogen en pragmatische insteek.

3. Visitatierapport: aanbevelingen en acties ODRU

Naast het behouden van de benoemde sterke punten wil de ODRU aandacht geven aan de verbetermogelijkheden die de commissie schetst. Daarom wordt per aanbeveling een reactie gegeven.

4.1 Verlaag de kwetsbaarheid; focus, werk slim en efficiënt samen

Aanbeveling visitatiecommissie:

De ODRU heeft als organisatie te maken met een groei in haar takenpakket, weinig capaciteit (o.a. seniorfuncties) en een relatief groot deel externe inhuur. Dit maakt de organisatie kwetsbaar en legt een grote verantwoordelijkheid op sleutelfunctionarissen. Dit is een zorg voor nu en de toekomst. De fusie alleen is niet zaligmakend. De koers, het werkprogramma en de aanstaande fusie doen een groot beroep op het verandervermogen van de ODRU en haar medewerkers naast het uitvoeren van de overeengekomen VTH- taken en projecten.

De veranderstrategie van de directie laat zich hierin het best omschrijven door een incrementele aanpak. Van de organisatie wordt gevraagd te veranderen 'met de winkel open'. In combinatie met de veranderstrategie kan de 'waan van de dag' daardoor makkelijk grip krijgen op de nodige ontwikkeling. De druk neemt toe en dat vraagt om focus, slim en efficiënt strategisch opereren. Hierin helpt het om organisatieverandering systematisch aan te pakken, te sturen op betrokkenheid en verantwoordelijkheid van medewerkers, de samenwerking met de RUDU te intensiveren en goede voorbeelden van collega-OD's over te nemen. Daarbij moet het bestuurlijk- en ambtelijk draagvlak wat er nu is behouden blijven. Verder kan het helpen om operationele winst te zoeken, b.v. in het verlagen van de rapportagelast, ontwikkel- en leerpunten snel te verzilveren en rollen van sleutelfuncties helder te maken. In het verlengde daarvan is de samenwerking met ketenpartners op beleidsmatig niveau gebaat bij een meer collectieve aanpak gericht op de regio Utrecht en een kortere doorlooptijd van de besluitvorming. (Zie thema A1, B, D4 en F)

Aanpak ODRU:

De ODRU deelt de zorg over de kwetsbaarheid van de organisatie door de huidige capaciteit en de scheve verhouding tussen het aantal vaste en inhuurmedewerkers. In 2024 is een vaste recruiter aangenomen die samen met collega's uit de werkgroep Vinden, Boeien, Binden een impuls geeft aan het werven van vaste medewerkers. Onderdeel van deze impuls is ook de toegenomen inzet van de (sociale) mediakanalen van de ODRU en haar medewerkers. Zo is de website vernieuwd en in april 2024 een video gemaakt en gedeeld over het werken bij de ODRU. We maken ook dankbaar gebruik van de ODNL-arbeidsmarkt campagne.

De ODRU is sinds een paar jaar een ontwikkeling aan het doormaken van een taakgerichte organisatie naar procesgericht. De meeste VTH- en adviseringsprocessen zijn vastgelegd met

bijbehorende werkinstructies en worden door procesmasters en collega's uit de uitvoering waar nodig aangescherpt en aangepast. De stafdisciplines waaronder Inkoop, Planning & Control en HRM werken aan een automatiseringsslag om de processen via het systeem beter en efficiënter te laten verlopen. Voor alle afdelingen geldt dat waar de focus nu ligt op "hoe voeren we het werk uit?" het nodig is om deze te verschuiven naar "hoe voeren we het werk slim en efficiënt uit?". De ODRU wil daarom in het vierde kwartaal van 2024 meer collega's de mogelijkheid bieden om een training te volgen in procesgericht denken. Door ook RUD-collega's uit te nodigen kan vooruitlopend op de fusie worden gekeken naar (het waar mogelijk gelijktrekken van) de processen van beide organisaties. Dit draagt ook bij aan de benodigde harmonisatie (aanbeveling 2).

De commissie benoemt een aantal keer de rol van de clustercoördinator. De ODRU heeft afgelopen jaar de functie van clustercoördinator geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Daarmee is meer helderheid gecreëerd over de functie. De coördinator is eerste aanspreekpunt voor het afdelingshoofd en is samen met de collega's verantwoordelijk voor de uitvoering van de operationele werkzaamheden van het eigen cluster, die onderdeel uitmaken van het totale operationele proces. Om de clustercoördinatoren verder te ondersteunen in hun rol, wordt gerealiseerd dat zij verlof en ziekte kunnen goedkeuren en inzicht krijgen in het inhuuroverzicht. Ook wordt hen opleiding en begeleiding geboden om hen te ondersteunen in een goede rolinvulling.

Het verminderen van de rapportagelast is al langer een streven van de ODRU. We koppelen het aan de wens om rapportages meer inhoudelijk en betekenisvol te maken. Daarom zijn we - in overeenstemming met de gemeenten - dit jaar begonnen om halfjaarlijks inhoudelijk te rapporteren. We gebruiken daarbij voorbeelden van andere diensten. Met daarnaast tweemaandelijks cijfermatige overzichten. Hier gaan we mee door. We proberen ook de ingewikkelde projectadministratie te vereenvoudigen, voor zover dat binnen de huidige kaders van contractering en functionaliteiten van systemen kan. Voor die laatste grotere verbeteringen zetten we al onze energie in op de inrichting van de nieuwe omgevingsdienst.

De samenwerking met ketenpartners op beleidsmatig en regionaal niveau pakken we op en dit punt nemen we ook mee in de nieuwe omgevingsdienst.

4.2 Harmoniseer voor de fusie

Aanbeveling visitatiecommissie:

De ODRU zal per 2026 samengaan met de RUDU tot één omgevingsdienst Utrecht. De koers van de ODRU biedt handvaten voor een regionaal beleidsplan en de doelstellingen voor de nieuwe organisatie. Het operationeel samengaan van beide organisaties is gebaat bij een harmonisatieplan om richting te geven aan het invlechten van beide organisaties. (Zie thema F)

Aanpak ODRU:

De harmonisatie is meegenomen in het plan voor fase 2 van de fusie. In fase 2, en deels in de aanloop daarnaartoe, worden steeds meer punten in gezamenlijkheid opgepakt. Zo werken beide diensten samen aan de (opbouw van de) informatiearchitectuur voor de nieuwe organisatie. Op inhoudelijke terreinen zoals bodem, energiebesparing, crisispiket, asbest werken we al heel nauw samen en waar meer medewerkers dit vanuit de inhoud komende tijd opzoeken, juichen we dat toe en faciliteren het. Los van het plan voor fase 2 van de routekaart en de meer spontane samenwerking op de inhoud, hebben we ook een groepje medewerkers van RUD en ODRU die kennismakingsactiviteiten organiseert naast het inhoudelijke werk. De harmonisatie voorafgaand aan de fusie kent wel grenzen: ieder heeft nog eigen processen, zaakstelsel, financieringssysteem, PDC); dat is ook de reden om er één dienst van te willen maken.

4.3 Verzilver leermomenten

Aanbeveling visitatiecommissie:

De commissie ziet dat het voor de ODRU van belang is om de opgedane ervaringen in de complexe casuïstiek intern en extern te delen met regisseurs en regievoerders. Dit bevordert het lerend vermogen van de organisatie en stimuleert een gelijk speelveld. Het is daarom van belang om meer te investeren in de relatie en ondersteuning van de regievoerders in hun (gezamenlijke) opdrachtgeversrol. Zo groeit een regionale strategie en uitvoeringsaanpak. Tegelijkertijd is het voor de dienst ook van belang een visie te vormen op complexe (lang lopende) dossiers om tot een duurzame strategische en bestuurlijk gedragen oplossingen te komen.

Het leren en evalueren van complexe casuïstiek en de leerpunten verzilveren om zo een gezamenlijke aanpak te ontwikkelen al dan niet met netwerkpartners is ook van belang voor de inbreng (kennis en ervaring) van de ODRU in de aanstaande fusie. (Zie thema B, E en F)

Aanpak ODRU:

De komst van de visitatiecommissie was een mooie aanleiding om twee casussen te belichten. We zien dat dit waardevol is en we zouden vaker gezamenlijk willen leren van de casuïstiek die de ODRU rijk is. We maken daarom graag gebruik van de methoden die andere omgevingsdiensten hiervoor hebben ontwikkeld en geborgd. Hier maken we een beknopt plan voor.

Daarnaast wordt in het rapport aangegeven (thema B) dat een heldere definitie van innovatie moet worden opgenomen in beleidsdocumenten. Relatiemanagement heeft dit in juni voorgelegd aan het MT. Daarnaast zullen we ervoor zorgen dat er in de route naar de nieuwe Omgevingsdienst, ook een duidelijke en werkbare definitie tot stand komt.

4. Planning en actiehouders

Aanbeveling en acties		Actiehouder	Planning
4.1 Verlaag de kwetsbaarheid; focus, werk slim en efficiënt samen	Plan vervolg programma processen	Programma Processen	September 2024
	Training procesgericht werken met Sensus voor proceseigenaren en procesmasters	Programma Processen	24 oktober 2024
	Project automatisering processen HRM	Projectleider Afas/HRM	Oktober 2024
	Opleiding clustercoördinatoren	Cluster coördinatoren	Najaar 2024
	Aanpassing in systeem clustercoördinatoren	Projectleider Afas	Juni 2024

4.2 Harmoniseer voor de fusie	Routekaart voor fase 2	Projectgroep 1 OD	Vaststelling 17 oktober
	Kennismakingsactiviteiten	Initiatieven projectgroep 1 OD en (groep) medewerkers	Onder andere: 11-4: informatievoorziening 16-5: opruimwandeling 3-6: DIV & TOPP 11-6: voetbaltoernooi 18-6: lunchwandelen 2/12-9: lunchbijeenkomst
	Gezamenlijke aanbestedingstrajecten	Inkoop	Doorlopend
4.3 Verzilver leermomenten	Casusbespreking processen Omgevingswet	Kernteam Omgevingswet	Maandelijks
	Heldere definitie innovatie opstellen	Relatiemanagement	Juni 2024
	Plan van aanpak borgen ervaring- en kennisdeling	managementteam	November 2024
	Bijeenkomsten voor ervaring en kennisdeling	Initiatieven medewerkers	Onder andere: 14-5 milieuzonering 11-7 samenwerkingen GGD en ODRU

VERSLAG Auditcommissie d.d. 23 september 2024

aan De leden van de Auditcommissie
t.a.v. Auditcommissie, leden algemeen bestuur
kopie aan portefeuillehouder Financiën DB, directie
opsteller M. Waleboer
kenmerk INT20.XXXX
aantal pag. 4

vergadering Auditcommissie Omgevingsdienst regio Utrecht
vergaderdatum 23 september 2024

Aanwezig

De mevrouw H. de Groot	Bunnik	Lid Auditcommissie
De heer B. Fintelman	Rhenen	Lid Auditcommissie
De heer R. Jorg	Utrechtse Heuvelrug	Lid Auditcommissie
De heer B.C. Lont	Oudewater	portefeuillehouder DB
De heer A.E. van Vuuren	ODRU	directeur, secretaris
Mevrouw A. Huisman	ODRU	controller
De heer M. Waleboer	ODRU	plv. bestuurssecretaris

Afwezig

1	Opening en vaststellen agenda De agenda wordt gewijzigd vastgesteld. Agendapunt 3.3. (vaststelling Visie NDC) is niet voor de Auditcommissie bedoeld en wordt van de agenda afgehaald. Wegens afwezigheid van mevrouw De Groot in de vergadering van AB op 3 oktober 2024 zal de heer Jorg namens de auditcommissie in het AB het woord voeren.
2	vaststellen verslag 2024 en actielijst
Besluit	De Auditcommissie stelt het verslag vast. De acties 1, 2 en 3 op de actielijst zijn voltooid. Actiepunt 4 wordt meegenomen in de update van de Notitie Weerstandsvermogen en risicomanagement.
3	Agendapunten AB 4 juli 2024
3.1.	AB 4a - Ter vaststelling (ontwerp)Kadernota 2026 en uurtarief 2025
Advies AC	De AC adviseert het AB met klem om in de (ontwerp)Kadernota en in de aanbiedingsbrief aan te passen In de (ontwerp)kadernota dienen de besparingsopties vermeld te worden alsmede beapringen op de bedrijfsvoering van de ODRU. Verder

	<p>dient vermeldt te worden dat efficiencymaatregelen de aandacht zullen hebben, dat er voor 2025 reeds enkele structurele kostenbesparingen zijn gerealiseerd en dat efficiency ook een belangrijk aandachtspunt dient te zijn bij de begroting 2026 van de nieuwe Omgevingsdienst. In de brief graag opnemen dat besparingen van de gemeenten via het UVP van elke gemeente inhoud dienen te krijgen. Daarnaast dient nog gekeken te worden naar besparingen die gerealiseerd kunnen worden via de regionale uren.</p> <p>In 2026 komt er geen kadernota van de ODRU, omdat dan (uitgaande van positieve besluitvorming daarover) er een nieuwe Omgevingsdienst is. In de (ontwerp)Kadernota zit geen beleid. Het uurtarief 2025 kan gelijk blijven, want een eventuele stijging wordt voldoende gecompenseerd door interne besparingen, nl. door vacatures niet in te vullen en door de effecten van de aanpassing van het functiehuis. Daarnaast wordt door vrijwel alle gemeenten voldaan aan de 80-20-regel. Eventuele risico's kunnen worden gelopen door bijvoorbeeld CAO-wijzigingen. Deze risico's worden meegenomen in de update van de Notitie weerstandsvermogen en risicomanagement.</p> <p>Voor de verzwaaring van het functiehuis was oorspronkelijk in de kadernota 2024 € 2,04 per uur opgenomen. Daarvan is uiteindelijk de helft, € 1,00, gerealiseerd. De andere euro was door diverse ontwikkelingen niet nodig en het functiehuis is niet verder verzwaaard. Het financiële gevolg staat in tabel 1 in de (ontwerp)Kadernota.</p> <p>De auditcommissie mist de besparingsopties in de (ontwerp)Kadernota. De besparingsopties van de gemeenten krijgen bilateraal invulling in de UVP's. De auditcommissie wil graag ook vanuit de ODRU richting de raden aangegeven zien wat qua bedrijfsvoering bij de ODRU bespaard zou kunnen worden. Omdat het fusieproces gaande is, kunnen bij het opstellen van de begroting 2026 van de nieuwe omgevingsdienst de efficiencymaatregelen in kaart worden gebracht. Belangrijk is om deze toevoeging in de kadernota en aanbestedingsbrief op te nemen.</p>
<p>3.2</p> <p>Advies AC</p>	<p>AB 4b - Ter vaststelling: Update archiefbewerking</p> <p>De auditcommissie stelt het AB voor als uitgangspunt te nemen dat er een heldere systematiek voor alle gemeenten is vanuit het solidariteitsprincipe, waarbij</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elke doos gemiddeld dezelfde kwaliteit aan archiefbescheiden bevat - Elke doos gemiddeld evenveel werk oplevert - Over het geheel de kosten van de werkzaamheden worden verdeeld. <p>De werkzaamheden gebeuren op basis van nacalculatie, dus kan het per gemeente verschillen. Op voorhand is echter niet te zeggen wat precies de kwaliteit per doos en de hoeveelheid werk per doos is per gemeente. Uitgegaan wordt van het aantal dozen en daaruit volgt een raming van de kosten. De kosten worden op voorhand dan ingeschat met inachtneming van het solidariteitsprincipe: de ene gemeente kan mogelijk minder hoeven te betalen, de andere gemeente iets meer.</p>
<p>3.3</p>	<p>AB 4c - Ter vaststelling Vicie NDC (VERVALT VOOR BESPREKING DOOR DE AUDITCOMMISSIE)</p>

<p>3.4 Advies AC</p>	<p>AB 4d - Ter vaststelling: Financiering bodemtaken</p> <p>De auditcommissie adviseert het AB als uitgangspunt bij de financiering te nemen: als overall iedere gemeente en de provincie gedekt zijn voor hun deel van de bodemtaken en er is dan nog geld over, de overgebleven gelden teruggaan naar de provincie voor herverdeling tussen alle partijen.</p> <p>Deze memo is niet van de ODRU, maar gemaakt door een ambtelijke stuurgroep van gemeenten en provincie. De provincie heeft een kassiersfunctie bij deze financiering. De gelden worden doorgezet naar de omgevingsdiensten. De auditcommissie kan zich niet vinden in de tekst dat een eventueel niet besteed deel van het budget voor gemeentelijke bodemtaken wordt ingezet ter financiering van de bodemtaken die de provincie uitvoert, en dat een eventuele overschrijding van het budget voor rekening van de gemeenten komt. Tegevallen voor de gemeenten, meevallen voor de provincie. De auditcommissie vindt het niet helder wat er met de gelden gebeurt die overblijven en naar de provincie teruggaan en hoe deze vervolgens besteed gaan worden. Het is tenslotte gemeentelijk geld.</p>
<p>3.5 Besluit</p>	<p>AB 4e -Ter vaststelling: vergaderschema 2025</p> <p>De AC stelt het vergaderschema vast met betrekking tot het vergaderschema voor de auditcommissie.</p> <p>Uitgangspunt is de huidige situatie, omdat er nog geen formele besluitvorming tot 1 OD is. De AC vraagt om een potloodschets van het vergaderschema als de fusie een feit is.</p>
<p>3.6.1 en 3.6.2</p>	<p>Ter vaststelling bespreking: bestuursrapportage tot en met juli 2024 en tweede prognose resultaat 2024</p> <p>De productie blijft weliswaar achter, maar de 80-20-regel werkt en de inhuur is minder. Daardoor is er een positief resultaat. Op de totale begroting kan de prognose ook goed genoemd worden.</p> <p>De bestuursrapportage augustus wordt aan het AB nagezonden. Daaruit zal blijken dat er nog een klein positief resultaat is. Iets minder dan deze prognose vanwege het opnemen van meer verlof.</p> <p>De vaste bezetting is iets toegenomen. Dat betreft het aannemen van vast personeel in plaats van inhuur, waardoor de personeelslasten dalen.</p>
<p>3.7</p>	<p>Ter kennisgeving: jaarrapportage Functionaris Gegevensbescherming</p> <p>Wordt kennis van genomen.</p>
<p>3.8</p>	<p>Ter kennisgeving: Verbeterplan visitatierapport</p> <p>Wordt kennis van genomen.</p>
<p>4</p>	<p>Rondvraag en sluiting</p> <p>Mevrouw De Groot sluit de vergadering.</p>

Actielijst

	Vergadering d.d.	Onderwerp	Door wie	Wanneer af
4	5 dec 2022	Terugkoppeling aandachtspunt voor de controlemaatregelen t.a.v. de risico's 'bestuurlijke pressie' en 'politieke gevoeligheid'	DB-portefeuillehouder/ Controller	Febr. 2023 Wordt opgenomen in Notitie weerstandsvermogen en risico management

CONCEPT

Opmerkingen vanuit de vergadering van de financieel expertgroep van 23 september 2024 ten behoeve van AB vergadering 3 oktober 2024.

Op 23 september 2024 heeft er een teams-vergadering plaatsgevonden met daarbij aanwezig de medewerkers van P&C van de ODRU en een aantal financiële experts van de deelnemende gemeenten. In totaal waren hierbij 11 gemeenten vertegenwoordigd.

In het overleg zijn geen inhoudelijke opmerkingen gemaakt over de financiële stukken die op de AB agenda van 3 oktober zijn opgenomen. Wel zijn er vragen gesteld en beantwoord.